

KIRKKO & KOTI

**Onko armo
lähtökohta vai
lopputulos?**
➤ 8-9

**Nilsissä jo
viidennet
herättäjäjuhlat**
➤ 10-11

**Harri Hyppölä
valitsi musiikin
ja lääketieteen**
➤ 16

kirkkojakoti.fi

Ehtoollinen yhdistää

➤ 12

”Hoosianna” vai ”Ristiinnaulitse”?

Pääsiäisen kertomuksessa on eräs piirre, joka on aina askarruttanut. Kuinka on mahdollista, että kansa ottaa ensin iloiten vastaan aasilla nöyrästi ratsastavan Jeesuksen ja pian se jo vaatii hänen päättään vadille? Miksi iloinen ”Hoosianna!” vaihtuu niin nopeasti murhanhimoiseen ”Ristiinnaulitse!” -huutoon? Kuka kansanjoukkojen mielialoja oikein ohjasi? Ja ketkä niitä ohjailevat tänään?

Kuluvan vuoden aikana on pohdittu paljon sananvapautta ja sananvastuuta. Molemmat kuuluvat yhteen. Sananvapaus palvelee hyvää yhteiselämää. Sitä tarvitaan, jotta jokainen voisi tulla kuuluksi ja nähdyksi.

Sananvastuuta tarvitaan, jotta vapautta ei käytettäisi väärin salaiseen juonitteluun tai julkiseen lynkkaukseen. Väärastelevä ja pahan-
tahtoinen julkisuus ”tuhoo ihmisiä, työuria ja yrityksiä”, totesi eräs Yleisradiossa esimiestehtävissä toimiva.

Kirkon hengellisessä elämässä ei tunneta murhanhimoista ”Ristiinnaulitse” -huutoa. Eikä sellaisen pitäisi kuulua kenenkään arkielämään tai näyttöpäätteelle. Tutkinta kuuluu poliisille, tuomiovalta tuomarille.

Sen sijaan jumalanpalveluksessa tunnetaan iloinen ”Hoosianna” -toivotus. Eikä vain pääsiäisenä. Jokaisessa ehtoollisjumalanpalve-

luksessa me toivotamme ristiinnaulitun ja ylösnousseen Kristuksen tervetulleeksi samoilla sanoilla, joilla kansanjoukko tervehti häntä niin sanotun Itäportin luona Jerusalemissa: ”Siunattu hän, joka tulee Herran nimessä, Hoosianna korkeuksissa!”

Tämä Pyhä-hymni antaa ilon sävellajin sekä arkeen että juhlaan. Paastonaika kutsuu sinua ja minua seuraamaan Kristusta ristin tietä. Silloin valmistaudutaan pääsiäiseen paastoten, katuen, Jumalan sanaa mietiskellen ja köyhille myötätuntoa osoittaen.

Risti ei silti ole viimeinen sana.

Pääsiäinen on ristin ja ylösnousemuksen pääsiäinen. Kristuksen risti sovittaa syntimme, lunastaa meidät vapaaksi ja paljastaa Jumalan armahtavan rakkauden meitä kohtaan. Kristuksen ylösnousemus kukistaa kuoleman ja avaa meille taivaan portit sepposen selälleen.

Sen johdosta toivon ja rukoulen, että antaisit pääsiäisen sanoman lohduttaa, ilahduttaa ja rohkaista sydäntäsi. Älä anna omien erehdysten, epävarman uskon tai toisten ihmisten ”ristiinnaulitse” -huutojen tulla sinun ja Vapahtajasi välille. Kristuksen voitto on myös sinun voittonsi. Pääsiäisen ilo kuuluu myös sinulle. Siksi sinulla on lupa liittyä kristittyjen yhteiseen kiitosvirteen: ”Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä. Hoosianna korkeuksissa!”

Hyvää ristin ja ylösnousemuksen pääsiäistä!

Jari Jalonen

Kuopion hiippakunnan piispa

KUUKAUDEN VALINNAT

85

Radiohartaudet ovat tuoneet hartauden koteihin ja arkeen 85 vuoden ajan. Ne ovat Yleisradion vanhimpia ohjelmia.

1,1 milj.

Suomen Lähetyseuran Kauneimmat Joululaulut keräsi viime jouluna kaikkien aikojen ennätystuloksen, lähes 1 100 000 euroa.

106 000

Vuonna 2016 seurakunnat jakoivat EU-elintarviketuen ruoka-apua Suomessa yhteensä noin 106 000 ihmiselle.

Sodan murtamat -dokumenttielokuva Kuvakukossa

”Dokumenttielokuva nuorista miehistä, jotka lähetettiin puolustamaan rauhaa, mutta toivat sodan kotiin. Tarinan kertovat sodassa järkkyneiden miesten lapset.”

Kuopion ev.lut. seurakunnat tarjoaa elokuvan *Sodan murtamat* **4.4.2017 klo 17** Kino Kuvakukossa, Vuorikatu 27. Elokuvan jälkeen on keskustelutilaisuus noin klo 18.30 Keskusseurakuntatalolla, Suokatu 22. Illan aluksi katsottava *Sodan murtamat* -elokuva antaa pohjan yhteiselle ja pienryhmissä tapahtuvalle pohdinnalle. Illan aikana käsitellään elokuvan esiin noutamia häpeän ja vihan tunteita: Miten kätken ja salaan sellaista, mikä itsessä tuntuu vaikealta? Mikä näistä on omaa, mikä kertoo suhteesta omaan menneisyyteen, vanhempiin ja aiempiin sukupolviin? Voinko katkaista häpeän ja vihan kierteen? Keskustelua avaamassa ovat elokuvan ohjaaja **Timo Korhonen** ja emeritusprofessori **Paavo Kettunen**.

Vapaaehtoinen kahvimaksu yhteisvastuukeräykselle, jonka tuotolla autetaan tämän päivän sotien uhreja. Sodan murtamat -elokuva on osa Suomen itsenäisyyden satavuotisjuhluvuoden ohjelmaa.

Elokuva käsittelee vaiettua kansallista traumaa ja keskittyy nuorimillään 17-vuotiaiden rivisotilaiden ja heidän lastensa kokemukseen – toiseen sukupolveen. Elokuvassa haastatellut kahdeksan lasta kertovat rohkeasti millainen kodin todellisuus oli, kun vuosia kotiin odotettu isä vihdoin palasi sodasta. Kaivattu isä olikin sulkeutunut, tuntematon, väkivaltainen – ei pystynyt palaamaan arjen hyvään, vaan toi vihan kotiin. Osa isistä suojasi perheitään vaikenemalla sodan kauhuista. Silti kodin uhkaava ilmapiiri puheutuu sanoiksi lasten suussa – jotain pelättiin tapah-

” Siilinjärven seurakunnan kirkkoherra **Seppo Laitanen** jää eläkkeelle kesällä 2018. Kirkkoneuvosto esittää, että uusi kirkkoherra valittaisiin välillisellä vaalilla kirkkovaltuustossa. Vaihtoehtona on kirkkoherran välitön vaali, jossa jokainen 18 vuotta täyttänyt seurakuntalainen saa äänestää. Seurakuntaiset voivat osallistua keskusteluun vaalitavan valinnasta verkkosivuilla **www.siilijarvenseurakunta.fi**.

” Kirkon mediasäätöön palkinto Tampereen elokuvajuhlilla 2017 myönnettiin ohjaaja **Elina Hirvoselle** elokuvasta *Kiehumispiste*. Dokumenttielokuva esittelee vihaisen ja jakautuneen Suomen eri osapuolet Odinin sotureista turvanpaikanhakijoihin – kunnioittaen ja stereotyyppioita karttaen. Palkinto on suuruudeltaan 1500 euroa ja se jaettiin nyt ensimmäistä kertaa.

” Suomen Lähetyseura on perustanut ilmastorahaston. Sen kautta Lähetyseura kompensoi omista lentomatkoiista syntyneet päästöt. Erillinen ilmastorahasto mahdollistaa kompensoinnin myös muille organisaatioille ja seurakunnille. Rahaston avulla istutetaan ensimmäisessä vaiheessa puita Tansanian Kishapuun.

tuvaksi, odotettiin kuin vihollisen hyökkäyksen alla. Tuhannet lapset joutuivat kuuntelemaan isänsä järkeviä sotakokemuksia. Rintamalla olleiden jälkeläiset haluavat tietää totuuden isänsä väkivaltaisuudesta, häpeästä ja alkoholismista, jotta eivät itse tuhoutuisi.

Haastatteluiden ohella elokuvan muina elementteinä ovat sotilaiden kirjeet rintamalta, psykiatriset potilaskertomukset sekä puolustusvoimien rintamakuvaajien materiaali.

Sodan traumat ja niiden periytyminen sukupolvia eteenpäin on aiheena hyvin kiinnostava ja varsin vaikea. Omät suomalaiset tarinamme, kokemuksemme ja niistä puhuminen on meille kansana kollektiivisesti tärkeää. Aihe on myös hyvin ajankohtainen Eurooppaan virtaavien sodan traumatisoitujen pakolaisten vuoksi. Tärkeitä teemoja elokuvassa ovat nuoruus, rohkeus, perheiden arki sekä selviytyminen.

Tilaisuus on avoin kaikille, vapaa pääsy.

PÄÄKIRJOITUS

Metsän rauha

Olen elänyt suurimman osan elämästäni kaupungissa. Monta vuotta asuin hyvin lähellä Helsingin keskustaa. Äänimaisemaani kuuluivat ulkona raitiovaunujen äänet, hälytysajoneuvojen sireenit ja autojen jylinät. Sisällä asunnossani oli silti ihmeen hiljaista ja tunsin olevani turvassa vanhan 1930-luvulla rakennetun kivitalon suojassa.

Yllättäen metsä on ollut minulle melko pelottava paikka. Yhdessä elämänvaiheessani vietin paljon aikaa syrjäisellä mökillä metsän keskellä. Viikonlopuni oli pelastettu, kun naapurimökin koira tuli vierailulle. Siitä tiesin, että lähellä oli muita ihmisiä, vaikka en heitä nähnyt tai kuullut.

Kun muutin Kuopioon, toivoin, että saisin uudella tavalla kosketuksen luontoon. Olen viettänyt entistä enemmän aikaa metsässä vaellellen ja hiihtäen.

Enää minua ei pelota niin paljon. Metsä on rauhoittava paikka. Kesällä vihreys ja lintujen äänet korostuvat. Talvella luminen maisema on aivan erilainen. Alan ymmärtää niitä ihmisiä, jotka kertovat, että luonnossa he saavat parhaiten kosketuksen Jumalaan. Metsä kirkkoni olla saa, kuuluu tunnettu sanonta. Se esiintyy myös **Immi Hellénin Paimenpoika**-runossa, josta on tehty myös laulu. Suomalaisen luonto on upea. Sen puhtautta, kauneutta ja hiljaisuutta kannattaa vaalia.

” **Metsä kirkkoni olla saa**

Helsingin Sanomissa kirjoitettiin 3.3.2017, että Sipoon terveyskeskus on vienyt potilaita metsään. Potilaat kävivät opastetulla luontoretellä useita kertoja. Kokemukset olivat niin rohkaisevia, että parhaillaan kootaan uutta ryhmää. Tutkimusten mukaan luonnossa liikkuminen alentaa muun muassa verenpainetta ja lihasjännitystä. Luonnossa ihminen jaksaa myös liikkua enemmän kuin muualla. Luonnonvalo puolestaan tukee luonnollista unirytmää. Tärkeintä ovat ihmisten omat kokemukset luonnon myönteisistä vaikutuksista.

Paastonaika kutsuu meitä hiljentymään. Kokeilepa hiljentymistä tänä vuonna metsässä.

*”Maat, metsät hiljenneinä
ja meret tyyntyneinä
kiittävät Jumalaa.
On laannut voima tuulten.
Vaikene puhe huulten,
vain sydän puhua nyt saa.”
Virsi 560:1*

MINNA SIIKANIVA
minna.siikaniva@evl.fi

Kiikku, kiipeilyteline, liitutaulu ja kajari

Antakaa meille meidän jokapäiväisen kiikkumisemme, pliis. Ymmärtääkseni monessa kirkossa on messujen ajaksi pikkuväelle järjestetty jo tekemistä ja omien mittojen mukaiset tuolit ja pöydät. Törmasin sellaisiin ekan kerran Ruotsissa Vadstenaan luostarikirkon messussa kesällä 1986, kun toimin bussiryhmän matkanjohtajana: kirkkosalin perällä kuuli messun ja lapset saivat piirtää ja askarrella.

Voimme tarjota levähdyspaikan myös messun ulkopuolella kauppareissulaiselle, lapsen kanssa kulkevalle. Sisäänkäynnin läheisyydessä saisi kiikkua, kieppua tai kiipeillä. Ja sellaisessa kiikussa, mihin pääsee mukaan myös ikäihminenkin, nuorisohan niitä on aina käyttänyt suvereenisti pyhään hengailuun. Säänkestävässä liitutaulussa voisi lukea sunnuntain tekstistä tai viikon teemasta napattu lauseke, tai vaikka hatusta heitetty ajatus: ”Tänään meillä leivotaan, anna meille meidän jokapäiväinen leipämme”. Saarnavuorossa oleva loiskauttaa digitaaliselle ulkoliitutaululle ajatuksen saarnasta tai tekstistä ja kajarin kautta voisi kuulla messun. Ehtoolliselle voisi vippasta käymään lapsensa kanssa.

Hääväki voisi rustata taululle kukkasen ja lapsen kanssa piirtää mitä mieleen tulee. Syksyn lehti korissa tai heinänkorsi säänkestävässä maljakossa kertoisi omaa viestiään, vaikka istutukset ovatkin kirkkojen ympärillä olemassa. Tämä olisi yhteisöviestintävälineistöä sen lisäksi, että se tarjoaa lapsille ja lapsenmielisille leikin mahdollisuuden ”kirkonmäellä”. Monen kuopiolaisen kirkon sisäänkäyntien lähistöllä tila voisi toimia myös kauppareissun taukopaikkana.

Ei ole meidän primäriiiketoimintaamme, ajattelee vanhakantainen yritysjohtaja. Modernimpi ajassaan elävä ajattelee jo viestiä, mielikuvaa, minkä se herättää, ja postmoderni mahdollisuuksia, joita se luo yhteistyö- ja ansaintamalleihin. Mitä ultramoderni liideri ajattelisi – arjessa ja digiloikassa mukana olemista?

Jossain tällaisia jo on olemassa. Haastan yhteisen kirkkoneuvoston tuumailemaan hankkeelle rahoitusta myytävien kiinteistöjen tuottamista tuotoista ja remontointirakentamisen kulttuurin prosenttiperaatteesta. Parille tutulle luottamusmiehelle voisin vinkata toiveella, että nostaisitteko käsittelyyn.

Antakaa lasten tulla minun tyköni, sillä heidän kaltaisten on taivasten valtakunta... kunnossapito ja siistiminen ovat sivuseikkoja ja pihalla on jo roskis muutenkin, joten antakaa meille meidän jokapäiväinen kiikkumisemme, pliis.

JUUSO HAPPONEN

Isänmaa perinnöksi

Reformaatio toi kirkkoon kansan kielen ja suomalaisille kirjakielen. Suomen kirjakielen isän Mikael Agricolan kynästä on jäänyt paljon sanoja niin arjen kuin pyhän nykysuomeen.

Kirjakielen luominen ei ollut pikku juttu. Kirjoitettu suomi luotiin idän ja lännen murteista, joissa käytettiin erilaisia sanoja, eikä kaikille asioille ollut suomenkielistä sanaa lainkaan. Kirjoittamisen mallikin piti luoda. Vielä satoja vuosia **Agricolan** jälkeenkin äänneillä oli useita merkintätapoja ja sama kirjain saattoi merkitä eri ympäristöissä eri äänneitä.

Vanhin säilynyt suomea sisältävä teksti on vuoden 1450 kieppeiltä saksalaisesta matkakertomuksesta. Siinä Turun piispan Mikael Agricolan sanoiksi kirjattu ”Mynna thachtou gernast spuho somen gelen Emýna dayda” kääntyy nykysuomeksi ”Minä tahdon kernaasti puhua suomen kielen, en minä taida”. Ilmeisesti piispa on kehottanut matkajaa sanomaan näin kantasuomalaisille. ”Ensimmäinen suomen kielellä kirjoitettu lause on siis kielen opetusta”, tutkija **Lari Kotilainen** tiivistää hiljattain kirjoittamassaan suomen kielen elämäkerrassa *Kielen elämä – Suomen kieli elisestä huomiseen* (Siltala 2016).

Jokapäiväisestä leivästä raastupaan

Kirjakielen tarvittiin sanastoa, ja sitä Agricolan piti kehittää. Agricolan teoksissa käytetyistä 8 500 sanasta noin 60

prosenttia on yhä käytössä. ”Suurin osa on kielen perussanastoa, joka on ollut käytössä jo ennen Agricola. Silti Agricolan sepittämiäkin sanoja on runsaasti”, Kotilainen kertoo.

Agricolan tekstit ovat täynnä tuttuja kristinuskon sanoja. Isä meidän -rukouksessa näitä ovat mm. *jokapäiväinen leipä*, *kiusa* ja *taivas*. Agricolan käytössä olivat myös *luoja*, *kaikkivaltias* ja *vapahtaja*, *iankaikkinen*, *ihmeellinen* ja *jumalallinen*, hyvän vastakohdana *perkele* ja *helvetti*. Myös *synti* ja *syntiinlankeemus*, *armo* ja *anteeksiantamus*, *verbi* *uskoa*, *rukoilla* ja *ylistää* ja kirkon termit *saarna*, *siunaus*, *virsi* ja *jumalanpalvelus* löytyvät jo reformaation ajan suomesta.

Uskon sanojen lisäksi Agricolalta saimme lakisanastoa: *asetus*, *laki*, *oikeus*, *kohtuus* ja *vääryys*. ”*Rikos* ja *petos* johtavat *raastupaan*, jossa *tuomari* määrää *sakon* tai *tuomitsee vangittavaksi*. Oikeutta on sanaston vakiintuneisuudesta päätellen jaettu suomeksi jo ennen Agricolan aikaa”, Kotilainen kirjoittaa.

Luutarhan kautta luteritarhaan

Agricolan kieleen liitetään ruotsin mukaiset lainat, mutta niitä ei ole niin paljon kuin luulisi. Näistä monet ovat lounaismurteista tuttuja: *pruukata*, *präntti*, *tyyris*. ”Jos Agricola ei tuntenut sanalle suomenkielistä vastinetta, on hän mieluummin keksinyt sellaisen kuin ot-

Ottakaat ja syökäät

”Niin sinä yönä, koska hän petettiin, piti hän yhden ehtoollisen, jossa hän otti leivän, kiitti hänen taivaallista Isääns, mursi ja annoi opetuslastens ja sanoi: ”Ottakaat ja syökäät, tämä on minun ruumiin, joka teidän edestän ulosannetaan. Se tehkäätte minun muistokseni.”

Agricolan Messu eli Herran Ehtollinen (1549) lukutapansa mukaisesti. Lähde: Kotimaisten kielten keskus, www.kotus.fi

tanut omin päin ruotsin sanan”, Kotilainen huomauttaa. Jo Agricola on suosinut suomalaista ja istuttanut suomeen omakielisten uudissanojen luomisen.

Erityisiä agricolamaisuuksia ovat verbi, joissa kuultaa ruotsin ja saksan malli: *alaskatsoa*, *alaspolkea*, *alasnotkistaa*, *ulostoimittaa*, *uloskarata* ja *ulosajatella*. Nykykielestä nämä ovat hävinneet jouduttuaan myöhempien raamatunkääntäjien mustalle listalle, kuten tutkija Kotilainen asian ilmaisee. Hyppysellinen tätä tyyppiä on säilynyt: *ristinnaulita* ja *ylenkatsoa*.

Agricolan itsensä keksimiin sanoihin kuuluu paljon yhdyssanoja, joista yhä

IN MEMORIAM

Alpo Valkeavaara in memoriam

Alpo Valkeavaara oli syntynyt 30.4.1940. Hänen koulu-kaupunkinsa oli Joensuu, jossa hän kirjoitti ylioppilaaksi maineikkaasta Joensuun Lyseosta. Kouluvuosien jälkeen Alpon tie vei Helsinkiin teologiseen tiedekuntaan, josta hän valmistui teologian kandidaatiksi 29.10.1966. Teologian opinnoista tie vei kohden pappisuraa ja hänet vihittiin papiksi Kuopion tuomiokirkossa 8.11.1966. Ensimmäinen virkapaikka Alpolla oli Vehmersalmella, jossa hän vastaviihittynä nuorena pappina toimi vt. kirkkoherrana kahdeksan kuukautta. Muuten pappisuransa alkuvuodet Alpo Valkeavaara palveli Joensuussa ja Kontiolahdella eri tehtävissä aina kesään 1973.

Joensuun vuosien jälkeen Alpo Valkeavaara siirtyi Kuopioon ja Kuopion hiippakunnan palvelukseen. Hiippakunnassa Alpo Valkeavaara työskenteli diakoniapastorin, yleissihteerin ja pääsihteerin viroissa aina vuoteen 1990. Hiippakunta ja työtehtävät hiippakunnan tuomiokapitulis-avasiivat Alpon eteen kuvan koko hiippakunnasta ja siinä tehtävästä kirkollisesta työstä. Pääsihteerivuosiinaan Alpo Valkeavaaralle tuli tutuksi myös kokonaiskirkolliset tehtävät ja hän oli omalla panoksellaan kehittämässä koko kirkon hallintoa ja seurakuntatyötä.

Kolmas merkittävä osa Alpo Valkeavaaran työelämää oli Kuopion Alavan seurakunnan kirkkoherran tehtävät. Alavan seurakunnassa Alpo aloitti joulukuussa 1990 ja Ala-

van seurakunnasta hän jäi eläkkeelle 1.9.2002. Kirkkoherravuosiinaan hän vielä palveli hiippakuntaa toimien Kuopion tuomiokapitulin jumaluusoppi-neena asessorina 1993-1996.

Alavan seurakunta ja monet työtoverit muistavat Alposta monta asiaa, jotka määrittivät häntä.

Ensimmäinen oli karjalaisuus. Alpo oli aina Karjalan poika. Hän sopeutui Savoan, mutta karjalaisuus oli hänessä lähtemättömänä, synnyinlahjana. Iloisuus ja sosiaalisuus olivat osa Alpon olemusta. Muistan Alpon viljelleen aika ajoin karjalaista sanontaa: ”Ilo pintaan vaikka sydän märkänis”.

Toiseksi työyhteisössä Alpo oli herrasmies kiireestä kantapähän. Alpo oli hillitty, tyylikkäästi puettu, sydämellinen herrasmies, joka lempeästi ohjasi työyhteisöä eteenpäin. Alpolla oli kärsivällisyyttä ja rauhallisuutta vaikeissakin tilanteissa. Maltilla hän ohjasi työyhteisöään niin tyynessä kuin myrskyssä.

Kolmanneksi Alpo oli sinivalkoinen mies, isänmaan ystävä. Hän toimi muun muassa pitkään Kaatuneitten Omaisten Liiton Savo-Karjalan piirin puheenjohtajana ja Kuopion Isänmaallisen seuran eri tehtävissä. Isänmaan asia, itsenäisyys ja sinivalkoinen lippu olivat hänelle sydämen asioita.

Sydämestämme siunaamme hänen iäisyysmatkaansa!

HANNU KOSKELAINEN
Kuopion Alavan seurakunnan kirkkoherra

Agricolalta

käytössämme ovat muun muassa esikuva, esimerkki, esipuhe, hallitus, isänmaa, juhlapuhe, korkeakoulu, karkausvuosi, muistomerkki, omainen, omatunto, paikkakunta, perikato ja pääkaupunki sekä kirkosta tuttu hiippakunta. Raamatusta löytyy yhä jalopeura, joka tosin neutraalisissa tekstissä korvataan. Nykyisin outoja taas ovat teatteria tarkoittavat

katselupaikka ja näkypaikka, luutarha hautausmaasta, toiviojuoni pyhiinvaelluksesta ja lustitarha paratiisista. "Agricolan sanastossa on myös harhautuksia. Kun Agricola kirjoittaa irrallinen, hän tarkoittaa samaa kuin nykysuomen irstas. Agricolan irstas tarkoittaa turvallista. Vaikutelma on kuin viron kieltä lukiessa:

sanat ovat tuttuja, mutta merkitys on hämäävästi toinen", Kotilainen kuvailee. Näitä hämääviä ovat myös Agricolan harras (nyk. luja), nou-taa (seurata), koska (kun), taito (tieto, aisti), huone (talo), turku (tori) ja rieska (maito). SINI-MARJA KUUSIPALO Lue lisää: Suomen Piipaseuran sivusto Agricola.fi.

MITÄ MIELESSÄ?

Väinämöinen loitsii ja messuaa

Koko perheen koiramainen oopperatulkinta Kuopion kaupunginteatterissa johdattaa kaikenikäiset Kalevalan tunnelmiin. Koirien Kalevala mukailee Mauri Kunnaksen lapsille dramatisoimaa, Elias Lönnrotin kokoaman kansalliseepos Kalevalan maailmaa.

Ensi-iltaan 1.4. tulevan esityksen ohjaa Virpi Rautsiala. Yhteistyössä teatterin kanssa ovat Savonia ammattikorkeakoulu, Kuopion Konservatorio ja Musti ja Mirri-eläinkauppa.

Koirien kansa kilpailee susien kanssa metsien kuninkuudesta, ja välissä asuu kissojen pieni heimo. Veijarimaisen sankaritarun Väinämöisen roolin alta löytyy Henri Tikkanen.

Miten Koirien Kalevala tuli ohjelmistoon?

"Uskon, että teoksen valinnassa on yhdistynyt monta vaikuttavaa tekijää; lasten tutustuttaminen oopperan maailmaan, Kuopion oopperaperinteen elvyttäminen sekä tietenkin Suomen 100-vuotisjuhlavuosi."

Millainen prosessi tämä on, mikä on omaleimaista?

"Tämän teoksen valmistaminen on kuin minkä tahansa muun näyttämöllisen musiikkiteoksen. Hienoa ja omaleimaista tässä produktiossa on opiskelijoiden mahdollisuus päästä työskentelemään ammattilaisten kanssa, aidossa nykyaikaisessa esittävän taiteen työympäristössä."

Millaista on esittää Väinämöistä?

"Väinämöisen 'saappaisiin' on kyllä tavattoman pelottavaa, mutta myös jännittävää hypätä. Koirateema tuo esiin ehkä hieman höpsömmän Väinön kuin mistä Kalevalassa on totuttu lukemaan. Mutta kyllä Väinö tässäkin teoksessa yltyy loitsimaan ja messuamaan."

Mitä Väinämöinen sanoisi nyt?

"Uskon, että Väinöllä olisi painava sana sanottavana yhteisöllisyyden, ihmisyyden ja ennen kaikkea luonnon-suojelun puolesta Suomessa ja maailmalla. Niin, ja tietenkin hän toivottaisi onnea 100-vuotiaalle nuorukaiselle!"

Teksti ja kuva: ULLA REMES

VASTUULLISTA TYÖTÄ TEKEMÄÄN...

MAURI SULKU, rkm

384

Kuopion varavaltuutettu 2009-2012
Kuopion Energia/johtokunta 2009-2014
Ort.srk:n neuvoston jäsen 2011-
Päiväkotijä ja koulurakennukset kuntoon...

KOKOOMUS

ILKKA RANINEN

rehtori, teologian tohtori
kaupunginvaltuutettu
kirkkovaltuutettu

Arjen hyvinvointia

www.ilkkaraninen.fi

KOKOOMUS

374

ERKKI KUKKONEN

rehtori, eläkkeellä

Yhteistyössä elämää eläkevuosiin ja voimaa vanhuuteen!

erkkikukkonen.fi

KOKOOMUS

351

Maksaja: Erkki Kukkonen.

AINA VOI PARANTAA

UPI HEINONEN

328

Ekonomi
Konsulttiyrittäjä
Kirkkovaltuutettu

KOKOOMUS

Maksaja: Upi Heinonen.

Kokemuksella elinvoimaisen Kuopion puolesta

VEIJO KARKKKONEN

170

Agrologi, marjatilayrittäjä
HHJ-tutkinto (hyväksytty hallituksen jäsen)

www.veijokarkkonen.fi

Keskusta

Maksaja: Veijo Karkkonen.

PEKKA NIIRANEN

366

KUOPION ÄÄNI

Haluun, että Kuopiossa

- panostetaan asukkaiden hyvinvointiin, liikkumiseen ja kulttuuriin
- pidetään koulut kunnossa ja niiden sijainti järkevänä
- arvostetaan ja tuetaan omaishoitajien tekemää työtä
- mahdollistetaan ikäihmisten perhehoito
- parannetaan asuinalueiden viihtyisyyttä ja yhteisöllisyyttä
- rakennetaan kaupunkia siten, että se hyödyttää kaikkia kuopiolaisia

Kuopion on oltava ihmisen kokoinen kaupunki, jossa ihmistä arvostetaan ja jossa on hyvä elää. Kysymys on arvovalinnoista.

kaupunginvaltuutettu
hyvinvoinnin edistämisen lautakunnan pj
kirkkovaltuutettu
yhteisen kirkkoneuvoston vpj
kirkolliskokousedustaja

KOKOOMUS

www.pekkaniiranen.fi

Maksaja: Pekka Niiranen.

Tervetuloa mukavaan kesätoimintaan!

Kesis
2017

Kesis on kesätoimintaa 5–9-vuotiaille lapsille klo 10–14. Lapsille omat eväät mukaan, toiminta on maksutonta. Ryhmiin otetaan 15 tai 20 lasta. Jos kaikki eivät mahdu, otetaan huomioon kirkkoon kuuluminen, ikäjärjestys ja ilmoittautumisaika. Lapsi voi ilmoittautua vain yhteen Kesis-ryhmään. Ryhmiin valituille lähetetään tieto sähköpostissa viikolla 19. Lisätietoja toiminnasta saa lastenohjaajilta ja yhteisen lapsityön toimistosta, puh. 040 4848 482.

Tuomiokirkkoseurakunta
5.–9.6. Suokatu 22. Kesis retkeillen, ryhmäkoko 15 lasta

Männistön seurakunta
5.–9.6. Pyhän Johanneksen kirkko, ryhmäkoko 15 lasta
12.–16.6. Pyhän Johanneksen kirkko, ryhmäkoko 15 lasta

Alavan seurakunta
6.–9.6. Neulamäen kirkko, ryhmäkoko 20 lasta
13.–16.6. Alavan kirkko, ryhmäkoko 20 lasta

Puijon seurakunta
5.–8.6. Puijon kirkko, ryhmäkoko 20 lasta
12.–15.6. 1–6-luokkalaisille
Koululaisten avoin kesis, ryhmäkoko 20 lasta

Järvi-Kuopion seurakunta
4–9-vuotiaille (neljä vuotta 31.5.2017 mennessä täyttäneet), ryhmäkoko 15 lasta:
Juankoski 5.–7.6.
Kaavi 5.–7.6.
Muruvesi 15.–16.6.
Nilsä 6.–9.6.
Nilsä 13.–16.6.
Riistavesi 12.–14.6.
Säyneinen 8.–9.6. perhekesi
Tuusniemi 12.–15.6.
Vehmersalmi 8.–9.6.

Ilmoittautuminen 3.–23.4.
www.kuopionseurakunnat.fi

SACRUM

Laajan valikoiman
ja hyvän palvelun
kristillinen kirjakauppa.
www.sacrum.fi

Ilmoitusmarkkinointi

Pirjo Teva

040 680 4057

pirjo.teva@kotimaa.fi

HENGELLINEN KUUKAUSLEHTI

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS

Tilaa **UUDISTUNUT** Hengellinen Kuukauslehti edulliseen hintaan: **6 kuukautta vain 15 euroa** (norm. 28 e)

Tilaa lahjana saat joko **Kahden maan kansalainen, Herännäiskirjoituksia 2015-2016** -kirjan tai Suden aika -yhtyeen cd-levyn **Harpuin, huiluin, kantelein**. Lahjan lähetämme kun tilausmaksu on maksettu.

Hengellinen Kuukauslehti välittää ihmisestä ja rohkaisee eteenpäin.

Tilaa Hengellisen Kuukauslehden 6 kk 15 euroa ja valitsen lahjaksi

☐ kirjan ☐ cd-levyn

Saaja _____

Lähiosoite _____

Postinro ja -toimipaikka _____

Maksaja _____

Lähiosoite _____

Postinro ja -toimipaikka _____

Herättäjä-Yhdistys maksaa posti-maksun

Vastauslähetys
Tunnus 5004701
00003 Vastauslähetys

KUPIO

Sinun – Din

Kuopion Musiikkikeskus

klo 11.30–13 Juhlahahvitus

klo 13

Kansallisen veteraanipäivän juhla
Juhla alkaa ekumeenisella hartaudella ja seppelpartioiden lähettämällä sankarivainajien muistomerkeille
Juhlapuhe: Pohjois-Savon maakunta johtaja Marko Korhonen

Tumma puku ja kunniamerkit

Järjestää: Kuopion kaupunki / Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue ja sotiemme veteraanijärjestöt

Palveleva Puhelin 0400 22 11 80

uusi numero voimassa 1.4. alkaen

KERRON KIRKOSTA

Ihmisen palveluksessa

Diakonia on ihmisen palvelusta niin lähellä kuin kaukana. Kirkon diakoniatyö on luonteeltaan jatkuvaa omalta mukavuusalueelta poistumista. Työhön tarvitaan sekä ammattilaisia että seurakuntalaisia.

Kirkon ja diakonian työhön kuuluu huolehtia heikompiosaista lähimmäisistä. Aina on ollut ihmisiä, jotka ovat tippuneet tai tippumassa turverakkojen ulkopuolelle. Tänä ihmisten ongelmat ovat monimuotoistuneet ja sosiaalipoliittisesti määriteltyjen riskiryhmien väliin jää niitä, joille huono-osaisuus kasaantuu. Koska julkisen sektorin ratkaisuissa haetaan aukkojen

paikkaajia, diakoniatyön yhteiskunnallinen tilaus kasvaa. Suomalaiset odottavat, että tulevaisuuden kirkko auttaa vanhuksia, vammaisia, köyhiä, syrjäytyneitä ja turvapaikanhakijoita.

Diakoniatyössä kohdataan eri-ikäisiä ja eri elämäntilanteissa eläviä ihmisiä. Työn taustalla on raamatullinen ihmis-käsitys: jokainen ihminen on Jumalan luoma ja lunastama, arvokas ja ainutkertainen ja kantaa sisällään Jumalan kuvaa.

Omaa diakoniatyötäni kannattelevat Raamatun ohjeet palvelu toisia. Rakkauden kaksoiskäsitys ja Kultainen sääntö ovat hyviä ohjeita meille jokaiselle. Jos osaisimme rakastaa Jumalamme yli kaiken ja lähimmäistämme

kuin itseämme ja myös kohtelisimme toisiamme, kuten toivoisimme itseämme kohdeltavan, meidän olisi helpompaa elää. Kyselen välillä itseltäni, pystynkö elämään näin – kaikkina aikoina ja suhteessa kaikkiin ihmisiin.

Läheisiä ja rakkaita ihmisiä on helppo kohdella rakkaudesta käsin. Miten sitten suhtaudun alituisesti huonosti käyttäytyvään tai sopimuksia rikkovaan ihmiseen? Miten päihde- tai riippuvuusongelmista kärsivään ihmiseen, joka tulee vastaanotolle tai kolkuttelemaan kotiovelle? Miten maahanmuuttajiin, joiden asioita mietin ja kohtaan työssäni?

Kristilliselle kirkolle ei riitä pelkäs-

tään, että se julistaa sanaa ja jakaa sakramenteja. Ollakseen uskollinen kirkon tulee aina myös palvella toisia ihmisiä katsomatta heidän taustaansa tai alkuperäänsä. Kristillisyyteen kuuluvat Jumala ja maailma, lähimmäinen ja Kristus, sielun pelastus ja nälän lievitys, kirkko ja yhteiskunta. Jos keskitymme kirkkona vain oman kristillisyyden hoitamiseen mutta unohdamme rakkauden, lähimmäisen, ihmiskunnan hädän ja siihen reagoimisen, hai-rahdamme pois kristinuskosta. Usko ja rakkaus kuuluvat erottelematta yhteen. Tarvitaan siis marttoja ja marioita.

LIISA TIILIKAINEN
Johtava diakoniatyöntekijä
Siilinjärven seurakunta

PYSÄKILLÄ

”Toki teot ovat tärkeitä. Mutta häpeän aikakaudella on muistutettava: ihminen on vielä tärkeämpi”, sanoo emeritusprofessori Paavo Kettunen.

”Olet enemmän kuin tekosi!”

Käytännöllisen teologian professori Paavo Kettunen oli elämänsä käännteentekevällä pysäkillä, kun hän piti jäähyväisluentonsa Itä-Suomen yliopistossa.

”Tämä hetki on minulle käännteentekevä: muuttaa-
han eläkkeelle jääminen kerta-
heitolla suhteen työelämään. Siir-
tyessäni emeritukseksi maaliskuun
alusta, olen ollut työelämässä 42
vuotta 11 kuukautta ja 10 päivää”,
kuvaili Kettunen tuntojaan.

Hän toimi käytännöllisen teolo-
gian professorina vuodesta 2001 al-
kaen.

Muistitikku ja tuhkauurna

Jäähyväisluennon otsakkeena oli
lhanteista todellisuuden kohtaami-
seen. Havaintovälineiksi Kettunen oli
ottanut muistitikon ja tuhkauurnan.

”Kaikki minun kirjani ja julkais-
uni mahtuvat tällai-
selle tikulle. Meidät
muistetaan usein
siitä, mitä olem-
me tehneet. Mutta
kaikki meidän teke-
misemme ovat vä-
hemmän kuin me
itse. Tuhkauurna-
kin on suurempi
kuin meidän teke-
misemme.”

”Jos et mitään muuta muista
tästä luennosta, toivon, että muis-
tat tämän: Sinä olet enemmän kuin
sinun tekosi! Tässä on syvä teologi-
nen viisaus ja kristillisen ihmiskäsi-
tyksen korostus.”

”Kun ajattelen koko työuraani ja
elämäni, lähtökohta on, että kaik-
ki on lahjaa. Minun tehtäväni on
ollut panna lahjat jakoon.”

Haavekuvat vaarallisia

Jäähyväisluennon otsikon taustal-
la on Kettusen väitöskirjavaiheessa
löytämä sielunhoidon tutkimusta-
paan liittyvä oivallus. Ennen oli koh-
detta lähestytty aiemmin asetettu-
jen ihanteiden pohjalta. Oikeampi
lähestymistapa oli kuitenkin olla
vuorovaikutuksessa sen todellisuu-
den kanssa, missä ihminen eli.

”Kaikki yhteisöt, myös yliopisto,
ovat vaarallisella tiellä, jos ne elävät
haavekuvien varassa ja kieltäytyvät
kohtaamasta todellisuutta sellaise-
na kuin se on. Jonakin päivänä voi
paljastua, ettei keisarilla olekaan
vaatteita.”

”Voidakseen mennä eteenpäin
tutkimuksen tehtävänä ei ole var-
jella kaunista ihannekuva-
asioista ja ilmiöistä. Sen on selvitettävä vai-
keakkin todellisuutta ja kerrottava
alastonkin totuus.”

”Tärkeää on myös puhua asi-
oista niiden oikeilla nimillä. Tä-
mä koskee aivan erityisesti ihm-
sen seksuaalisuutta ja hengellistä
elämää.”

”Yksi aihepiiri, jossa kaikkein
voimakkaimmin olen tutkimuk-

sissani törmännyt
ihanteiden ja to-
dellisuuden väli-
seen ristiriitaan,
koskee rippiä, syyl-
lisyyttä ja häpeää.”

Kätetty ja vaiettu

Paavo Kettunen
kertoi pitävän-

sä tutkijanuransa merkittävimpä-
nä asiana häpeätutkimuksiaan ja
pääteoksenaan tutkimusta *”Kätetty
ja vaiettu. Suomalainen hengelli-*
nen häpeä.”

”Meidän aikaamme voi hyvin
perustellusti nimittää häpeän aika-
kaudeksi. Yleensä emme käytä tätä
sanaa, mutta tämän päivän ihm-
sen perustunnnot ilmentävät hyvin
usein häpeän tunteita. Häpeän kes-
keisin kysymys on: Kelpaanko mi-
nä? Keskeisiä asioita ovat itsetunto,
itsearvostus, hyväksytyksi tulemi-
nen ja jaksaminen.”

”Olennaista on huomata se, että
häpeästä kärsivä ei ole välttämät-
tä tehnyt mitään pahaa. Terve syyl-
lisuus on syysuhteeseen perustuvaa,
mutta häpeä ei sitä ole. Kun syyl-
lisuus koskee tekojamme, häpeä sat-
tuu koko olemukseemme.”

KARI TANSKANEN

Laadukasta palveluasumista

Oma henkilökunta paikalla kellon ympäri.

**Asuntoja vapautumassa A- ja B- taloissamme.
Hinnoittelu palvelujen mukaan, alkaen 930 € / kk.
Tervetuloa tutustumaan.**

puh. 044 270 9200 • 044 270 9201 • www.palvelutalolepola.fi
• Taivaanpankontie 2, 70200 Kuopio

Pitopalvelua

**Ilon ja surun hetkellä
olemme palveluksessanne**

- Kaikkiin kodin juhliin maukkaat kylmät tai lämpimät pitopöydät
- Kotileivonnaiset tilauksesta (ilmainen kotiinkuljetus)
- Meiltä myös astiat, liinat, kukkalaitteet, tarjoilu henk.kunta, jne.

puh. 050 305 1737
tai s-posti
piirakkapulikka@luukku.com

TASAUS

**SUOMEN 1859
LÄHETYSSEURA**

Heikkisen Kukkatarha

Jokipellontie 96, Vehmasmäki • p. 017 3623 215
MA-PE 9-17, LA 9-16, SU sulj., 9.4. alk. su 9-16 • www.kukkatarha.fi • myynti@kukkatarha.fi

Kukka-Hanski

Kauppahalli • p. 2626 221 • MA-PE 8-17, LA 8-15

Linjurin Kukka

Puijonkatu 45 • p. 046 921 4720

• JOKA PÄIVÄ 8-18 • linjurinkukka.com • info@linjurinkukka.fi

Tarhurin Kukka ja sidonta

Kalevalankatu 23 A 2, Männistön ostoskeskus, apteekein ja
pikapankin vieressä • p. 262 2821 • MA-PE 9-17, TI sulj. LA-SU 9-14

Armoa silm

Yksin uskosta, yksin armosta

Luterilaisen uskon ytimessä on ajatus Jumalan armosta, jota ihmisen ei tarvitse teoillaan ansaita.

Lutherin näkemyksiin sisältyi paljon kritiikkiä katolista kirkkoa kohtaan: Hän vastusti paavin ylivaltaa ja papiston asemaa muista ihmisistä ylempänä hengellisenä säätyinä. Hän kritisoi myös kirkon sakramentteihin liittyviä käytäntöjä – esimerkiksi tapaa jakaa ehtoollista – sitä, että messuissa käytettiin vain latinan kieltä.

Luther piti myös tärkeänä, että kaikilla olisi mahdollisuus tutustua Raamattuun omalla kielellään. Hänen keskeisimpiä kirjallisia töitään ovatkin saksannokset Vanhasta ja Uudesta testamentista.

Luterilaisen uskonkäsityksen kannalta olennaisinta oli kuitenkin hänen uudenlainen ja yksinkertainen tulkintansa niin Isä meidän -rukouksesta, apostolisesta uskontunnustuksesta, käskyistä kuin sakramenteistakin: kristillinen elämä perustuu luottamukselle Jumalan lupauksiin ja lähimmäisen rakastamiselle, ei ulkoisille teoille. Luther toi kristinuskon osaksi ihmisen jokapäiväistä elämää.

Yksin uskosta

Lutherin mukaan yksin usko riittää siihen, että ihminen kelpaa Jumalalle. Oikea usko syntyy Jumalan sanan ja sakramenttien kautta. Usko on luottamusta Jeesuksen sovitus-työhön ja valmiutta tarttua Jumalan tarjoamaan armon lahjaan.

Yksin armosta

Ihminen pelastuu kokonaan Jumalan armon vuoksi, ei omien tekojensa ansiosta. Luther korosti, että Jumala ei aseta ihmiselle ehtoja, vaan luovutti Jeesuksen tekemään sovitus-työn ihmisen puolesta.

Yksin Kristuksen tähden

Jeesus Kristus, hänen toimintansa ja opeutuksensa on uskon ja pelastuksen lähtökoh- ta. Kristus otti kantaakseen ihmisen synnit, etteivät ne enää erottaisi ihmistä Jumalasta. Kristus kärsi, kuoli ja nousi kuolleista meidän puolestamme.

Yksin kirjoituksista: Raamattu

Kaikki luterilaiset opilliset kysymykset ja linjaukset perustuvat Raamattuun. Luterilaisen kirkon korkeimpana ohjeena on periaate, että kaikkea oppia kirkossa on tutkittava ja arvioitava Jumalan pyhän sanan mukaan.

Hengen hedelmät

Oikeasta uskosta Jumalaan syntyvät Lutherin mukaan myös aidot hyvät teot, eli ”Hengen hedelmät”. Näitä ovat rakkaus, ilo, rauha, kärsivällisyys, ystävällisyys, hyvyys, uskollisuus, lempeys ja itsehillintä (Gal. 5:22).

Armollisuuden kohtaaminen ei lisää kenenkään ihmisarvoa, mutta se on avain, joka auttaa häntä tunnistamaan ihmisarvonsa. Armahtavainen ihminen tajuaa, että hänelläkin on paljon puutteita, sanoo professori emeritus Paavo Kettunen.

Anteeksi pitää osata pyytää ja antaa, ja kerran olen armoakin joutunut aneleen. En nyt tässä enempää kerro....

Ovatko armo ja anteeksianto samoja asioita, professori Paavo Kettunen?

”Niistä puhutaan usein samoina asioina, mutta niiden välillä on tärkeä tehdä ero. Anteeksi-antamiseen liittyy syyllisyys väärästä teosta tai toiminnasta. Armo on laajempi käsite. Se kohdistuu koko ihmiseen, välitetyksi tulemiseen. On asioita, jotka menevät huonompaan suuntaan, jos ne kohdataan anteeksiantamuksella. Esimerkiksi vääryyttä kokenut voi pyytää anteeksi. Hänelle ei tule antaa synninpäästöä. Sen sijaan hänet tulee kohdata välittävässä ilmapii- rissä, niin että hän uskaltaa puhua siitä, mitä on joutunut kärsimään.”

Armon kokeminen konkretisoituu ihmisten kautta: onko ihmisiä, joiden seurassa voi olla oma itsensä ja jotka kannustavat vastoinkäymisissä?

Armo opettaa elämään Jumalan mielen mukaan, antamaan ja pyytämään anteeksi niiltäkin jotka vihaavat meitä ja joita me emme ymmärrä.

Ihmiset uskoo sellaseen mitä ei ole olemassakaan, koska niillä on kuoleman pelko. Pelkäävät helvettiä...

Onko Jumalan armo sukua armolle, jota ihmiset osoittavat toisilleen?

”Ihmisten armon asenne on pohjimmiltaan samaa, jolla Jumala kohtaa ihmisen. Armahtavaisuus ei välttämättä edellytä aktiivista uskon- elämää, vaan se on mahdollisuutena jokaisessa ihmisessä. Joskus jopa tuntuu, että ne, jotka eivät tunnustaudu kristityiksi, voivat olla armah- tavaisempia – he eivät aseta itseään toisen yläpuolelle. Armahtavaisuus nousee luomisto- dellisuudesta ja toteutuu empatiakykynä ja ky- kynä asettua toisen asemaan. Armolle voi antaa lisäsyvyyttä se, että on itse saanut voimakkaan armon kokemuksen.”

Armo kuulostaa joskus armopalalta. Asuin kouluvuosina tätini nurkissa, ja silloin tällöin sain kuulla, että ”armosta sinä täällä olet”. Eihän hänenkään ollut helppoa pitää nurkissaan levotonta nuorta. Ymmärrän sen nyt.

”**Armahtavaisuus toteutuu empatiakykynä**

Liittykö armoon hierarkia: armahtaja on armahdettavaa ylempänä? Armo on vallankäyttöä?

”Jos puhutaan lainsäädännöstä, armo on vallan- käyttöä. Se, joka voi myöntää armahduksen, on asetettu siihen asemaan. Hän voi armahtaa tai olla armahtamatta, eikä sitä tarvitse perustella.

Armahtavainen ihminen tajuaa, että hänellä itselläänkin on paljon puutteita. Ihmisten armol- linen asenne toisiaan kohtaan toteutuu, kun ih- miset kokevat olevansa samalla tasolla. Ylhäältä tuleva, toisen reppanaksi alentava armahtami- nen, joka sisältää ajatuksen omasta puhtaudesta, voi olla armon pahin vihollinen.”

Jumalan armoa on vaikea ymmärtää, jos on lapsena sisäistänyt kokemuksen itsestään huonona tai jollain tavalla sellaisena, ettei kelpaa, ettei ole rakastamisen arvoinen. Lapsuudenkokemukset vaikuttavat.

Oma persoona ja elämäkokemukset siis vaikuttavat siihen, miltä armo ”tuntuu”?

”Elämäkokemukset muokkaavat jumalakäsitys- tämme. Yliluonnollinen armon kokemus on har- vinaisempaa. Häpeätutkimuksessani muutama vastaaja tosin kertoi kokemuksista, jotka olivat ylittäneet tavallisen toiminnan – ihminen, joka ei ole pystynyt hyväksymään itseään, on saanut syvän kokemuksen Jumalan hyväksynnästä.

Armon kohtaaminen ei lisää kenenkään ih- misarvoa, mutta se voi auttaa häntä tunnistaa oman ihmisarvonsa.”

Olemmeko nykyään armottomampia – ilkeys voittaa kuusi nolla?

”Läpi historian on ollut julmuutta ja armotto- muutta. Silti historiassa kulkee myös armon juonne. Tämän päivän armottomuus ei ole niin- kään julmuutta vaan välinpitämättömyyttä ja piittaamattomuutta. Toisen asia ei kosketa mi- nua. Ehkä se on yhteydessä siihen, että meidän

PETRI RYNNÄNEN

”**Tämän päivän armottomuus on välinpitämättömyys**

än tasalta

Halpaa vai kallista armoa?

Vuonna 1937 ilmestyi saksalaisen teologin **Diertrich Bonhoefferin** kirja *Kutsu seuraamiseen*. Tämä myöhemmin Hitlerin vainoissa kuollut luterilainen pappi oli kirjassaan sitä mieltä, että kirkko kaupittelee nykyisin halpaa armoa, armoa alennusmyyntitavarana pilkkahintaan.

Kirkon erotuttava maailmasta

Kristuksen ristillä hankkima armo on kuitenkin kallista armoa. Kallis armo merkitsee syntisen ihmisen vanhurskauttamista. Halpa armo synnin vanhurskauttamista.

Halpa armo on armoa ilman Kristuksen seuraamista, armoa ilman elävää, ihmiseksi tullutta Kristusta, armoa ilman ristiä. Halpaa armoa on anteeksiantamuksen saarna ilman katumusta, synninpäästö ilman rippiä ja ehtoollinen ilman synnintunnustusta. Halpa armo tarkoittaa, että voit tehdä niin kuin haluat. Kallis armo vaikuttaa, että lakkaat näkemästä arvosi ihmisenä siinä, mitä teet - ja vain sillä tavalla voit tulla vapaaksi.

Bonhoefferin mukaan ”yksin armosta” ei tarkoita, että ihmisen ei tulisi nähdä vaivaa, - se vain sulkee pois ajatuksen vaatimuksesta. Kirkon on siis erotuttava maailmasta, mutta ei ihmisiä erottelemalla ja pois sulkemalla. Koska ”emmehän me taistele ihmisiä vastaan vaan henkivaltoja ja voimia vastaan, tämän pimeyden maailman hallitsijoita ja avaruuden pahoja henkiä vastaan.” (Ef.6:12)

Lähtökohta vai lopputulos?

Emerituspiispa **Voitto Huotarin** sanoin: ”Jos kirkko on vain armoa tulvillaan, onko seurauksena ryhtinsä menettänyt, kaikkea myötäilevä kirkko, joka ei kykene asettamaan mitään uskoa ja elämää koskevia vaatimuksia. Vai onko armottomasta kirkosta, joka määritteli elämää ylhäältä ja ulkopuolelta käsin, nyt kehittynyt kirkko, joka vaikuttaa alhaalla ihmisten parissa tarjoten lohtua ja tukea.”

Jos armoa edelleen tarvitsee ja kaipaa se, joka on syyllinen, onko armo lähtökohta vai lopputulos?

SATU VÄÄTÄINEN

täytyy taistella oman hyvämmme takia ja pelastaa oma elämämme.”

Anteeksi en anna. On pilattu perheenjäsenten elämä. Saavat kostonsa, elämä sen tuo, ennemmin tai myöhemmin. Armoa ei tipu sellasille, jotka toistuvasti pettävät lupauksensa.

Miksi kannattaisi yrittää armahtaa ja antaa anteeksi?

”Ketään ei voi käskää antamaan anteeksi eikä muuttumaan armolliseksi. Anteeksiantamista voi auttaa, jos ihminen saa armollisessa ympäristössä tuoda esille sen, miksi ei anna anteeksi ja mitä katkeruutta ja mui-

ta tunteita asiaan liittyy. Sekä anteeksiantaminen että anteeksi huoliminen itselle ovat psyykkisiä prosesseja, jotka vievät aikaa.”

Uskovat leikkivät sanoilla, armollakin. Ovat itse kykenemättömiä anteeksi pyytämään tai armoa antamaan. Moni uskova on parannuksen tehnyt, mutta muistaa maailman tappiin asti toisten pahat teot muttei omiaan.

Armo on kirkon ”tuote”, kuten brändinrakentajat sanovat. Miten kirkko voi pitää tuotetta vakuuttavasti esillä?

”Tärkeää on, että ihmiset saavat seurakun-

nissa kokemuksen välitetyksi tulemisesta. Kun kirkossa todentuu se, että ketään ei jätetä eikä kenenkään ohi ja yli kävellä. Kun kirkko on yhteisö, joka ottaa todesta ihmisen kysymykset ja ihmisen kokonaisuutena. Kun ihmiseltä ei odoteta suorituksia, vaan kirkkoon saa tulla, meni hyvin tai huonosti.”

KAARINA HEISKANEN

Artikkelin kursivoidut osuudet on poimittu Facebookista ja suomi24.fi -keskustelupalstalta. Paavo Kettunen toimi käytännöllisen teologian professorina Itä-Suomen yliopiston Läntisen teologian laitoksella.

”
Kirkkoon saa tulla, meni hyvin tai huonosti

Uudistat armollasi

Nilsin herättäjäjuhlien ja Väätsen körttisuvun historia ovat kulkeneet käsi kädessä aina nykypäivään saakka.

Katselen Nilsin vanhan kirkon le-
veästä lattialan-
kusta tehtyä pöy-
tääni. Kirveen
jäljet näkyvät siinä
vielä selvästi. Tie-
dän, että esivan-
hempani asteli-
vat noilla lankuilla,
kun ahkerasti kävivät tuossa jo kadonnees-
sa kirkossa. Istun tuvassani vanhaan, syvään
ja hyvään keinutuoliin. Löysin sen erään seu-
rakuntalaiseni aitasta punaiseksi maalattu-
na. Jostakin pilkottaa vielä nokimustaa kuin
muistutukseksi siitä, että se pelastui tulipa-
lostasta kuin ihmeen kaupalla. Se on Nilsin
seuratuvan vanha puhujan tuoli, jossa ei ole
yhtään naulaa.

Paluu juurille

”Ensimmäiset pappisvuoteni
jouduin vasten tahtoani viet-
tämään Nilsissä, **Paavo Ruot-
salaisen** kotiseudulla. Sekavilla
tunteilla lähestyin tätä pyhi-
en muistojen maata, jonka suu-
renmoinen luontokin jo on
omansa vaikuttamaan yleväs-
ti nuoreen mieleen. Tuossa on
vanha vaatimaton puukirkko,
jossa Herran kansa on sunnun-
taisin huolensa Vapahtajalle
puhunut; kiitoksensa veisaa-
missaan virsissä lausunut; tuos-
sa sakastin ikkunan kohdalla Paavo Ruotsa-
laisen hauta tuuhean kuusen peittämänä,
mutta ilman muuta muistomerkkiä; tuol-
la Syvärin saarella rappeutuneen näköinen
talo, jossa hän on aikansa asunut ja suu-
rimmat taistelunsa taistellut; tuossa kama-
ri ’piispan vastaanottosali’ kenties neljä met-
riä pitkä ja kolme leveä, jossa niin monen
ahdistuksessa olevan kuorma keveni; tuos-
sa rahi, jossa ukko aina tapasi istua, Raamat-
tu, josta hän henkeä ja elämää sai, ja tuossa
maalaamattomista laudoista huonosti ko-
koon kyhätty sänky, missä hän kuolintauti-
nsa kamppaili ja viimeiset vihollisensa voiti.
Hartain mielin näitä elottomia muistoja
katseli, mutta missä olivat menneiden ai-
kojen elävät muistot, missä heränneet ihm-
miset?” näin kirjoitti **Vilhelmi Malmivaara**
muistelmissaan saapumisestaan Nilsin kap-
palaiseksi pappisvihkimyksensä jälkeen vuo-
nan 1876.

Juuri näihin samoihin maisemiin, Van-
han kirkon puistoon, kokoonnutaan Nilsin
viidensille herättäjäjuhille tulevana kesänä.
Vanhalle hautausmaalle, jossa vanha kellota-
puli vielä muistuttaa vanhasta kirkosta. Van-
ha kuusi verhoaa edelleenkin siellä Ukko-Paa-
von hautaa, mutta aikojen saatossa Paavo
Ruotsalainen on saanut Nilsin hautakiven
lisäksi myös muistomerkkin. Syvärin saarella
on edelleenkin rappeutuneen näköinen ta-
lo kuolinsänkyineen. Ja ukon juurakkorahis-
ta on ideoitu tulevien juhlien ja Herättäjä-
Yhdistyksen toiminnan rahoittajaksi suuren
suosion saavuttanut Paavon pälli.

Herännäisyys hävisi

Paavo Ruotsalainen kuoli Nilsin Aho-
lansaareissa tammikuun 27. päivän aamu-
na 1852. Ukko-Paavon kuolinvuoteella kä-

vi tammikuun alussa Nilsin pastori **B.K. Sarlin**. Aholansaareen mennessään Sar-
lin oli sanonut isoukkini isälle **Olof Pasasel-**
le olevansa menossa sellaisen miehen luo,
jolle hänellä ei ole mitään sanottavaa. Pas-
torilla ei ollut mukanaan edes ehtoollisväli-
neitä. Ukko-Paavon kysyessä ”välikappalei-
ta” ja pyytäessä ehtoollista, Sarlin valmisti
öylätin talon ruisjauhoista ja viininä toimi
ukon viinapullosta veteen sekoitettu tilkka.
Ehtoollisen nautittuaan Paavo sanoi: ”Nyt
on vihollinen voitettu.” Mutta taistelu ei ol-
lut vielä ohi.

Paavo Ruotsalaisen kuoleman jälkeen he-
rännäisyys hävisi Nilsistä melkein koko-
naan. Ukko-Paavon on kerrottu ennen kuole-
maansa ennustaneen, että ”täällä ei herää
kansaa ennen kuin kolmenkymmenen vuo-
den perästä.” Asiassa auttoi erikoisella ta-
valla Nilsin kirkkoherrana lähes neljännes-
vuosisadan toiminut **Teodor Dahlström**,

joka suoraan saarnatuolista kiel-
si ihmisiä menemästä lahkolaisten
seuroihin. Vastustuksesta
voimistuneena seuraliike viri-
si 1880-luvulta alkaen ja ihmisiä
alkoi jälleen pukeutua körttipu-
kuun mielenmuutoksen mer-
kiksi.

Seuratuparahasto karttui

Ensimmäiset herättäjäjuhlat pi-
dettiin Ylistarossa, **Juho Malka-**
mäen talossa Herättäjän vuosi-

kokouksen yhteydessä vuonna 1893. Nilsin
ensimmäiset herättäjäjuhlat vuonna 1906
olivat siis historian 14. herättäjäjuhlat. Niistä
on säilynyt vain vähän tietoja. Nilsiläinen
opettaja **Paavo Jäntti** on muistellut juhla-
vieraita olleen noin 200 ja paikkakuntalaisia
noin tuhat henkeä. Matkustaminen Pohjan-
maalta Savoon oli hankalaa, koska poikki-
ratoja ei ollut. Ruoka tarjottiin juhlayöille
ilmaiseksi kansakoulun pihalla, sillä ruoka-
tarpeet saatiin lahjoituksena. Kansakoulun
piha toimi myös juhlapaikkana ja juhlapuheen
piti rehtori **Mauno Rosendal**. Jumalanpalvelus
vietettiin viimeistä vuotta käytössä olleessa
vanhassa kirkossa, missä rovas-
ti Vilhelmi Malmivaaran juhla-
saarna teki kuulijoihin voimak-
kaan vaikutuksen. Kun juhlista
jäljelle jääneet ruuat myytiin,
saatiin 45 markkaa. Rahat lah-
joitettiin seuratuparahastoon ja
Nilsin seuratupa rakennettiin
vuonna 1910.

Isoisovanhempani **Olli** ja **Reetta Väätsä-**
nen eivät olleet Nilsin ensimmäisillä herät-
täjäjuhlilla. He olivat kyllä juuri muuttaneet
Nilsin Lastulahteen nimenomaan ollakseen
lähempänä kirkkoa. Kotihartauksia pidet-
tiin ja virsiä veisattiin, mutta heränneisiin ei
haluttu kuulua. Kun heidän Nilsin silloiselta
kappalaiselta vaikutteita saanut miniän-
sä, **Eeva**-mummoni, tuli herätykseen, pukeu-
tui körttipukuun ja lähti vuonna 1915 vielä
Suonenjoen herättäjäjuhlillekin, Vanhassa
Väätsälässä ei kukaan sanonut mitään. Pian
myös yhdelle talon nuorista isännistä ilmes-
tyi körttipuku. Nilsin vanhat heränneet sa-
noivat, että jotkut ovat akkain herättämiä.

Matti-ukkini lienee ollut tällainen ”akkain
herättämä.”

Juhlien jättämä siunaus

Nilsin toiset herättäjäjuhlat järjestettiin jo 14
vuoden kuluttua, vuonna 1920. Juna toi juh-
lavieraita Siilinjärven asemalle asti, heitä saa-
pui hevos- ja jalkakyydein sekä laivalla Juan-
kosken kautta. Matkan aikana, yöpyessä ja
levätessä veisattiin paljon. Näiden herättäjä-
juhlien ilta-seurat pidettiin ensimmäisen ker-
ran Ukko-Paavon haudan ympärillä ja juhla-
ohjelmaan kuului myös retki kahdella laivalla
Aholansaareen. Paavon Ruotsalaisen jo pu-
retun pirtin paikalle istutettiin silloin kuusi.
Aholansaaren nykyinen pirtti valmistui vasta
Ukko-Paavon kuoleman jälkeen.

Juhlilla vanhempiensa mukana ollut, tuol-
loin 10-vuotias **Reino**-setäni kertoi, että mie-
leen jäivät erityisesti ”isän ja äidin kyöneiset
silmät.” Näiden vuoden 1920 herättäjäjuhlien
vaikutus Nilsin seurakuntaan oli suuri. Ta-
pahtui paljon herätyksiä, jotka tulkittiin juh-
lien jättämän siunauksen vaikutukseksi.

Herättäjän matkasaarnaaja **Oskari Vi-**
hantola kirjoitti päiväkirjaansa Nilsistä
vuonna 1925: ”Kansa on kaikkialla liikkeessä
täyttäen kirkot ja seuratuva. Heräämisiä ta-
pahtuu ja uusia körttiläisiä syntyy.”

Kritiikkiä Vihantola antaa Nilsin herän-
näisyyden ankarasta lakihenkisyydestä.

Heikki-setäni on muistellut, että seurapu-
heissa oli niin paljon perkeleitä, että lasta pe-
lotti. Näihin vaiheisiin liittyy hyvänä veisajana
tunnetun ukkini Matti Väätsen sana kerran
seuratuvalla lähtiessään: ”Elekeehän ihan ko-
koon panna sitä taivaan ovvee kiinni.”

Tikkuisilla penkeillä

Kolmannet herättäjäjuhlat pidettiin Nilsis-
sä vuonna 1952. Edellisistä juhlista oli kulunut
jo yli 30 vuotta. Kuluneiden vuosikymmen-
ten aikana juhlien järjestelyissä ja mittasuht-
teissa oli tapahtunut valtava muutos. Sik-
si verrattain pieni ja vähän syrjäinenkin Nilsä

oli pysynyt hiljaa juhlien järjes-
tämisestä. Paavo Ruotsalaisen
kuoleman 100-vuotisjuhlavuon-
na Nilsä koki kuitenkin velvol-
lisuudekseen toimia juhlien jär-
jestäjänä. Juhlapaikkana oli nyt
Vanhan kirkon puisto.

Tukkipuut kerättiin talvella
Nilsistä ja lähipitäjistä ja sahat-
tiin keväällä 1952 kenttäsiirkke-
illä lankuiksi seuratuvan pihas-
sa. Pukkien päälle levitetyille
tikkuisille penkeille mahtui is-
tumaan 25 000 juhlayöistä.

Alttari-saarnatuolirakennelma
oli Ukko-Paavon haudan vieressä. Juhlasaar-
nan piti Vilhelmi Malmivaaran poika, piispa
Väinö Malmivaara ja ehtoollisenvietto jär-
jestettiin Nilsin kirkossa. Ehtoollispöytä
pyrkivän väen tungosta ohjaili juhla-
valmisteluissa mukana ollut, körttipukuinen Vää-
tsäisten veljessarja. Ehtoollisen vietto jatkui
myöhään yöhön saakka. Sen jälkeen kirkossa
vielä vihittiin kaksi körttiparia.

Herättäjäjuhlien ohjelmaan kuului myös
retki Aholansaareen. Sinne mentiin Keyrityn
rannasta isolla halkoproomulla, joka oli köy-
tetty Syväri-laivan kylkeen. Proomu kallistui
vaarallisesti Aholansaaren rannassa, kun ih-
mismassa yhtä aikaa siirtyi samalle puolelle

EERO KEMILÄ

lauttaa. Kerrotaan, että proomun päällikkö
kirosi karkeasti ”tahallaan hukuttautuvia.”

Suuri talkooponnistus

Nilsin neljännet herättäjäjuhlat järjestet-
tiin vuonna 1985. Tuolloin kahdeksan tuhan-
nen asukkaan Nilsille juhlat merkitsivät suur-
ta ponnistusta, sillä ne järjestettiin kokonaan
talkootyönä. Juhlatoimikunnan asiantuntijana
toiminut isänikin oli talkoissa puolitoista kuu-
kautta putkeen. Juhlien tunnukseksi valikoitui
hänen ehdotuksensa: *Vastaa minulle Herra*. Se
oli lyhennelmä psalmista 69:17: ”Vastaa minu-
le, Herra, sillä sinun armosi on hyvä, käännä
minun puoleeni suuressa laupeudessaasi.”

Juhlapaikkana oli jälleen Vanhan kirkon
puisto ja alttarirakenteet suunnitteli arkkiteh-
ti **Esa Malmivaara**. Juhlakentällä pidetyssä ja
televisoidussa jumalanpalveluksessa saarna-
si piispa Väinö Malmivaaran poika, piispa **Juk-
ka Malmivaara** ja maanviljelijä **Toivo Tolp-
panen** Nilsistä piti juhlien päätösrakouksen.

– kohti Nilsin herättäjäjuhlia

Nilsin herättäjäjuhla-alue vuonna 1985 Ukko-Paavon haudalla.

Päiväseurojen juhlapuheessa toiminnanjohtaja **Jaakko Eleniuksen** vaatimus sekä kirkolle että herännäisyydelle oli Ukko-Paavon sanoin kirkas: ”Kunnia Jumalalle, häpeä ihmisille!”

Sovimme Eleniuksen kanssa juhlien viestintätavoitteeksi sekä herännäisyyden historian että identiteetin ja kansankirkon vahvistamisen. Se sähköisti hyvällä tavalla juhlien tiedotustilaisuuksia. **Tapani Ruokasen** *Suuret Suomalaiset* -sarjaan Paavo Ruotsalaisesta kirjoittama teos oli valmistumassa ja siihen liittyneet **Eero Kemilän** erinomaiset valokuvat ikuistivat nämä juhlat. Television raskas kuvauskalusto viipyi Nilsissä ja Aholansaassa useita päiviä ja Areenassa lienee vieläkin niistä joku muisto. Näillä juhlilla Vanha Väättä täyttyi unkarilaisista herättäjäjuhla-vieraista.

**Kunnia
Jumalalle,
häpeä
ihmisille!**

Uudistavan armon odotuksessa

Heinäkuun 9. päivänä vuonna 1917 on Pahl Henrik (Paavo) Ruotsalaisen syntymästä kulunut 240 vuotta. Se on Nilsin viidensien herättäjäjuhlien sunnuntai. Juhlien tunnus on kaksi Ukko-Paavon virrestä irrotettua sanaa: *Uudistat armollasi*. Siihen voidaan sisällyttää sekä reformaation merkkivuoden tunnus että uusien Siionin virsien käyttöönotto. Uudistat armollasi on luonteeltaan ajallamme tyypillinen havainto tai huomio. Se ei ole rukous eikä pyyntö, vaan parhaimmillaan armon vakuutus ja uskon todistus. Herättäjäjuhlien sisältö on kaikkina aikoina ollut herännäisyyden teologian mukaisesti Jumalan valtakunnan etsimistä tässä ja tulevassa maailmassa. Uudistavan armon odottamista ja kiittämisen opettelemista.

Yksi varhaisimmista lapsuusmuistoista on, että **Veikko**-setäni istuu keinutuolissa seuroissa seuratuvalle ja minä istun ja leikin lattialla naisten puolella. Katselen maahan asti ulottuvien mustien hameiden rivistöä ja niiden alla vilkkuvia nyöritettyjä kenkiä. Kun kohotan katseeni, ihmettelen mustalle kankaalle kirjailtuja kultaisia koukeroita. Vasta nyt alan ymmärtää, mitä ja miksi tuon tulipalossa tuhoutuneen seuratuval huoneen taulussa luki: *Uskossa nämä kaikki kuolivat eivätkä luvattua saavuttaneet, vaan kaukaa he olivat sen nähneet ja sitä tervehtineet ja tunnustaneet olevansa vieraita ja muukalaisia maan päällä.*

SATU VÄÄTÄINEN
Kirjoittaja on Siilinjärven seurakunnan kappalainen ja Väätäisen kirkon jäsen.

Herättäjäjuhlat 7.–9.7.2017 Nilsissä

- Juhlien toteutumiseksi tarvitaan noin 1500 talkoolaisen työpanos. Seurakunnista saa ilmoittautumislomakkeita tai ilmoittaudu: www.vapaaehtoistyö.fi/herattajajuhlat
- Kuopiosta on juhlille linja-autokuljetus.
- Lisätietoja www.herattajajuhlat.fi

Ehtoollinen – Kristuksen läsnäolon ateria

Ehtoollisopeissa on eroja, mutta ne eivät vedä kirkkoja erilleen samalla tavalla kuin virkakäsitykset.

Kristinuskon ja kirkon hengellisen elämän keskiössä on ehtoollinen. Sitä viettävät kaikki kristityt. ”On kiinnostavaa, ettei keskiössä ei ole mikään oppi tai teoria, vaan pyhä ateria, siis varsin konkreettinen asia”, sanoo piispa **Jari Jolkkonen**, joka on Lutherin ehtoollisteologian parhaita asiantuntijoita.

Onko Kristus läsnä?

Vaikka kaikki kristilliset kirkot viettävät ehtoollista, yhteinen asia myös erottaa. Syvin jakolinja on siinä, uskotaanko Kristuksen läsnäoloon ehtoollisella vai onko ehtoollinen pelkkä – poissaolevan – Kristuksen muistokerä.

”Luterilaisilla, katolisilla, ortodokseilla ja anglikaaneilla on samanlainen ehtoolliskäsitys. Kaikki nämä kirkot tunnustavat Kristuksen todellisen läsnäolon leivässä ja viinissä.”

Toisaalla on paljon protestantteja, joille ehtoollinen on vain muistokerä tai pelkkä kristityksi tunnustautumisen merkki.

Kristuksen todellinen läsnäolo tekee ehtoollisesta pyhän, sakramentin. Siksi ehtoollisella polvistutaan ja tehdään ristinmerkki – ei papin, vaan Kristuksen takia. Ehtoollisessa läsnä olevan Kristuksen vuoksi myös *Jumalan Karitsa* -hymnin aikana nousee seiso-

Kommuunio ja eukaristia

Sana ehtoollinen, saksaksi *Abendmahl*, tulee sen asettamisen ajankohdasta, Kristuksen viimeisen illan aterialta. Alkukristillisistä ajoista lähtien ehtoollista on vietetty joka sunnuntai, viikon ensimmäisen päivän, ylösnousemuksen päivän aamuna.

”Ehtoollisella on paljon muitakin nimityksiä kuten eukaristia, kommuunio tai läsnäoloa korostavat Herran ateria ja Herran Pyhä Ehtoollinen. Kaikki ovat yhtä oikeita; ne vain korostavat ehtoollisen eri puolia”, Jolkkonen valaisee.

Ehtoollisen teologia ei siis oikein mahdu yhteen sanaan, vaikka se on Kristuksen itsensä asettama ja siitä on maininta kaikissa evankeliumeissa. Kirkkokäsikirjaan muotoillut ehtoollisen asetussanat löytyvät kolmesta evankeliumista.

”Kristuksen läsnäolon takia ehtoollinen on armon ateria, joka on asetettu syntien anteeksi antamiseksi. Ehtoollisella tulen osalliseksi Kristuksesta ja hänen armostaan.”

Syntien anteeksiantaminen mainitaan Matteuksen evankeliumissa. Sen mukaan Jeesus myös mursi leivän ja kiitti. Siksi ehtoollista sanotaan kiitosateriaksi, eukaristiaksi, jossa kiitetään Kristuksen hyvistä teoista ja tullaan niistä osallisiksi.

”Ehtoollinen on myös kommuunio, yhteyden ateria, joka yhdistää uskovan Kristukseen, kirkkoon eli toisiin kristittyihin ja perille päässeisiin pyhiin. Kyse ei ole yksityisestä suhteesta Jumalaan, vaan yhteydestä muihin ihmisiin.”

”Niiden, jotka jakavat leivän ja viinin, tulisi jakaa myös ilot ja surut, voitot ja tappiot, siunaus ja kärsimys.”

Raamatun kuvamaailmassa leipä nimitään Jumalan siunauksen ja kaiken hyvän

”Ehtoollisen pyhyys ei kulu käyttämällä

symboli, mutta malja voi viitata myös kärsimykseen.

”Malja on solidaarisuuden symboli. Luther teki sen tärkeän huomion, että nämä kaksi elementtiä viini ja leipä on jaettava yhdessä, sillä niin kuin ilot ja surut myös synty on yhteistä.”

”Ehtoollisen yhteisateriaaluonteesta seuraa, ettei seurakunta voi viettää sitä ilman julkiseen kirkon virkaan vihittyä pappia. Meidän kirkossamme pappi ei toisaalta voi viettää ehtoollista yksin omaksi hartaudekseen, vaan seurakunnan pitää aina olla läsnä”, Jolkkonen selvittää.

Ehtoollinen on myös uskon tunnustamisen ja vahvistamisen ateria. Siksi ehtoollisen edellä luetaan uskontunnustus.

Paluu juurille

Piispa Jolkkonen luennoi äskettäin Lutherin ehtoolliskäsityksestä Vatikanin ja Paavilisen Gregoriaanisen yliopiston järjestämässä kansainvälisessä Luther-konferenssissa ja osallistui päätöspaneeliin muiden johtavien katolilaisten ja luterilaisten Luther-tutkijoiden sekä katolisen kirkon ylimmän johdon kanssa.

”On todella uusi ja mielestäni yllättävä asia, että katolinen kirkko tahtoo ylittää johtoa myöten avata korvansa Lutherille ja kuulla hänen haastettaan.”

”Se, että katolilaiset ja luterilaiset eivät vielä voi osallistua yhteiselle ehtoolliselle, ei johdu ehtoolliskäsityksestä, vaan virkakäsityksestä.”

Erot koskevat piispan ja papin virkaa: onko se säilynyt alkuperäisenä, apostolisena ja onko se luonteeltaan sakramentaalinen.

Luterilaisten ja katolilaisten yhteistä julistusta ehtoollisopista saadaan vielä odottaa, mutta lähentymistä on ollut.

Itse asiassa Suomen kirkko on jo palannut katolisille alkujuurilleen vuonna 2000 voimaan tullessa käsikirjauudistuksessa, jolloin messusta eli ehtoollisjumalanpalveluksesta tuli sääntö ja sanajumalanpalveluksesta poikkeus. Sanajumalanpalveluksessa ei ole ehtoollista.

”Vanhimman luterilaisenkin perinteen mukaan ehtoollista vietettiin joka sunnuntai eli jokainen pyhä oli pikku pääsiäinen.”

Katoliset ovat siis olleet tässä asiassa uskollisempia alkukristilliselle traditiolle, sillä luterilaiset alkoivat 1700-luvulta lähtien harventaa kertoja ja tarjota ehtoollista lopulta vain neljästi vuodessa.

”Se vinoutuma on nyt saatu korjattua. Ehtoollisen pyhyys ei kulu käyttämällä.”

Sana messu tulee lännen kirkon ehtoollisjumalanpalveluksen viimeisistä sanoista: ”Ite, missä est. Menkää, teidät on lähetetty.”

”Messu lähettää palvelemaan Jumalaa ja lähimmäisiä.”

Messu-sanaan olisi Jolkkosen mielestä parasta jo tottua. Ihan kaikki eivät ole vielä totuneet, koska sana kaksinkertaistuu silloin tällöin ehtoollismessuksi.

Kuka saa osallistua?

Kirkkokunnat päättävät itsenäisesti, kuka saa osallistua ehtoolliselle. Luterilaisessa kirkossa osallistumisen määrää kirkkojärjestys, josta puolestaan päättää kirkolliskokous.

”Ehtoolliselle voivat osallistua ne kirkon jäsenet, jotka on kastettu ja jotka ovat saaneet opetusta ehtoollisen merkityksestä. Joidenkin kirkkokuntien kesken on sopimus ehtoollisen vastavuoroisesta tunnustamisesta, ja niiden jäsenet voivat osallistua toistensa ehtoolliseen.”

Sellainen sopimus on olemassa luterilaisten kirkkojen kesken, käytännössä Luterilaisen Maailmanliiton jäsenkirkkojen sekä anglikaanisen kirkon ja metodistien kesken.

Aiempina vuosisatoina saatettiin vedota Paavalin sanoihin ja varoitella kevytmielisestä osallistumisesta ehtoolliselle. Jolkkosen mielestä jokainen ehtoollisopetusta saanut osaa käyttäytyä ehtoollisella kunnioittavasti.

”Meidän tulee rohkaista toisiamme ehtoolliselle eikä varoitella siitä. Jokainen kastettu on kelvollinen. Riittää, että luottaa Jumalan armoon ja tietää sitä tarvitsevana”, Jolkkonen tiivistää.

KAIJA VUORIO

KIRKOLLISET

KASTETUT

Milla Sofia Åberg, Aava Elea Matilda Ruokolainen, Alva Ellen Annele Ahonen, Edla Melinda Koponen, Viljami Emil Westerman, Emilia Aino Annikki Mutanen, Linnea Emilia Turunen, Aku Valtteri Vartiainen, Alekski Jeremias Perkiö.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Valtteri Eemeli Rautakoski ja Meeri Sofia Hintikka.

KUOLLEET

Eila Annikki Savolainen 87, Salme Annikki Saarelainen 84, Leena Annikki Lempinen 81, Harri Ilmari Kotilainen 56, Maija Anna Maria Kotkanoja 91, Aune Marjatta Könönen 82, Leena Väättäinen 84, Kauko Ilmari Valpola 94, Ritva Kaarina Natunen 82, Hilja Katri Gerlander 99, Aune Elina Holopainen 84, Martta Toivanen 93, Aino Vilhelmiina Hiltunen 97, Liisa Ester Parviainen 87, Mauno Kalervo Linnosmaa 84, Petri Olavi Väänänen 50, Anna Esteri Harjunmäki 88, Arvi Olavi Pulkka 71, Kaarina Tellervo Haatainen 89, Toivo Heikki Jauhiainen 93, Roy William Harju-Jeanty 87, Alpo Ensio Valkea-vaara 76.

KASTETUT

Tomi Johannes Mikael Rahunen, Lilian Mirjam Wetzell, Benjamin Vili Eemeli Tirkkonen, Edvin Onni Hermannin Kukko, Olivia Alexandra Ikonen.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Pekka Viljami Tiihonen ja Erika Nina Gurzeler, Lauri Eemeli Halinen ja Riina Suvi-Tuuli Häkkinen.

KUOLLEET

Heikki Oskari Voutilainen 35, Impi Aino Voutilainen 86, Toini Maria Pansu 95, Eeva-Liisa Miettinen 66, Martta Johanna Tuovinen 66, Jarmo Tapani Tarvainen 62, Seija Marjatta Tilli 75, Raili Hellevi Vesakivi 87, Kalevi Aatto Kullervo Mäkinen 79, Esa Iivari Manninen 87, Esa Juhani Äikiä 64.

KASTETUT

Katarina Eerika Anastasia Tengvall, Juankoski; Minttu Helmi Massinen, Juankoski; Aliina Adalmiina Jannentytär Lipponen, Nilsä; Martti Sakari Mononen, Kaavi; Hilla Olivia Kaunisharju, Nilsä; Milla Alina Lydia Kolehmainen, Sänneinen; Jaakko Aaro Johannes Mönkkönen, Vehmersalmi; Patrik Aarne Pursiainen, Muuruvesi; Peppi Hilja Marita Puustinen, Riistavesi; Veeti Tapani Ollikainen, Nilsä; Alisa Sirpa Susanna Lyytinen, Riistavesi; Sampo lisäkki Laukkanen, Tuusniemi; Antti Rasmus Petteri Vartiainen, Sänneinen.

KUOLLEET

Tauno Puurunen 86, Tuusniemi; Arvo Petter Miettinen 87, Tuusniemi; Hilja Hetti Leppänen 90, Tuusniemi; Alpo Juhani Spets 68, Vehmersalmi; Eero Ilmari Miettinen 89, Riistavesi; Anna-Liisa Hartikainen 90, Nilsä; Kalevi Johannes Vartiainen 78, Juankoski; Liisa Kaarina Tukiainen 76, Kaavi; Liisa Annikki Nieminen 81, Nilsä; Tyyne Ester Hätinen 88, Tuusniemi; Pekka Juhani Kalhio 60, Nilsä; Markku Juhani Puustinen 58, Riistavesi; Aune Elisa Pulkkinen 90, Vehmersalmi; Aino Johanna Jääskeläinen 86, Nilsä; Martti Aukusti Ålander 66, Riistavesi; Liisa Marjatta Laatanaho 78, Riistavesi; Seija Sinikka Kokkonen 69, Nilsä; Viljo Olavi Lappalainen 73, Nilsä; Reino Antero Laitinen 72, Nilsä; Anna Liisa Honkala 93, Nilsä; Kaija Liisa Yletyinen 87, Nilsä; Lempi Kaarina Toivanen 90, Kaavi; Helka Annikki Lajunen 90, Muuruvesi; Erkki Matti Räsänen 81, Kaavi; Soili Tellervo Hakkarainen 78, Nilsä; Elsa Nykänen 88, Tuusniemi; Ritva Orvokki Blom 81, Kaavi; Eino

Antero Oikarinen 80, Kaavi; Katri Ilona Ek 91, Tuusniemi.

KASTETUT

Jasmin Emmi Amalia Hartikainen, Jarek Joakim Jyrkivaara, Onni Elias Hämäläinen, Oona Maria Hämäläinen, Eemeli Samuel Poutiainen, Ada Anastasia Aurora Ponkkonen, Jenna Janetta Johanna Ponkkonen, Joanna Laurel Marika Virta, Jasmin Emilia Bruun, Greta Livia Heikkilä, Beea Elviira Helli, Matias Kasper Karhunen, Leevi Olavi Untamo Väänänen, Ella Olivia Pesonen, Veikko Benjamin Schroderus, Iida Lilja Elina Kaasinen, Rami Alpree Tuhkanen, Inna Aino Elisabeth Niskanen, Isla Maria Hakala, Pihla Milja Matilda Nordqvist, Milea Lilja Sofie Ahvenainen, Venla Viivi Kristiina Airaksinen, Milo Boipelo Komppula, Sandra Teresa Tellervo Ukkonen, Vilma Julia Pitkänen, Elle Selma Alina Heikkinen, Venla Emilia Puttonen, Akusti Aaro Elmeri Jalkanen, Samuel Patrik Korhonen, Hugo Petteri Tiihonen, Ellen Veronika Palo, Enni Inkeri Eleonoora Heikkinen, Nanna Ida Emilia Hartikainen.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Kari Juhani Miettinen ja Päivi-Elina Hartikainen, Tommi Petteri Nissinen ja Maarit Johanna Rautiainen.

KUOLLEET

Sirkka Lemmitty Mononen 94, Laila Meeri Mirjam Nurmiesniemi 100, Vieno Maria Räsänen 95, Raili Kyllikki Hoffrén 84, Kerttu Tuulikki Rantamäki 92, Aino Eliina Konttinen 90, Veikko August Vepsäläinen 99, Irja Orvokki Rytönen 85, Tyyne Marjatta Okkola 85, Reijo Veli Aukusti Laitinen 68.

KASTETUT

Miska Samuel Tarvainen, Linnea Alexandra Laatikainen, Lauri Antero Pietikäinen, Luka Henrik Pietikäinen, Vilma Ilona Pukkila.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Tuomo Matias Kumpulainen ja Jaana Kristiina Suhonen.

KUOLLEET

Pertti Elias Rautiainen 80, Miika Petteri Pehkonen 41, Alpo Antero Markkanen 64, Aimo Veikko Vaskelainen 92, Toini Immonen 85, Toini Irene Suihkonen 89, Aune Elina Ovaskainen 93, Helga Kirjonen 90.

KASTETUT

Leo Tapio Mukunen, Mikael Onni Liponen, Viia Olivia Oksanen, Aava Ida Helena Koskinen, Ilmari Juhani Honkanen, Elmeri Onni Matias Partanen, Pauliina Elvi Aulikki Kukkonen.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Harri Tapani Korhonen ja Jenni Marita Koponen.

KUOLLEET

Teija Inkeri Hoffren 52, Lilli Helli Stjerna 92, Maire Julia Lyytinen 95, Pirkko Helena Kylmänen 68, Oiva Sakari Klemetti 80, Kaarlo Ilmari Muhonen 90, Aino Ester Pelkonen 90, Pentti Raimo Enqvist 86, Tauno Johannes Räsänen 82, Unto Armas Hakokivi.

KASTETUT

Melina Sails Elisabeth Eskelinen, Aakke Eliel Isakki Vänskä, Minttu Aino Eveliina Säisä, Alina Hanna Marjaana Komulainen, Iita Pihla Maria Lappalainen, Väinö Matias Ryytänen, Joel Kasper Ukkonen, Eelis Viljo Kristian Savila, Luka Eemil Venäläinen, Hilla Maija Villiina Leinonen, Verner Toivo Matti Väänänen, Nuutti Johannes Korhonen, Vilho Isakki Rantala, Elisa Lumi Maria Koistinen, Peppi Elli Everiina Niskanen, Aapo Eino Elmeri Roponen, Lassi Eino Tapio Väänänen, Viola Iida Aurora Planman, Roope Onni Alvari Leskinen.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Matti Juhani Katainen ja Annika Eveliina Savolainen.

KUOLLEET

Eelis Johannes Savolainen 84, Aune Elina Savolainen 93, Matti Kokkonen 93, Kari Ilmari Virkkunen 53, Milja Maria Anneli Partanen 71, Tyyne Katri Korhonen 82, Eeva Liisa Koponen 83, Anja Kaarina Kilpeläinen 77, Helmi Marjatta Halonen 92, Siiri Marjatta Saarela 67, Manda Sylvia Eskelinen 83, Anna Liisa Savolainen 90, Sinikka Tellervo Ikonen 87, Raimo Viljo Räsänen 71, Uno Olavi Heikkinen 91, Sirkka Annikki Autio 74, Taimi Anneli Mäkeläinen 72, Terttu Liisa Kraft 77, Olavi Antero Halkoaho 81, Yrjö Pellervo Jämsänen 91, Liisa Birgitta Juuti 58, Helvi Annikki Koistinen 84, Risto Tapio Suhonen 77.

#SILMÄTRISTISSÄ

SANALLISTA

Kärsimyksen sunnuntai

Luuk. 13: 31–35

”Miten monesti olenkaan tahtonut koota lapsesi, niin kuin kana-emo kokoa poikaset siipiensä suojaan! Mutta te ette tahtoneet tulla. Kuulkaa siis: teidän temppelinne on jäävä asujaansa vaille. Ja minä sanon teille, että te ette minua näe ennen kuin sinä päivänä, jona sanotte: ’Siunattu olkoon hän, joka tulee Herran nimessä!’”

Tarjolla ehdotonta armoa

Aikaa sitten näin uutispätkän, jossa palomiehet pelastivat loukkuun jääneen joutsenen. Iso, jo hieman voimiaan kadottanut lintu riuhtoi vastaan, pieksi ilmaa siivillään ja yritti potkia auttajiaan pitkän kaulan kiemurrellessa käärmeen lailla.

Lopulta vastahankainen eläin saatiin taltutettua ja turvaan. Lämpimään huopaan käärittynä se ei enää rimpuillut. Joko voimat olivat jo kokonaan lopussa tai sitten siinä oli vaan hyvä olla.

Tämä kuva on noussut mieleeni kohdatessani ihmisen, jonka on vaikea ottaa apua vastaan. Viimeiseen asti pitää selvittää omillaan ja pahimmillaan purra, jos joku auttavan kätensä ojentaa. Kun on niin hyvä sinnikkäästi kamppailen kompuroida kohti katkerampaa tulevaisuutta!

Entä jos antaisi periksi hieman aikaisemmin? Jo hyvisä ajoin ennen kuin omat voimat ovat lopussa. Suostuisi siihen, että elämä voisi olla hyvää ja auttajilla hyvät aiheet.

Ja olemmehan me kaikki tuon joutsenen kaltaisia. Vahtaajan tarjotessa ehdotonta armoaan ja rakkauttaan me hiki päässä tappelemme vastaan. Joko koska haluamme raivokkaasti yrittää itse pelastaa itsemme tai koska paras hyvä ei vain kelpaa.

Mutta juuri meihin rimpuijoihin ja vastaan hangoittelijoihin hän pelastavaa rakkauttaan tuhlaa. Kärsivällisesti.

JARKKO MAUKONEN
Nuorisokanttori

Kerho kutsuu

Ilmoita lapsesi päiväkerhoon

Ilmoittautuminen Siilinjärven seurakunnan päiväkerhoihin on avoinna 3.-30.4. osoitteessa **www.siilinjarvenseurakunta.fi**.

Kerhoja järjestetään Vuorelan kirkolla, Siilinjärven seurakuntatalolla ja Leppäkaarten kerhotilassa. Lapsi voi osallistua kerhoon 3–5-vuotiaana. Päiväkerho on maksuton.

Päiväkerhot alkavat viikolla 33. Kerhopaikasta ilmoitetaan kirjeellä viikolla 25.

Lisätietoja seurakunnan verkkosivuilta ja lapsityön toimistosta puh. 044 7284 605.

SIILINJÄRVEN SEURAKUNTA

Tietokoneapu

Kotitalous-
vähennys 45%

www.orden.fi

040 5844 045

Onko asuntosi tyhjän panttina?

Poliisi- ja oikeustalolle töihin tuleva virkamies etsii perheelleen isoa (4-5 h) vuokra-asuntoa tai taloa Kuopion keskusta-alueelta tai tuntu-masta. Remontoitavakin käy. Soita ja tarjoa, puh. 050 542 4837!

Sähköasennus
Hannu Tuomainen

Puh. 050 553 8767
hannu.tuomainen@netti.fi

• Matot
• vuodevaatteet • ym.

PESULA

PYYKKISATAMA

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128
www.pyykkisatama.fi

Sielunhoito-
terapia
SYDÄN-
JUURI

terapeuttista sielunhoitoa
perheneuvontaa

Helena Lehtimäki, YTM
Sos.työntekijä, uusperheneuvoja
Sielunhoitoterapeutti (ACC)
P. 045 3156464, Kuopio
hennalehtimaki@gmail.com
www.sydänjuuri.fi

PUIJON KIVI

HAUTAKIVET
KAIVERRUKSET
ENTISÖINNIT
MUUT KIVITYÖT
PYÖRÄKATU 15, KUOPIO
Tervetuloa tutustumaan
myyntinäyttelyyn!
Puh. (017) 282 9000
www.puijonkivi.fi

LÄNSIVUOREN
HAUTAUSHUOLTO

Savonkatu 25, Kuopio
(Sokoksen takana)
www.lansivuoriky.fi
p. 017 261 3665
Hautakivi näyttely
liikkeessämme
-tervetuloa tutustumaan!

• HAUTAKIVET
• KAIVERRUKSET
• KULTAUKSET
ENTISÖINTITYÖT
• KIVILYHDYT

Sari Kämäräinen
Jääskelänkatu 1
70780 Kuopio
puh. 050 575 0004
www.kivipajasarik.fi

Suru on
hitaasti vaalenevia varjoja...

Hautaustoimisto
J. NURRO OY

Kauppakatu 55-57 KUOPIO Puh. 017-2613065, 040 5056287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

Parasta paikallista palvelua

Pyydä tarjous täydenpalvelun
hautajaisjärjestelyistä
Kuopion tai Siilinjärven alueella.

KOIVUMÄEN
KARTANO

Koivumäenkuja 18
017 361 4291
www.koivumaenkartano.com

KUOPION HAUTAUSTOIMISTO
NIIRANEN
vuodesta 1953

Savonkatu 24
017 261 3686
www.hautaustoimistoniiranen.fi

Arkut, kuljetukset, kukkalaitteet,
sidontatyöt ja koristelu,
hautakivet ja kaiverrukset

Iltaisin ja viikonloppuisin:
Kari Väänänen,
puh. 040 585 0456
toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

Pitopalvelu kaikkiin
juhliin ja tilaisuuksiin

Iltaisin ja viikonloppuisin:
puh. 040 585 0456

Hautaustoimisto

PARVIAINEN OY

Savonkatu 18, 70110 KUOPIO, puh. (017) 261 3771

HAUTAKIVET
LISÄKAIVERRUKSET
sekä kaikki kivialan palvelut

KAAVIN KIVI OY - KIVILÄHDE
Kirjekuorentie 6, Kaavi
p. 017 6880100, myynti@kaavinkivi.fi
Avoimna ma-pe 8-17
www.kaavinkivi.fi

Kotityöpalvelut
Hoivapalvelut
Kotisairaanhoidopalvelut
Lapsiperheiden kotipalvelut
Alina-lääkäripalvelut

Alina-
palveluista on
mahdollista saada
kotitalous-
vähennystä!

Alina®
HOIVATIIMI
www.alinahoivatiimi.fi

Alina Hoivatiimi Kuopiossa:
Kiekkotie 4 ja Maaherrankatu 15

Tilaa ilmainen kartoituskäynti!
Olemme palvelusetelituottajia!

Ota yhteyttä! Puh. 044 355 5451

Sinulle
surun aikana

Kuolema ja suru ovat tulleet lähellesi. On kuljettava läpi pimeään,
jotta voi nähdä valon. Jos tahdot jakaa kysymyksiäsi, ajatuksiasi,
ehkä itkuasikin toisten kanssa, olet tervetullut sururyhmään.

Kaikkien sururyhmien koko on enintään 8 henkilöä.

Sururyhmä ikääntyneille

KOKOONTUU klo 10

4.5., 16.5., 24.5., 30.5., 6.6., 13.6. ja 29.8.

Keskussekuntatalo, Suokatu 22 C, kerhohuone Aaron.

Sairaalapappi Sari Kärhä ja diakonissa Pirjo Litmanen

ILMOITTAUTUMISET 20.4.2017 mennessä osoitteessa

www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat

tai tuomiokirkkoseurakunnan toimistosihteri Katriina Hujanen
p. 040 4848 248.

LISÄTIETOJA

Sairaalapappi Sari Kärhä, sari.karha@evl.fi, p. 040 4848 485 ja
diakonissa Pirjo Litmanen, pirjo.litmanen@evl.fi, p. 040 4848 282

Sururyhmä työikäisille

KESKIVIKKOISIN klo 17.30

26.4., 3.5., 10.5., 24.5., 7.6., 21.6. ja 12.7.

Neulamäen kirkko, Vesurikuja 4, diakoniatomisto

Pastori Juha Välimäki ja Liisa Julkunen

ILMOITTAUTUMISET 12.4.2017 mennessä osoitteessa

www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat

tai Juha Välimäki, p. 040 4848 317

LISÄTIETOJA

Pastori Juha Välimäki, juha.valimaki@evl.fi, p. 040 4848 317

Sururyhmä itsemurhan tehneiden omaisille

TORSTAIIN klo 17-19

10.8., 17.8., 24.8., 7.9., 21.9., 5.10., 2.11., 11.1.2018

Keskussekuntatalo, Suokatu 22 B, 4. kerros

Pastori Pirjo Kuula ja diakonissa Ulla Turunen

ILMOITTAUTUMISET 11.7.2017 mennessä osoitteessa

www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat

tai toimistosihteri Sisko Paulus 040 4848 286

LISÄTIETOJA

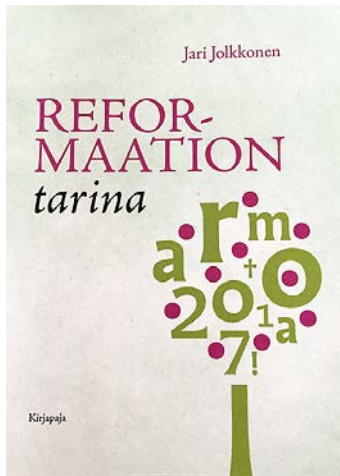
Pastori Pirjo Kuula, p. 040 4848 318, pirjo.kuula@evl.fi

Diakonissa Ulla Turunen, p. 044 275 7963, turunenu@gmail.com

KUOPIO EV.LUT.
SEURAKUNNAT

www.kuopionseurakunnat.fi
www.kirkkojakoti.fi

KIRJALLISTA

Jari Jolkkonen:
Reformaation tarina.
Kirjapaja. 2016. 55 s.

Kun raha kirstuun kilahti

Tämän vuoden lokakuun viimeisenä päivänä tulee kulu-neeksi 500 vuotta Lutherin naulaamista teeseistä Wittenbergin kirkon oveen protestiksi anekappa vastaan. Sen seurauksena maailmassa on nykyään 500 miljoonaa kristittyä, jotka kuuluvat reformaation kirkkoihin.

Luterilaisuus syntyi puolustamaan Raamatun asemaa kirkon uskon, julistuksen ja elämän lähteenä. Evankeliumin mukainen saarna, jossa pelastus perustuu yksin armoon, kuuluu julistustoiminnan ytimeen. Niin ikään tärkein ja arvovaltaisin luterilaisen kirkon tunnustusteksteistä on Augsburgin

tunnustus.

Siinä missä Lutherin teot erottivat katolisen ja luterilaisen kirkon toisistaan aikanaan, tänä päivänä Luterilainen maailmanliitto yhdistää siellä missä erimielisyyksiäkin on. Tässä tehtävässä kaupunkimme oma poika Martti Simojoki toimi airuena. Siksi sopiinkin, että juuri Kuopion hiippakunnan piispa Jari Jolkkonen on kirjoittanut reformaation idean tiiviiksi ja hyvin ymmärrettäväksi tietopakettiksi. Fyysisesti ohutta kirjaa on helppo pitää kädessä, mutta suurempi kirjainkoko helpottaisi lukemista.

TERHI LAITINEN

LYHYESTI

Tällä palstalla seurakunnan luottamushenkilöt kirjoittavat vuorollaan.

Sisua ja innostusta

Mielestäni tärkein ja vaativin ominaisuutemme on kyky käsitellä vastoinikäymisiä. Hienommin sanottuna puhutaan ihmisistä, joilla on hyvä resilienssi: he näkevät, että tämän päivän tappiossa on huomisen voiton siemenet. He ovat joustavia ja luottavaisia. Heillä on kyky ottaa vastuuta, mutta samanaikaisesti etsiä ja ottaa vastaan apua muilta. Tämä vaatii tervettä itsetuntoa: minä olen riittävän hyvä, mutta tuo toinen voi olla jossakin asiassa parempi. Yhdessä olemme enemmän. Vastoinikäymisten käsittely vaatii harjaantumista eli oikeankokoisia vastoinikäymisiä elämän eri vaiheissa. Riittävän isoja, että niistä voi oppia. Riittävän pieniä, ettei niiden alle muserru. Ilman nöyryyttä ja rukousta näistä ei kuitenkaan selviä.

Kaikki me tavoittelemme menestystä, jonka sisältö on erilainen eri ihmisille: elämä helpottuu, työ sujuu, taidanpa itsekin olla mukavampi. Mutta kenestäkään ei tule valmista yhdessä yössä – valmistelua tehdään koko elämän ajan. Tämä vaatii itsekuria, joka on toinen tärkeä lahjakkuuden muoto. Suomalaiset taitavat puhua sisusta. Ja kun saat jonkin asian toimimaan, toista ja monista se.

Menestymisen todellinen salaisuus on innostus. Sisäinen palo ja intohimo voittavat helposti lahjakkuuden.

"Innostus – sen sanon teille – on paljon sukua ostereille. Jos niit' ei nauti tuoreeltaan, ne pian kuivuu kokonaan."

Kuka olisi uskonut ennen 1995 jääkiekon MM-kisoja, että Suomi voi voittaa maailmanmestaruuden. Siinäkin innostus ja sisu toivat tarvittavan viimeisen voitonpisaran. Tuntuu siltä, että maailmanmestaruus toi mukanaan koko yhteiskuntaan sitä innostusta ja sisua, jota vaadittiin lamasta selviämiseen. Samaa innostusta tarvitsemme nytkin. Olen varma, että kyllä se meiltä löytyy! Ora et labora – rukoi-lemme ja teemme työtä.

MARKKU HYVÄRINEN
Tuomiokirkkoseurakunnan
seurakuntaneuvoston jäsen

KIRKKO & KOTI

**Kuopion ja Siilinjärven
seurakuntalehti.
104. vuosikerta.**

Seuraava numero ilmestyy 26.4.2017

Julkaisija Kuopion evlut. seurakunnat, PL 1064, 70101 Kuopio, puh. 017 158 111, www.kuopionseurakunnat.fi
Toimitusneuvosto Paavo Kaitokari, Hannu Koskelainen, Kirsi Leino, Niko Noponen, Marketta Rantama **Painos** 73 670 kpl
Toimitus Kirjastokatu 5 A 1, 70100 Kuopio **Viestintäpäällikkö,**
Kirkko ja Koti -lehden päätoimittaja Minna Siikaniva,
puh. 040 4848 273, minna.siikaniva@evl.fi **Tiedottaja** Merja Tapio,
puh. 040 4848 236, merja.tapio@evl.fi **Verkkotoimittaja**
Seija Rytönen puh. 040 4848 514, seija.rytkonen@evl.fi
Taitto Kotimaa Oy **Ilmoitukset** Pirjo Teva, puh. 020 754 2284,
040 680 4057, pirjo.teva@kotimaa.fi **Tilaukset** 20 €/vuosikerta
Jakelu Suora Lähetys Oy **Jakelupalaute** www.suoralahetys.fi
tai jani.lankinen@suoralahetys.fi tai puh. 017 264 7800.

[kirkkojakoti.fi](https://twitter.com/kirkkojakoti) www.facebook.com/kirkkojakoti
 @Kirkkojakoti

Ortodoksiset pääsiäismyyjäiset

Kuopion ortodoksisen seurakunnan seurakuntasalissa
(Snellmaninkatu 8) la 8.4.2017 klo 11.00 alkaen.

Myytavänä: piirakoita, pashaa, kulitsaa ja muita pääsiäisleivonnaisia.
Virpovitsoja, pääsiäismunia, rukousnauhoja, ikoneja ja
muuta kirkollisia esineitä. Arpajaiset. Kahvia ja pullaa!

Järj. eri toimintapiirit

Tervetuloa!

**ERIKOISHAMMASTEKNIKKO
ESA-MATTI KOPONEN**

Puijonkatu 26, III kerros puh. 050 501 1110

**Uudet hammasproteesit, pohjaukset ja korjaukset
LAATU- JA TYÖTAKUU**

Lähetä surunvalittelusi.

punaisenristinkauppa.fi
→ Adressien tekstaus
tai puh. 020 701 2211

Punainen Risti

PERUNKIRJOITUKSET

testamentit - kauppakirjat ym. asiakirjat ammattitaidolla
ja joustavin maksuehdoin

Herastuomari Leila M. Tuomainen
p. 044 211 9876

Perunkirjoitukset

Luotettavasti – asiakasystävällisin hinnoin
Tapionkatu 5–9 Kuopio
(myös Siilinjärvi, Nilsia)
Tilisara p. 040 140 3262

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.

**ASIANAJOTOIMISTO
ESA AIRAKSINEN**

Tulliportinkatu 34, Kuopio
(017) 262 5300, esa.airaksinen@kolumbus.fi

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT

esim. avioehto, testamentti, perunkirjoitus
alkaen 300 € + kulut + alv 24 %

Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy

Puistokatu 6, 70110 Kuopio
puh. (017) 282 2211 • faksi (017) 282 3101
www.kalevipitkanen.com • aatsto@kalevipitkanen.com

**ASIANAJOTOIMISTO
KOLARI & CO. OY**

Seppo Kolari, Matti Reinikainen,
Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko
Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
www.kolari-co.fi

”Tykkään tehdä kirkkokonsertteja. Niissä on aivan oma tunnelmansa ja tietynlainen rauha. Kirkossa esiintyy aina hyvin nöyrällä mielellä”, Harri Hyppölä kertoo.

ARI PEKKA KERÄNEN

Hyvän mielen asialla

Musiikki vai lääketiede? Näitä opiskeluvalintoja Harri Hyppölä nuoruudessaan puntaroi. Lopulta hän valitsi molemmat.

Näin kevään kynnyksellä kuopiolaisella Tahdistin-orkesterilla pitää kiirettä. Tuloillaan on jo perinteeksi muodostunut suuri yhteisvastuukonsertti Alavan kirkossa.

”Kuulumme melkein kalustoon, sillä olemme olleet mukana varmaan seitsemisen kertaa”, orkesterin kapellimestari **Harri Hyppölä** laskelee.

Alava on tavallaan Tahdistin-orkesterin ”kotikirkko”, sillä se harjoittelee kirkon tiloissa viikoittain.

”Osallistumalla muun muassa yhteisvastuukonsertteihin me ikään kuin maksamme harjoitustilavuokraa.”

”Joskus takavuosina soitimme useasti myös Alavan kirkon jumalanpalveluksissa.”

Tahdistin-orkesteri on tehnyt Alavan ohella yhteistyötä myös muiden seurakuntien ja niiden kuorojen kanssa.

”Muun muassa Puijon kamarikuoron kanssa meillä on ollut yhteisprojekteja. Toki Tahdistimella on paljon ihan omiakin esiintymisiä erilaisissa tilaisuuksissa.”

Pohdinnan paikka

Musiikilla on aina ollut tärkeä rooli Hyppölän elämässä. Imatralaispoika innostui soittamisesta jo aivan pikkunataisena.

”Viisivuotiaana aloitin pianonsoiton ja myöhemmin kuvioihin tuli myös sello.”

Tuleva ammatinvalinta aiheuttikin pitkälä pohdintaa, sillä musiikin lisäksi nuorta miestä kiinnosti myös lääketiede.

”Suvussani on lääkäreitä, joten kiinnos-

tus siihen suuntaan on tullut verenperintönä. Sukulaiset kyllä yrittivät rohkaista pikemmin musikin pariin”, Hyppölä nauraa.

Hän pääsi opiskelemaan Kuopion yliopistoon lääketiedettä – ja aloitti samaan aikaan konservatoriolla myös sellistiopinnot.

”En halunnut luopua täysin kummastaakaan alasta. Realistina kuitenkin tajusin, ettei maailma ehkä menetä minussa suuren luokan sellistiä. Siksi vaakakuppi kallistui lopulta lääkärin ammatin puolelle. Musiikki on kulkenut matkassa rakkaana harrastuksena.”

Mestareiden opissa

Hyppölä löysi Tahdistin-orkesterin opiskeluaikoinaan vuonna 1993. Alun perin kuopiolaisien lääkäreiden perustama orkesteri oli tuolloin uinumassa eikä sillä ollut aktiivista toimintaa.

”Minä ja kollegani päätimme puhalttaa orkesterin uudelleen henkiin. Onneksi saimme mukaan innostunutta porukkaa.”

Ensimmäiset kolme vuotta Hyppölä soitti orkesterissa selloa. Sen jälkeen hän tarttui tahtipuikkoon.

”Olin aina ollut kiinnostunut kapellimestarin työstä ja ilokseni sain siihen Tahdistimessa mahdollisuuden.”

Hyppölä pääsi oppiin **Atso Almilan** ja **Jorma Panulan** vetämille kursseille.

”Kävin myös Kiinassa kouluttautumassa kansainvälisellä kapellimestarikurssilla.”

”Tekemällä oppii koko ajan lisää. Harjoituksia on kuitenkin joka viikko, joten taidot eivät pääse ruostumaan.”

Hyppölän mieleen on iskostunut slogan,

jonka sekä Almila että Panula lanseerasivat: ”Auta orkesteria, älä häiritse sitä.”

”Eli kapellimestarin ei pidä olla yliaktiivinen. Sen yritän aina pitää mielessä.”

Yhteinen hyvä

Tällä hetkellä Hyppölä on virkavapaalla KYSin päivystyksen ylläkäarin virasta ja toimii KYS uudistuu -hankkeen projektipäällikkönä.

”En ole koskaan epäillyt ammatinvalintaa. Olen viihtynyt lääkärinä todella hyvin. Päivystyksessä on nopea tempo, tilanteet tulevat ja menevät vauhdilla. Mutta juuri se on työn suola”, Hyppölä pohtii.

”Muutamia päivystyksiä lukuun ottamatta en nyt tee potilastyötä. Koen kuitenkin myös hankkeen parissa työskentelyn antoisana, koska siinä ollaan yhteisen hyvän asialla. Saan valta-
vaa tyydytystä siitä, että olemme juuri avanneet – valtakunnallisestikin mitattuna – aivan huipputasoiset, uudet päivystystilat.”

Pyrkimys yhteiseen hyvään on Hyppölän johtajuutensa myös kapellimestarina.

”Yritämme pitää yllä mukavaa fiilistä orkesterin kesken ja tarjota yleisölle säväyttäviä elämyksiä sekä hyvää mieltä.”

”Ehkä kaikenlainen hyvän edistäminen ja luominen on se minun juttuni. Voima, joka ajaa yrittämään parastaan.”

Jumalaista musiikkia

Hyppölä suhtautuu tähän päivään ja tulevaan hyvin seesteisesti. Hänellä ei ole suu-

ria toteutumattomia haaveita niin ammatin kuin musiikinkaan suhteen.

”Totta kai haluan kehittää itseäni molemmilla aloilla. Esimerkiksi tällä hetkellä on antoisaa päästä perehtymään isojen kokonaisuuksien hallintaan KYSin tilahankkeen parissa.”

”En kuitenkaan koe, että lääkärinä minulla olisi varsinaisesti mitään uutta annettavaa tai tarvetta pätevöityä uusille alueille.”

”Tämä on toisaalta aika lohdullinen ja miellyttävä tunne, että voi olla tyytyväinen vallitseviin oloihin”, Hyppölä mietiskelee.

Myös kapellimestarina Hyppölä on melko pitkälti päässyt toteuttamaan haaveensa.

”Olen saanut tehdä yhteistyötä useiden ammattilaisorkestereiden kanssa, mikä on ollut todella hienoa.”

Muutamat musiikkiteokset sen sijaan vielä kutsuttaisivat.

”Esimerkiksi **Ravelin Boleroa** ja **Holstin Planeettoja** olisi mielenkiintoista päästä tekemään.”

Yksi teos on Hyppölälle ylitse muiden: **Mozartin Requiem**.

”Jos joku musiikki on jumalaista, niin se! Requiemini voisin esittää orkesterin kanssa aina uudestaan ja uudestaan – vaikka se onkin henkisesti aika rankka rutistus.”

HELI HARING

”Hyvän edistäminen on minun juttuni

KIRKKO & KOTI

Tapahtumat

Kuopion ja Siilinjärven seurakunnissa tapahtuu 29.3.–26.4.2017

Ota
talteen!

kirkkojakoti.fi

Pääsiäisen tapahtumat seurakunnissa

➤ 2

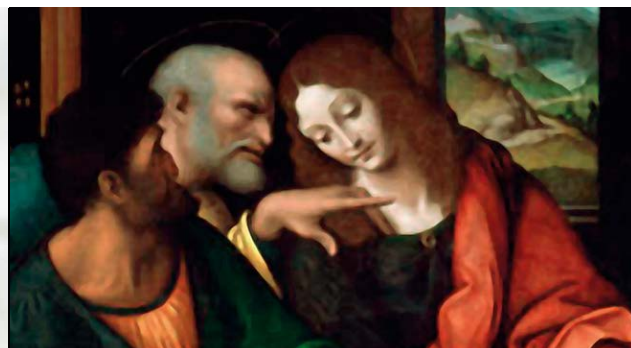
Harvinaisia musiikkihelmiä

➤ 4

Hiljennytään pääsiäiseen

➤ 7

Oopperan maailman ensi-ilta

➤ 4

TUOMIOKIRKKO

Tuomiokirkkoseurakunnan toimisto
040 4848 248, ma–pe klo 9–15
tuomiokirkko.kuopio@evl.fi

KUOPION TUOMIOKIRKKO
Vuorikatu

040 4848 256. Avoimna talvikaudella
ma–pe klo 10–15 sekä lisäksi vapaaeh-
toisten Kirkonvartioiden toimesta per-
jantaisin klo 18–22.

Virtuaalikirko voit seurata Kuopi-
on tuomiokirkon sunnuntaimessuja ne-
tin kautta reaaliaikaisesti joka sunnun-
tai klo 10. Lähetykset tallennetaan ja nii-
tä voi katsoa myöhemminkin. www.virtuaalikirko.fi

■ **Paastonajan päivärukous** ke
29.3. klo 12. Diakoni Varpu Ylhäinen.

■ **Viikkomessu** ke 29.3.
klo 18. Lauri Kastarinen,
Anu Pulkkinen.

■ **Paastonajan päivä-
rukous** to 30.3. klo 12.
Lauri Kastarinen.

■ **Paastonajan päi-
värukous** pe 31.3. klo 12.
Diakoni Birgitta Oksman.

■ **Perjantaimessu** pe 31.3. klo
19. Jarkko Maukonen. Järj. Yh-
teinen nuoris- ja oppilaitostyö.
Messu su 2.4. klo 10. Satu Karjalainen,
Ilpo Rannankari, Pekka Leskelä, Valtteri
Tuomikoski.

■ **Paastonajan päivärukous** ma 3.4. klo
12. Kirsi Perämaa.

■ **Paastonajan päivärukous** ti 4.4. klo
12. Kirsi Perämaa. Paastonajan päiväruko-
ukset päättyy pe 7.4.

■ **Paastonajan päivärukous** ke 5.4. klo
12. Diakoni Varpu Ylhäinen.

■ **Viikkomessu** ke 5.4. klo 18. Liisa Pentti-
nen, kanttorina Karo Suopuro.

■ **Paastonajan päivärukous** to 6.4. klo
12. Diakoni Birgitta Oksman

■ **Paastonajan päivärukous** pe 7.4. klo
12. Hanna Vasiljev. Viimeinen Paasto-
najan päivärukous.

■ **Kuopion eläkeläisjärjestöjen yhtei-
nen paastonajan kirkkojuhla** pe 7.4.
klo 13. Hanna Vasiljev, Anu Pulkkinen.
Messu su 9.4. klo 10. Lauri Kastarinen,
Liisa Penttinen, Pekka Leskelä, Anu Pulk-
kinen.

■ **BEHOLD THE LAMB – Palmusun-
nuntain konsertti** su 9.4. klo 18. Niall
Chorell, tenori ja lukija. Päivi Väisänen,
huilu. Projektiorkesteri, Kuopion tuo-
miokirkon kamarikuoro, johtaa Rauno
Tikkanen. Pääsymaksu 15/10 € sis. käsioh-
jelman. Ennakkomyynti 27.3. alkaen tuo-
miokirkkoseurakunnan toimistossa vi-
rastoaikana klo 9–15. Varaa sopiva sum-
ma mukaan. Tai tuntia ennen konserttia
kirkon ovelta. Vain käteismaksut.

■ **Hiljaisen viikon maanantain ehtoollis-
kirkko** ma 10.4. klo 12. Lauri Kastari-
nen, kanttorina Karo Suopuro. Kirkkoon
järjestetään invataksikuljetus ja saatto-
apua sitä tarvitseville. Ilmoittautumiset

kuljetukseen Pirjo Litmaselle 040 4848
282 tai Marja Putkoselle 045 128 0434
tiistaihin 4.4. mennessä.

■ **Rakkauden ateria kirkko-ooppe-
ran ensi-ilta** ma 10.4. klo 19. Yksinäytök-
sinen kirkko-ooppera. Teoksen on sävel-
tänyt Sibelius-Akatemiasta vastaavalmis-
tunut säveltäjä Matti Heininen mento-
rinaan professori Veli-Matti Puumala.
Jeesuksen roolin esittää baritoni Kristi-
an Lindroos, joka on viime vuoden Lap-
peenrannan laulukilpailun voittaja. Ope-
tuslasten kuoro koostuu Taideyliopis-
ton Sibelius-Akatemian Kuopion yksi-
kön opiskelijoista. Heitä on valmentanut
lehtori Heikki Liimola, joka myös johtaa
esityksen. Teoksen urkurina toimii mus.
tohtori Jan Lehtola. Liput ovat myynnis-
sä Lippu.fi -palvelussa.

■ **Lasten pääsiäiskirkko** ti 11.4. klo 9.15.
Kirsi Perämaa, Valtteri Tuomikoski. Paula
Raatikainen. Klo 9.15 ja klo 10.

■ **Hiljaisen viikon tiistain iltakirkko** ti
11.4. klo 18. Liisa Penttinen, Valtteri
Tuomikoski.

■ **Hiljaisen viikon aa-
muehtoilinen** ke 12.4.
klo 7.30. Hanna Vasiljev,
Anu Pulkkinen.

■ **Hiljaisuuden mes-
su** ke 12.4. klo 18. Kirsi
Perämaa, Valtteri Tuo-
mikoski.

■ **Kiirastorstein messu**
to 13.4. klo 18. Liisa Pent-
tinen, Hanna Vasiljev, Pek-
ka Leskelä, Anu Pulkkinen. Tuo-
miokirkkokuoro.

■ **Pitkäperjantain sanajumalanpalve-
lus** pe 14.4. klo 10. Lauri Kastarinen, Kirsi
Perämaa, Pekka Leskelä.

■ **Rukoushetki Kristuksen hautaami-
sen muistoksi** pe 14.4. klo 18. Satu Kar-
jalainen, Anu Pulkkinen, Valtteri Tuo-
mikoski.

■ **Pääsiäisyön messu** la 15.4. klo 23.
Saarna piispa Jari Jolkkonen. Ilpo Ran-
nankari, Anu Pulkkinen, Kuopion Nuor-
isokuoro, johtaa Jussi Mattila. Pääsiäis-
yön messu näkyy myös Virtuaalikirkoissa
www.virtuaalikirko.fi

■ **Pääsiäispäivän messu** su 16.4. klo 10.
Satu Karjalainen, Hanna Vasiljev, Pek-
ka Leskelä, Anu Pulkkinen, Tuomiokirk-
kokuoro.

■ **International Easter Service** ma 17.4.
klo 14. Kirsi Perämaa, Panu Pohjolainen,
Jarkko Maukonen. 2. pääsiäispäivän eku-
meeninen kaksikielinen (englanti, suo-
mi) messu. Revd. Tuomas Mäkipää, Ang-
lican Church in Finland.

■ **Viikkomessu** ke 19.4. klo 18. Hanna Va-
siljev, Anu Pulkkinen.

■ **Perjantaimessu** pe 21.4. klo 19. Jarkko
Maukonen.

■ **Messu** su 23.4. klo 10. Liisa Penttinen,
Hanna Vasiljev, Anu Pulkkinen, Valtteri
Tuomikoski. Kirkkokahvit

■ **Viikkomessu** ke 26.4. klo 18. Satu Karja-
lainen, Anu Pulkkinen.

KESKUSSEURAKUNTATALO
Suokatu 22

040 484 8256

■ **Takkahuoneella tapahtuu ja muual-
lakin.** Tuomiokirkkoseurakunnan koulu-
ikäisten kevään kerhoista löytyy toimin-

taa. Katso tarjonta netistä: www.kuopi-onseurakunnat.fi/tuomiokirkkoseura-kunta/kouluikaiset/kerhot
■ **Eläkeläisten Virkistyspäivä** ke 29.3. klo
11. Ilpo Rannankari. Raamattutunti. Ilta-
päivällä Anu Pulkkinen johdolla laulam-
me Irja Turusen uudelleen sanoittamia,
tuttuja virsiä. Lounas ja kahvi 7 €. Huom!
12.4. ei ole virkistyspäivää. Osallistutaan
Hiljaisen viikon tapahtumiin tuomiokir-
kossa. Seuraava virkistyspäivä 26.4.

■ **Isien vuoro -ilta** ke 29.3. klo 17. Isien
vuoro on paikka missä isät pääsevät het-
keksi istahdamaan, vaihtamaan kuulumis-
ia ja keskustelemaan päivän polttavista
aiheista. Tule kuulolle ja ota naapurin
isäkin mukaan. Tarjolla pientä purtavaa.
Ajatuksia herättelemässä Paula ja vaihtu-
va työkaveri.

■ **Riparilaisten vanhempien ilta** su 2.4.
klo 18.30. Satu Karjalainen, Hanna Vasil-
jev, Jarkko Voutilainen, Elina Hakkarai-
nen. Rippikoululaisten vanhemmille var-
joripari keskusseurakuntatalolla (Suoka-
tu 22 D), missä jutellaan rippikoulusta ja
sen vierestä, musiikista tuolloin vastaa
Jouko Mäki-Lohiluoma.

■ **Maanantain lähetyspiiri** ma 3.4. klo 16.
Liisa Penttinen. Raamattuopetus Vir-
pi Soveri.

■ **Perhekerho** ti 4.4. klo 9.30. Kirsi Perä-
maa, Paula Raatikainen. Suokatu 22 E-
ovi. Tiistaisin klo 9.30–11. Perhekerho ei
maksu mitään, sinne ei tarvitse ilmoit-
tautua etukäteen, mukaan voi tulla mil-
loin vaan. Hiljaisella viikolla ti 11.4. Las-
ten pääsiäiskirkko klo 9.15 ja 10 Tuomio-
kirkossa.

■ **Kristilliset eläkeläiset 40 vuotta
-juhla** ke 5.4. klo 11. Satu Karjalainen, Li-
isa Penttinen, Kirsi Perämaa, Anu Pulkki-
nen. Alkaa messulla.

■ **Kotien lähetyspiiri** ke 5.4. klo 12.30. Li-
isa Penttinen. Sekä 19.4. Piiri kokoontuu
joka toinen keskiviikko parillisilla viikoilla
klo 13 lähetyspiiriläisten kodeissa tai ker-
huhuone Samulissa.

■ **Keskikaupungin palvelupiiri** ke 5.4. klo
13 kerhuhuone Eetussa. Huhtikuun toi-
nen kokoontuminen 19.4.

■ **Lähetysmyyjäiset** pe 7.4. klo 10.30–
12. Käsitöitä, leivonnaisia, arpajaiset lähe-
tyksen hyväksi. Lähetyskahvit.

■ **Pariskuntien ilta** ti 11.4. klo 17. Kir-
si Perämaa, Paula Raatikainen. Ilta koos-
tuu ruokailusta, ohjelmasta ja hetkestä
oman rakkaan kanssa. Iltaan on järjestet-
ty lastenhoito itsenäisesti pärjääville lap-
sille. Lapsille myös ruokailumahdollisuus
ja mukavaa puuhaa aikuisten illan ajan.
Ilmoittautuminen pariskuntien iltaan
sekä lastenhoitoon 4.4. mennessä: paula.
raatikainen@evl.fi, 040 4848 266.

■ **Perhekerho** ti 18.4. klo 9.30. Kirsi Perä-
maa. Paula Raatikainen. Suokatu 22 E-
ovi.

■ **Veteraaniseurat** ti 18.4. klo 13. Lauri Kas-
tarinen.

■ **Äitien ilta** ke 19.4. klo 17. Kirsi Perämaa.
Paula Raatikainen.

■ **Siioninvirsiseurat** su 23.4. klo 18. Kerho-
huone Samuli, Suokatu 22 C-rappu.

■ **Näpertäjät** ma 24.4. klo 13 kerhuhuone
Aaronissa. Liisa Penttinen.

■ **Lähimmäiset** ma 24.4. klo 16. Kuukausi-
kokoontuminen kerhuhuone Samulissa,
Suokatu 22 C. Varpu Ylhäinen.

■ **Eläkeläisten Virkistyspäivä** ke 26.4.
klo 11. Hanna Vasiljev. raamattutunti. Il-
tapäivällä kevästä ohjelmaa. Lounas ja
kahvi 7 €. Huom. kevätretkille ilmoittau-
tumiset tässä päivässä.

■ **Perheilta** ke 26.4. klo 18 Takkahuo-
neella (Keskusseurakuntatalo, E-ovi). Kir-
si Perämaa, Paula Raatikainen. Tervetu-
loa mukaan leikkimään, pelailemaan ja
puuhailemaan yhdessä. Tarjolla myös il-
tapalaa ja hetki hiljaisuudelle.

MUUT

■ **Tuomiokirkkoseurakunnan Diakonia-
työ on siirtynyt puhelinajanvarauk-
seen.** Maanantaisin klo 9.30–11.30 Pirjo
Litmanen 040 4848 282 keskustan alue;
tiistaisin klo 9.30–11.30 Varpu Ylhäinen
040 4848 255 Inkilänmäen alue; keski-
viikkoisin klo 9.30–11.30 Birgitta Oksman
040 4848 284 keskustan alue.

■ **Perhekahvila Tätälässä** to 6.4. klo 10. In-
kiläntie 7 B. *Raeruohon kylä.* Lapsiper-
heiden kohtaamispaikka. Diakoni Var-
pu Ylhäinen.

■ **Inkilänmäen seurakuntakerho** to 6.4.
klo 13. Tätälässä. *Surun kyynelten lävit-
se loistavat ilon kyynleet.* Pirjo ja Pertti
Miettinen. Inkilänmäen seurakuntaker-
ho aina parillisilla viikoilla torstaisin klo
13 Tätälässä. Diakoni varpu Ylhäinen.

■ **Mummon mökin pääsiäishartaus** ti
11.4. klo 13. Liisa Penttinen.

■ **Perhekahvila Tätälässä** to 20.4. klo 10.
Inkiläntie 7 B. Lapsiperheiden kohtaa-
mispaikka. Diakoni Varpu Ylhäinen.

■ **Inkilänmäen seurakuntakerho** to 20.4.
klo 13. Inkiläntie 7 B. Tuolijumppaa. Seija
Heinonen ja diakoni Varpu Ylhäinen.

■ **Messu Tätälässä** su 23.4. klo 12. Liisa
Penttinen, Anu Pulkkinen. Inkiläntie 7 B.

■ **Mummon mökki Papin päivä** ti 25.4.
klo 13. Liisa Penttinen.

ALAVA

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

ALAVAN KIRKKO
Keihäskatu 5 B

040 4848 300

■ **Messu** su 2.4. klo 11. Hannu Koskelainen,
Juha Välimäki, Anna Väättäinen, Ossi Jau-
hiainen. Messun jälkeen 70-, 75-,
80-, 85- ja 90-vuotiaitten syn-
tymäpäivät seurakunta-
salissa.

■ **Yhteisvastuukon-
sertti** su 2.4. klo 18. Ossi
Jauhiainen. Olli Her-
man, Popo Salami, Fab-
rizio Rende, Heli Lyyti-
käinen, Jyrki Liukkonen,
Annuliina Ikäheimo, Päivi
Katrina Kokkonen, Samu-
li Pajunen, Eva Alonen, Jenna
Tuovinen, Tahdistin-orkesteri joht.
Harri Hyppölä, Alavan kirkkokuoro &
Houseband. Ohjelma 10 € Yhteisvastuul-
le. Alava 50 vuotta -tapahtuma.

■ **Pääsiäislauluilta** ke 5.4. klo 19. Rauhan-
yhdistys. Iltaohjelma Ilkka Hakulinen.

■ **Palmusunnuntain messu** su 9.4. klo 11.
Anu Kiviranta, Juha Välimäki, Leila Savolai-
nen, Zipporim-kuoro. Lapsille pyhä-
koulu alasalissa.

■ **Gospelmessu** su 9.4. klo 18. Anu Ki-
viranta, Antti Rahikainen, Leila Savolai-
nen. Nuorten bändi ARMO. Lapsille py-
häkoulu alasalissa.

■ **Pääsiäiskuvaelma ja ehtoollishar-
taus** ti 11.4. klo 11. Leila Savolainen. Kirk-
kokahvit. Kuljetus: Lehtoniemi klo 10.15,
Neulamäki 10.30, Särkiniemi 10.40. Il-
moittautuminen kuljetuksiin 4.4. men-
nessä. Saattoapua tarvitaan lähipalvelu-
taloista tuleville ihmisille. Ilmoittautumi-
set Piia Jääskeläinen 040 484 8326.

■ **Kiirastorstein iltamessu** to 13.4. klo
19. Hannu Koskelainen, Juha Välimäki,
Anna Väättäinen, Leila Savolainen. Piis-
pa Matti Sihvonen, Mieskuoro Kuopio-
Kvartetti.

■ **Pitkäperjantain sanajumalanpalve-
lus** pe 14.4. klo 11. Ilpo Rannankari, Anna
Väättäinen, Ossi Jauhiainen. Kirkkokuoro.
Vapahtaja tuomitaan -kantaatti.

■ **Pääsiäisyön messu** la 15.4. klo 22.
Anu Kiviranta, Juha Välimäki, Anna Vää-
ttäinen, Leila Savolainen. Nuorten bän-
di ARMO.

■ **Pääsiäispäivän juhlamessu** su 16.4.
klo 11. Anu Kiviranta, Hannu Koskelai-
nen, Antti Rahikainen, Ossi Jauhiainen,
Leila Savolainen, Piispa Jari Jolkkonen,
Zipporim ja Kirkkokuoro. Aamubrunssi
klo 9.30–10.45 seurakuntasalissa. Lapsil-
le pyhäkoulu alasalissa. Kuljetukset Leh-
toniemi klo 10.15, Neulamäki 10.30, Sär-
kiniemi 10.40. Ilmoittautumiset kulje-
tuksiin 4.4. mennessä Piia Jääskeläinen
040 484 8326.

■ **Kuopion Nuorisokuoron pääsiäis-
konsertti** su 16.4. klo 18. Ohjelma 10 €.
2. pääsiäispäivän messu ma 17.4. klo
11. Hannu Koskelainen, Anna Väättäinen,
Ossi Jauhiainen. Seniorikuoro.

■ **Messu** su 23.4. klo 11. Hannu Koskelai-
nen, Ossi Jauhiainen. Poukaman mies-
laulajat. Lapsille pyhäkoulu alasalissa.

■ **Tuomasmessu** su 23.4. klo 18.

ALAVAN SEURAKUNTAKESKUS
Keihäskatu 5 B

040 4848 300

■ **Kirjallisuuspiiri** to 30.3. klo 14. Nuorten
kerhotila. Yhteyshenkilö Aino Mikkonen
040 707 1499. Kirjana Tiina Laitila-Käl-
vemark: *Kadonnut ranta.* ja 27.4. Kirjana
Ilava Aalto, Elna Helkala: *Matka-
opas keskiajan Suomeen.*

NEULAMÄEN KIRKKO
Vesurikuja 4

040 4848 300

■ **Gospel Junior -per-
hekerho** su 2.4. klo 16.
Antti Rahikainen, Lei-
la Savolainen, musiikko
Jouko Mäki-Lohiluoma.
10-synttärät, ateria, toimin-
tapajoja, lapsikuoro, nuorten
bändi ARMO, Neulamäen ja Sär-
kiniemen päiväkerhot.

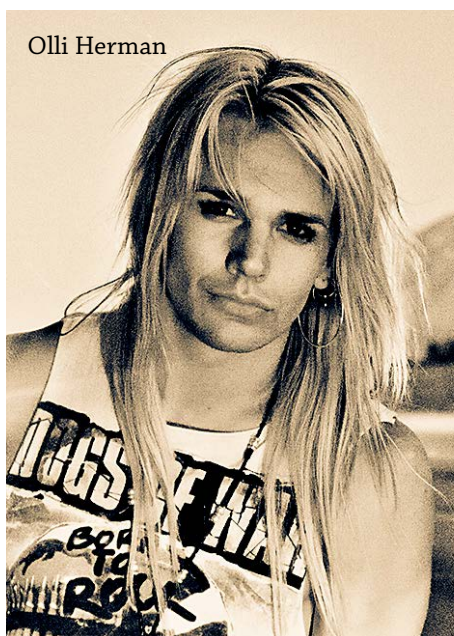
■ **Lyhtymessu** su 9.4. klo 16. Kansanlä-
hetys.

Kiirastorstein
iltamessu
Alavan kirkossa
13.4. klo 19

MUSIIKKIA

■ **Urkutyöpajan päätöskonsertti** Siilinjärven
kirkossa pe 31.3. klo 18.30. Musiikkiopiston
pianonsoiton opiskelijat urkujen ääressä,
aiheena suomalainen musiikki. Suomi 100
-juhlavuoden tapahtuma Siilinjärvellä.

■ **Yhteisvastuukonsertti** Alavan kirkossa
sunnuntaina 2.4. klo 18. Monipuolinen
ohjelma klassisesta populaarimpaan
musiikkiin ja gospeliin. Mukana
huippuesiintyjät talkoovoimin: Olli Herman
(kuvassa), Ossi Jauhiainen, Popo Salami,
Fabrizio Rende, Heli Lyytikäinen, Jyrki
Liukkonen, Annuliina Ikäheimo, Päivi
Katrina Kokkonen, Samuli Pajunen,
Eva Alonen, Jenna Tuovinen, Tahdistin-
orkesteri johtajanaan Harri Hyppölä, Alavan
kirkkokuoro & Houseband. Ohjelma 10 €,
jonka tuotto yhteisvastuukeräyksen hyväksi.
Konsertti on myös Alavan seurakunta 50
vuotta -tapahtuma.

Olli Herman

■ **Hiljaisen viikon iltakonsertti Stabat
mater** Siilinjärven kirkossa ma 10.4. klo 19.
Mirja Juvonen, Airi Heiskanen, Marjaana
Kaisto ja laulunopettaja Kaarina Ollilan
oppilaat Kuopion Sibelius-Akatemiasta
esittävät Pergolesin teoksen *Stabat mater*
1700-luvulta. Säestää uruilla Vesa Kajava.

■ **Harmonia-kuoron konsertti** Nilsin
kirkossa ke 12.4. klo 19. Kamarikuoro
Harmonian hiljaisen viikon konsertti,
mukana myös Matti Makkosen soittamia
soolokappaleita sellolle. Ohjelma 10 €, osa
tuotosta Nilsin herättäjäjuhlien hyväksi.

■ **Jukka Kankainen: Luukas-passio,
Puijon kamarikuoro** Puijon kirkossa ke
12.4. klo 19. Anna Antikainen, solisteina
Petrus Marjanen, Joona Saraste. Luukas-
passio johdattaa hiljaisen viikon
keskeisiin tapahtumiin. Teosta sävyttävät
Siionin virsistä, virsikirjasta ja vanhoista

STUDIO FOX

herännäissaarnaajien teksteistä poimitut
koraalit, joita myös seurakunta pääsee
laulamaan ja näin todistamaan Jeesuksen
viimeisiä hetkiä. Ohjelma 10 €.

Messu ma 17.4. klo 16. Hannu Koskelainen, Anna Väättäinen, Leila Savolainen. Zipporim. Emäntä Katri Hyvärinen virkaansuunaaminen.

MUUT

■ **Kotimetsän kirkkoretki Pöyhön-saarella** su 23.4. klo 16. Raija Pesonen ja Marja Vehviläinen. Kokoonnutuminen Pöyhönsaaren parkkipaikalla klo 16. Mukaan omat eväät ja makkarat.

Järvi-Kuopion seurakunnan toimisto
040 4888 602 ja 040 4888 611
ma–pe klo 9–15

JÄRVI-KUOPION SEURAKUNNAN YHTEISET

Yhteisvastuun kiitosjuhla ti 25.4. klo 11–14 Nilsin seurakuntakodilla. Tervetuloa yhteiseen juhlaan, sinä kerääjä, lahjoittaja tai muuten Yhteisvastuusta kiinnostunut. Ohjelmassa musiikkia, nuorten tuoma tervehdys ja yhteinen juhla-lounas, jonka vuoksi ilmoittautumiset 18.4. mennessä oman alueen diakonia-työntekijälle. Tilaisuuteen ei yhteiskuljetusta, suosimme kimpapakyytejä.

Perheleiri 28.–30.4. Hirvijärven leirikeskuksessa. Linja-auto lähtee perjantaina iltpäivällä ja palaa sunnuntaina lounaan jälkeen. Leirin omavastuu 25 €/perhe. Tied. ja sitovat ilmoittautumiset 12.4. mennessä diakonit Leila Asikainen 040 4888 620 tai Hanna Kokkonen 040 4888 677 tai kuopionseurakunnat.fi/jarvi-kuopio. Tulkaa mukaan koko perheellä mukavaan toimintaan ja lepäämään arjen keskellä!

Ikäihmisten leiri Aholanssaarella 15.–19.5. Omavastuu 70 €. Ilmoittautuminen 5.5. mennessä Eevalle 040 4888 676 tai Hannalle 040 4888 677.

Seurakuntamatka Tverin 24.–28.8. Tverin luostarit ja karjalaiset kylät. Osallistumismaksu 660 € sis. matkat bussilla Vainikkalaan ja Tolstoi-junalla 4h maakuuhytissä Tveriin, 2h työstä lisämaksu, hotellimajoitus 2h huoneissa, osa aterioista, kuljetukset ja opastukset Tverissä. Lisäksi tulee vakuutus ja viisumi 80 e. Matkan ohjelma nähtävillä Järvi-Kuopion kotisivulla www.kuopionseurakunnat.fi Ilm. ja tied. 5.7. mennessä Mikko Huhtala 040 4888 625 mikko.huhtala@evl.fi.

JUANKOSKEN YLÖSNOUSEMUksen KIRKKO Tehtaankirkontie 5

Messu su 2.4. klo 10. Ville Hassinen, Reijo Leino, Matti Saarela. Seurakuntamestari Helena Hautaniemen eläkkeelle siirtymisen juhla ja Johanna Hämäläisen seurakuntamestarin tehtävään siunaaminen. Juhlakahvit messun jälkeen seurakuntatalolla.

■ **Palmusunnuntain perhekkirkko** su 9.4. klo 10. Miia Gabel, Matti Saarela. Lei-

la Asikainen. Virpomisoksien askartelu kirkon aulassa klo 9.30. Pystykahvit.

■ **Hiljaisen viikon musiikki- ja runoilta Herä, katseesi meihin luo** ti 11.4. klo 18. Taru Parviainen. Ulla Bucht.

■ **Kiirastorstain messu** to 13.4. klo 18. Miia Gabel, Arja Linnea Ahonen.

■ **Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus** pe 14.4. klo 10. Miia Gabel, Matti Saarela. Kirkkokuoro.

■ **Pääsiäisaamun messu** su 16.4. klo 8. Miia Gabel, Matti Saarela. **Messu** su 23.4. klo 10. Emmi Haring, Matti Saarela.

JUANKOSKEN SEURAKUNTATALO Tehtaankirkontie 5

Liikunta- ja näkörajoitteisten ryhmä pe 7.4. klo 12. Matti Saarela. Leila Asikainen.

Seurakuntakerho ke 19.4. klo 11. Miia Gabel, Matti Saarela. Kinkerit reformaation juhluvuoden merkeissä. Tarjolla kinkerikeittoa.

Hyvän sanoman ilta ke 19.4. klo 18.30. Miia Gabel. Puhujana Jouko Kauhanen Suomen Raamattuopistolta: Matt.4:19 *Lähtekää minun mukaani.*

JUANKOSKEN SEUTU – MUUT

■ **Maakirkko – Yhteinen Muuruveden kanssa** ma 17.4. klo 13. Miia Gabel, Matti Saarela. Toisen kontin kodalla, Kolmenkonttimäentie 134, Muuruvesi.

KAUVIN KIRKKO Kaavintie 24

Messu su 2.4. klo 13. Mikko Huhtala, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi. Marttojen kirkkopyhä. Marianpäivän temalla. Kirkkokahvit seurakuntatalossa.

■ **Lasten pääsiäisajan hartaus** pe 7.4. klo 9.30. Aliisa Lukkari-Syrjäniemi.

■ **Palmusunnuntain sanajumalanpalvelus** su 9.4. klo 13. Paula Hagman-Puustinen, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi.

Kynttilähartaus ti 11.4. klo 18. Mikko Huhtala.

■ **Kiirastorstain messu** to 13.4. klo 18. Mikko Huhtala, Anne-Mari Kraft. Alttarin riisumissymboliikka ja opetuslasten kynttilät.

■ **Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus** pe 14.4. klo 13. Paula Hagman-Puustinen, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi. Erkki Räsänen, laulu.

Messu su 16.4. klo 13. Mikko Huhtala, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 23.4. klo 13. Mikko Huhtala, Taru Parviainen.

KAUVIN SEURAKUNTATALO Kirkkorannantie 1

Vanhemman väen palvelupäivä ti 4.4. klo 11. Ruokailu ja kahvit 5 €/hlö.

Terhokerho to 6.4. klo 13.

Paastonajan kalaruokailta miehille ma 10.4. klo 18. Mikko Huhtala. Avoin kaikille kalaruoka ja yhdessäolosta kiinnostuneille miehille. Ilm. Mikolle 040 4888 625.

Mielenterveysryhmä ti 18.4. klo 13.

Sururyhmä, Kaavi ti 18.4. klo 17. Ilmoittautumiset Pirjolle 11.4. mennessä 040 4888 627 tai sähköisesti Järvi-Kuopion seurakunnan nettisivuilta.

Mielenterveyskuntoutujien omaisryhmä ma 24.4. klo 14.

Sanan ja yhteyden ilta ke 26.4. klo 18.30. Yhteistyössä Kansanlähetysten kanssa.

KAUVIN SEUTU – MUUT

Luikonlahden Elsan kerho to 30.3. klo 14. Luikonlahden koululla.

■ **Maakirkko – Yhteinen Tuusniemen kanssa** ma 17.4. klo 10.

Haurangin nuorisoseuran talossa. Mikko Huhtala, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi.

Kaikkille avoin vanhemman väen lauluhetki ke 19.4. klo 13. Aliisa Lukkari-Syrjäniemi. Palvelukeskuksen aulassa.

Elsan kerho to 20.4. klo 14 Hilma Räsäsellä, Polvijärventie 434.

MUURUVEDEN KIRKKO Kustilankuja 1

Messu su 2.4. klo 13. Ville Hassinen, Matti Saarela.

■ **Kiirastorstain ehtoolliskirkko** to 13.4. klo 19. Ville Hassinen, Matti Saarela, Kirkkokuoro.

Sanajumalanpalvelus pe 14.4. klo 13. Ville Hassinen, Matti Saarela.

Messu su 16.4. klo 13. Ville Hassinen, Matti Saarela. Pystykahvit.

Messu su 23.4. klo 13. Emmi Haring, Matti Saarela. Pystykahvit.

MUURUVEDEN SEURAKUNTATALO Kustilankuja 2

Seurakuntakerho to 30.3. klo 13. Ville Hassinen.

■ **Perhekkirkko** su 9.4. klo 13. Miia Gabel, Matti Saarela. Leila Asikainen. Kahvi- ja mehutarjoilu. Askartelua.

■ **Torinon käärinliina sanoin ja kuvin** ma 10.4. klo 19. Eino Keihänen. Martti Turunen kertoo ja näyttää kuvia käärinliinasta.

Puuhailla kaikenikäisille ti 25.4. klo 18.

MUURUVEDEN SEUTU – MUUT

■ **Maakirkko** ma 17.4. klo 13. Miia Gabel, Matti Saarela. Yhdessä juankoskelaiten kanssa. Toisen kontin kodalla. Kolmenkonttimäentie 134, Muuruvesi.

NILSIÄN KIRKKO Kirkonmäentie 1

Messu su 2.4. klo 10. Eino Keihänen, Taru Parviainen. Saarna Esko Räsänen. Lehtomäen kodin kirkkopyhä.

Messu su 9.4. klo 10. Ville Hassinen, Annette Kärppä-Leskinen. Herättäjän kirkkopyhä. Saarna Simo Juntunen. Messun jälkeen seurat srk-kodilla.

Ahtikirkko ma 10.4. klo 19. Miestenpiiriläiset.

■ **Harmoniakuoron konsertti** ke 12.4. klo 19. Mukana Matti Makkosen soittamia soolokappaleita sellolle. Ohjelma 10 €, osa tuotosta Nilsin herättäjäjuhlien hyväksi.

■ **Kiirastorstain messu** to 13.4. klo 19. Eino Keihänen, Annette Kärppä-Leskinen. Kirkkokuoro.

Sanajumalanpalvelus pe 14.4. klo 10.

Ville Hassinen, Annette Kärppä-Leskinen.

■ **Stabat mater** pe 14.4. klo 18. Annette Kärppä-Leskinen. Giovanni Battista Pergolesin (1710–1736) Stabat mater. Eilamaria Leskinen sopraano, Marjatta Airas alto ja Annette Kärppä-Leskinen urut. Ohjelma 10 €, osa tuotosta Nilsin herättäjäjuhlien hyväksi.

Messu su 16.4. klo 10. Eino Keihänen, Annette Kärppä-Leskinen. Gospelkuoro Vox Pulina.

Sanajumalanpalvelus ma 17.4. klo 10. Ville Hassinen, Annette Kärppä-Leskinen.

Messu su 23.4. klo 10. Ville Hassinen, Annette Kärppä-Leskinen. Saarna Teuvo Mononen. Rauhan-

yhdistyksen kirkkopyhä. Messun jälkeen kahvit ja seurat srk-kodilla. Puhujana Veikko Sivula ja Pekka Syrjäniemi.

NILSIÄN SEURAKUNTAKOTI Nilsiantie 59

Näkö- ja kuulokerho ma 3.4. klo 13.

■ **Majataloilta** su 9.4. klo 16. Miia Gabel, Annette Kärppä-Leskinen. Matalan kynnysen illanviettoa srk-kodilla. Läm-

mintä yhdessäolaa, koskettavia sanoja, musiikkia sekä yhteistä rukousta. Tällä kertaa tutustumme pyhiin tansseihin.

■ **Kolme puheenvuoroa herännäisyydestä. Reformaatio ja Siionin virret** ma 17.4. klo 11. Kohti herättäjäjuhla. Pas-

tori Kalle Hiltunen etsii reformaation jälkeä Siionin virsistä.

Sanan ja yhteyden ilta, Kansanlähetys ti 18.4. klo 18.30.

■ **Keväinen kirpputoritapahtuma** la 22.4. klo 10. Peräkonttikirppis seurakuntakodin pihassa. Tule myymään van-

hat ja tarpeettomat tavarasit eteenpäin. Myyntipaikasta 2 € maksu lähetystyölle.

Mukana Näpertäjien myyntikoju. Tarjolla makkaraa ja vohveleita Yhteisvastuun hyväksi. Sateen sattuessa sisällä alasalissa. Lisätietoja ja paikkavaraukset Hanna Kokkonen 040 4888 677

NILSIÄN SEUTU – MUUT

Lastulahden kinkerit su 2.4. klo 15. Eino Keihänen. Lastukosken uimarannan kota. Omat makkarat mukaan, kahvitarjoilu klo 14.30 alkaen

Messu su 9.4. klo 16. Emmi Haring, Matti Saarela. Murtolahden kappelilla.

■ **Pääsiäisvaellus** ti 11.4. klo 17 sekä klo 18, Pappilankuja 7. Vaellukselle voidaan ottaa max. 30 henkilöä

Hartaus pe 14.4. klo 15 Tahkolla. Emmi Haring. Jeesuksen kuolinhetken hartaus.

Messu su 16.4. klo 18 Tahkolla. Emmi Haring, Matti Saarela.

RIISTAVEDEN KIRKKO Joensuuentie 2505

Rukousmessu su 2.4. klo 10. Marjaana Mäkinen, Riikka Tuura.

Sanajumalanpalvelus su 9.4. klo 10. Uwe Mäkinen, Taru Parviainen.

■ **Kiirastorstain messu** to 13.4. klo 18. Marjaana Mäkinen, Marjatta Piironen.

Sanajumalanpalvelus pe 14.4. klo 10. Marjaana Mäkinen, Riikka Tuura, Kirkkokuoro.

■ **Pääsiäisyön messu** la 15.4. klo 23. Reijo Leino, Marjaana Mäkinen, Riikka Tuura.

Sanajumalanpalvelus ma 17.4. klo 10. Marjaana Mäkinen, Riikka Tuura.

Messu, Partiolaisten kirkkopyhä su 23.4. klo 10. Marjaana Mäkinen, Riikka Tuura.

RIISTAVEDEN SEURAKUNTATALO Keskustie 2

Arkinen ateria ti 4.4. klo 11.30. Marjaana Mäkinen. Lounas 5 €/aikuisen.

■ **Torinon käärinliina sanoin ja kuvin** ti 11.4. klo 14. Marjaana Mäkinen. Martti Turunen kertoo ja näyttää kuvia käärinliinasta. Kahvit.

Miesten ruokapiiri ke 19.4. klo 17.

SÄYNEISEN KIRKKO Kirkkoharjuntie 2

Messu su 2.4. klo 13. Emmi Haring, Taru Parviainen.

Messu su 9.4. klo 13. Emmi Haring, Annette Kärppä-Leskinen.

Ahti-ilta ma 10.4. klo 18.

Ahti-ilta ti 11.4. klo 18.

Ahti-ilta ke 12.4. klo 18. *Ristin tie* -näytelmä.

■ **Kiirastorstain messu** to 13.4. klo 18. Emmi Haring, Taru Parviainen.

■ **Sanajumalanpalvelus** pe 14.4. klo 13. Emmi Haring, Annette Kärppä-Leskinen.

Messu su 16.4. klo 13. Emmi Haring, Annette Kärppä-Leskinen.

Sanajumalanpalvelus ma 17.4. klo 13. Ville Hassinen, Annette Kärppä-Leskinen.

Messu su 23.4. klo 13. Ville Hassinen, Annette Kärppä-Leskinen.

SÄYNEISEN SEURAKUNTAKOTI Kirkkoharjuntie 2

■ **Naisten ilta** to 30.3. klo 18. Emmi Haring. Aloitamme messulla kirkossa, jonka jälkeen jatkamme seurakuntasalissa. Mukana nimikkolähetti Maria Stirling

TUUSNIEMEN KIRKKO Keskitie 21

Kiirastorstain messu to 13.4. klo 18. Paula Hagman-Puustinen, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi, Kirkkokuoro.

Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 14.4. klo 10. Paula Hagman-Puustinen, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi.

Pääsiäismessu su 16.4. klo 10. Paula Hagman-Puustinen, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi. Tuustytöt.

Messu su 23.4. klo 10. Mikko Huhtala, Taru Parviainen.

TUUSNIEMEN SEURAKUNTAKOTI Koivukuja 2

■ **Kevätlaulajaiset ja myyjäiset Yv-räyksen hyväksi** ke 29.3. klo 13. Aliisa Lukkari-Syrjäniemi.

Messu su 2.4. klo 10. Paula Hagman-Puustinen, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi. Kirkkokahvit.

Lauluseurat, Teuvo Eskelinen ja Lappeenrannan ystävät su 2.4. klo 12. Paula Hagman-Puustinen.

Sanan ja yhteyden ilta ke 5.4. klo 18.

Jeesuksen kuolinhetken rukous ja kärsimysvirsiä Puijon kirkossa pe 14.4. klo 15. Laulamme yhdessä tuttuja ja uusia pitkäperjantain virsiä.

Stabat mater Nilsin kirkossa pe 14.4. klo 18. Hiljaiselle viikolle pitkäperjantaille sopii erinomaisesti esitettäväksi yksi kirkkomusiikin rakastetuimmista teoksista, jonka musiikki on valtavan kaunisti: **Giovanni Battista Pergolesin** (1710–1736) *Stabat mater*. Teos kertoo Neitsyt Mariasta seisomassa ristiinnaulitun poikansa luona. Esiintyjinä sopraano **Eilamaria Leskinen**, alto **Marjatta Airas** ja uruissa **Annette Kärppä-Leskinen**. Ohjelman

hinta 10 €, jonka tuotosta osa menee Nilsin herättäjäjuhlien hyväksi.

Kuopion Nuorisokuoron pääsiäiskonsertti Alavan kirkossa su 16.4. klo 18. Ohjelma 10 €. **Päivi Welling** laulaa Vehmasmäen kappelissa pääsiäissunnuntain messussa 16.4. klo 13.

Päivi Welling

TAPAHTUU

Osallistu Ekopaastoon

Valtakunnallisessa Ekopaasto-kampanjassa innostetaan suomalaisia liittymään pääsiäispaastoon tavalla, joka osaltaan auttaa myös hillitsemään ilmastonmuutosta.

Tällä kertaa hiljennämme ympäristön hyväksi asumiseen, liikkumiseen, ruokaan ja vaatetukseen liittyvissä teemoissa. Lisäksi kampanja kannustaa hiljentymään arjen keskellä. Kampanjan verkkosivuille on avattu paastopolku, jonka avulla voi etsiä omaa tapaa osallistua paastoon.

Ekopaastoa vietetään 16.4. saakka. Yhteistyökumppaneina kampanjassa ovat Suomen Luonnonsuojeluliitto sekä Martat.

Ekopaasto-kampanjaa on toteutettu vuodesta 2012.

Paastopolulle pääset www.ekopaasto.fi

eko
paasto

Löydä lisää tapahtumia

SEURAKUNNAT 29.3.–26.4.2017

■ **Palmusunnuntain sanajumalanpalvelus** su 9.4. klo 10. Paula Hagman-Puustinen, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi. Kirkkokahvit.

Maanantain ahtihartaus ma 10.4. klo 18. Ahtihartaus alue seurakunnan vastuuryhmäläisten pitämänä.

Brief case-englannin kerho ti 11.4. klo 18. **Tiistain ahtihartaus** ti 11.4. klo 18. Puhe Lauri Räsänen.

■ **Pääsiäisvaellus** ke 12.4. klo 9.30. Paula Hagman-Puustinen, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi. Sipa-Liisa Pelkonen.

■ **Torinon käärinliina -esitys** ke 12.4. klo 18. Rovasti Martti Turunen esitelmöi aiheesta *Valokuva Jeesuksesta – totta vai tarua?*

Kuukausiseurat to 20.4. klo 11. Paula Hagman-Puustinen, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi.

Lähetyspiiri pe 21.4. klo 12.

Naisten ilta pe 21.4. klo 18.

Brief case-englannin kerho ti 25.4. klo 18. **Palvelupäivä** ke 26.4. klo 10.

TUUSNIEMEN SEUTU – MUUT

■ **Maakirkko – Yhteinen Kaavin kansa** ma 17.4. klo 10 Haurangin nuorisoseuran talossa. Mikko Huhtala, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi.

Palvelupäivä Hirvolassa to 20.4. klo 10. Ilmoittautuminen Hannalle 18.4. mennessä 040 4888 677.

VEHMERSALMEN KIRKKO

Lempeläntie 17

■ **Villit pillit -varjokuvaesitys 1930-luvun elämästä Vehmersalmella** pe 31.3. klo 11.30. Uwe Mäkinen, Riikka Tuura. Vehmersalmen Suomi 100 -projekti. Pääosassa Vehmersalmen koulun 3. luokka, seurakunnan vapaaehtoiset ja työnteijät. Urut ja villit pillit soivat ympäri kirkkoa tarinan inspiroimana. Vapaa pääsy. Klo 9.45 Villit pillit kulkue läpi kylän satamasta koululle ja koululta kirkolle.

■ **Villit piillit -varjokuvaesitys 1930-luvun elämästä Vehmersalmella** pe 31.3. klo 18. Uwe Mäkinen, Riikka Tuura. Uusintaesitys.

Messu su 2.4. klo 13. Marjaana Mäkinen, Riikka Tuura.

Sanajumalanpalvelus su 9.4. klo 13. Uwe Mäkinen, Taru Parviainen.

■ **Vehmersalmen koulun ja kylän kaikkien lasten pääsiäiskirkko** to 13.4. klo 8.45. Uwe Mäkinen, Riikka Tuura.

■ **Kiirastorstain messu** to 13.4. klo 19. Uwe Mäkinen, Riikka Tuura, Kirkkokuoro.

Sanajumalanpalvelus pe 14.4. klo 13. Uwe Mäkinen, Riikka Tuura.

■ **Pääsiäismessu** su 16.4. klo 13. Uwe Mäkinen, Riikka Tuura, Kirkkokuoro.

Messu su 23.4. klo 13. Marjaana Mäkinen, Riikka Tuura.

VEHMERSALMEN SEURAKUNTAKOTI

Lempeläntie 15

Puurokammari to 30.3. klo 10. ja 27.4. Väistötalassa seurakuntakodin vieressä.

Lähimmäisen kammari to 6.4. klo 10. Uwe Mäkinen. ja 20.4. Väistötalassa seurakuntakodin vieressä.

Pääsiäisaamiainen su 16.4. klo 11. Uwe

Mäkinen. Maksuton. Halutessasi voit tuoda syötävää yhteiseen pöytään.

Kokki-ukot ti 18.4. klo 17. Uwe Mäkinen. **Puikko-Piiat ja Vasara-Vesat** to 20.4.

klo 12. Uwe Mäkinen.

VEHMERSALMEN SEUTU – MUUT

Hiljaisen viikon hartaus Enonlahdessa ma 10.4. klo 19 Martta ja Raimo Pulkki-sella, Tiilikkalantie 150. Uwe Mäkinen.

Hiljaisen viikon hartaus Miettälässä ti 11.4. klo 19 Pekkarisilla, Tervasalontie 229. Uwe Mäkinen.

Hiljaisen viikon hartaus Mustinlahden kylätalossa ke 12.4. klo 19. Uwe Mäkinen.

Kallaveden seurakunnan toimisto
040 4848 327, ma–pe klo 9–15
kallavesi@evl.fi

KALLAVEDEN KIRKKO

Rauhalahdentie 21

Auttajan varjo -koulutustilaisuus rukoustyössä oleville vapaaehtoisille la 1.4. klo 10. Anni Tanninen. Kouluttajana psykoterapeutti Jaakko Neulaniemi.

■ **Koko kansan kirkkopyhän messu** su 2.4. klo 10. Juha Määttä, Anni Tanninen, Anna-Mari Linna. Aamupuuro klo 9.

Messu klo 10. Messun jälkeen toimintaa lapsille ja aikuisille. Lounas noin klo 11.30. Laura Kesti, Leena Ollikainen, Marita Jaatinen, Varpu Jääskeläinen ja Minna Komulainen sekä Vehmasmäen, Kurkimäen ja Petosen iltapäiväkerho.

■ **Lasten ja perheiden pääsiäishartaus** ke 5.4. klo 9.30. Juha Määttä, Anna-Mari Linna.

Nuorten ja nuorten aikuisten peli-ilta to 6.4. klo 16.30 Kirkon pallosalissa. Petteri Hämäläinen. Seuraavan kerran 20.4. Lisätietoja Petteri Hämäläinen 040 4848 364 tai petteri.hamalainen@evl.fi.

■ **Messu ja Rauhanyhdistyksen nuorten kirkkopyhä** su 9.4. klo 10. Matti Pentikäinen, Anna-Mari Linna.

■ **Runomatinea 100-vuotias Suomi sinua minä rakastan** su 9.4. klo 13. Anna-Mari Linna. Esiintyjinä Seija ja Lasse Lahtinen.

Perheitten raamattupiiri su 9.4. klo 16.30 kirkon alakerrassa, Seuraavan kerran 23.4.

Ahtikirkko ma 10.4. klo 18. Matti Pentikäinen, Richard Nicholls, Dolce.

Varttuneen väen ahtikirkko ke 12.4. klo 12. Sirpa Nummenheimo, Anni Tanninen, Anna-Mari Linna. Seniorikuoro. Kirkkokahvit.

■ **Kiirastorstain messu** to 13.4. klo 19. Sanna Alanen, Sirpa Nummenheimo, Richard Nicholls, Lauluyhtye

■ **Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus** pe 14.4. klo 10. Juha Määttä, Anni Tanninen, Anna-Mari Linna, Seniorikuoro.

■ **Pääsiäisyön messu** la 15.4. klo 23. Petteri Hämäläinen, Anni Tanninen, Anna-Mari Linna, Kirkkokuoro. Iltopala

■ **Pääsiäispäivän messu** su 16.4. klo

10. Juha Määttä, Sirpa Nummenheimo, Richard Nicholls.

■ **Perhemessu** ma 17.4. klo 16. Juha Määttä, Mari Vuola-Tanila. Saarnaa ro-

vasti, missiologian tohtori Seppo Väisänen. Nuorten lauluryhmä. Kirkkokahvit.

Messun jälkeen raamattuluento *Raadolliset ihmiset Kristuksen todistajina*.

PETOSEN SEURAKUNTATALO

Pyörönkaari 21

Petosen messu su 2.4. klo 17. Sanna Alanen, Anna-Mari Linna.

Varikko-ilta su 2.4. klo 17. *Rakentava riita*, Markku Virta.

Aikuisten takka-ilta ke 5.4. klo 18 seurakuntatalon takkahuoneessa.

Lasten ja perheiden pääsiäishartaudet to 6.4. klo 9.30. Sanna Alanen, Mari Vuola-Tanila.

Nuorten ahtikirkko ti 11.4. klo 17. Petteri Hämäläinen, Richard Nicholls.

Kutsu yhteyteen -messu su 23.4. klo 17. Anni Tanninen.

KALLAVEDEN SEUTU – MUUT

Rytlyn kylän lähetyspiiri to 30.3. klo 13 Anni ja Onni Krögerillä, Siitapuro 2. Sirpa Nummenheimo.

Miesten sauna- ja sananilta pe 31.3. klo 17.30 Poukaman leirikeskuksessa. *Yhdenvertaisuus*, Leif Hagert.

Haminalahden työseurat ti 4.4. klo 18.30 Hannele ja Matti Jalkasella Hiekkalassa, Karttulantie 495. Veli Mäntynen.

Miesten raamattupiiri to 6.4. klo 18.30 Jynkänvuoren kerhohuoneella, Isännäntie 22. Seuraavan kerran 20.4.

Lasten ja perheiden pääsiäishartaus pe 7.4. klo 10 Jynkänvuoren kerhohuoneella, Isännäntie 22.

Hyvän hoidon päivä ke 19.4. klo 10 Rytlyn leirikeskuksessa omaishoitajille, hoitaville ja kuljetuspalvelun piireissä oleville. Ilmoittautumiset diakoniatu-

mistoon 040 4848 332 ma klo10–11. Voit jättää myös viestin vastaajaan.

Olitolatorstai to 27.4. klo 11.30 Niemisjärven kylätalossa, Niemisjärventie 763.

Varttuneen väen retkipäivä/ Kallaveden srk ti 30.5. klo 10. Kallaveden seurakunnan Varttuneen väen retkipäivä Rytlyn leirikeskuksessa klo 10.30–14.30. Ohjelmaa, ruokailu ja kahvit. Ilmoittautumiset 24.5. mennessä Kallaveden kirkon diakoniatuomistoon ma klo 10–11 040 4848 332 tai sähköisesti www.kuopion-seurakunnat.fi/kallavesi-diakonia. Osallistujat järjestävät itse kuljetuksensa, tarvittaessa järjestetään maksullinen kimpakuljetus. Osallistumismaksu 5 €.

VEHMASMÄEN KAPPELI

Sotkanniemi 15

Esikoislestadiolaiset seurat su 9.4. klo 16. Seuraavan kerran 23.4. Järj. Esikoislestadiolaiset ry.

Lasten ja perheiden pääsiäishartaus ti 11.4. klo 10.

■ **Messu** su 16.4. klo 13. Anni Tanninen, Mari Vuola-Tanila. Päivi Welling, laulu.

HIRVILAHDEN KAPPELI

Länsirannantie 2410

■ **Pääsiäispäivän messu** su 16.4. klo 13. Matti Pentikäinen, Anna-Mari Linna.

KARTTULAN KIRKKO

Kirkkotie 23

Messu su 2.4. klo 10. Veli Mäntynen, Anne Keränen.

■ **Sävelhartaus, ortodoksinen Nikolaos-kuoro** su 2.4. klo 15. Ortodoksinen Nikolaos-kuoro, johtaa Oili Mäkirinta. Vapaa pääsy. Kolehiti.

■ **Palmusunnuntain messu ja herättäjän kirkkopyhä** su 9.4. klo 10. Johanna Porkola, Richard Nicholls. Saarna Jaro Julkunen. Messun jälkeen seurakuntakodilla tarjolla perunapuuroa, siioninvirsiseurat ja kirkkokahvit.

■ **Kiirastorstain messu** to 13.4. klo 18. Johanna Porkola, Anne Keränen, Kyllikki Karjalainen, laulu.

■ **Pitkäperjantain jumalanpalvelus** pe 14.4. klo 10. Johanna Porkola, Anne Keränen, Kirkkokuoro.

■ **Pääsiäismessu** su 16.4. klo 10. Sanna Alanen, Anne Keränen, Kirkkokuoro.

■ **Pääsiäisen Sanajumalanpalvelus** ma 17.4. klo 10. Petteri Hämäläinen, Johanna Porkola, Richard Nicholls. Jumalanpalveluksen jälkeen Ekumeeninen Pääsiäisvaellus vanhaa reittiä .n 14 km Savikosken, ortodoksi hautausmaan ja Sourun ruukin, Ortodoksiseurakunnan tsasou-

nan kautta Evantalolle, jossa mahdollisuus saunomiseen ja keittoruokailuun (10 €) vaelluksen päätteeksi. Kuljetus tarvittaessa takaisin Karttulan kirkolle.

Vaellukselle on mahdollista lähteä myös osaksi matkaa, pikkubussi hakee pysähdyspaikoilta. Eväät ja vesi ovat myös tarpeen ottaa omaan reppuun. Lisätietoja: Sisko Laitinen 040 4848 324 sekä Eeva Partanen 050 520 4848.

Rippikoulujen perhekirkko su 23.4. klo 10. Johanna Porkola, Anne Keränen, Riikka Kukkonen, Gospeliako-lauluryhmä. Messun jälkeen Karttulan alueen rippikoulujen vanhempaintilaisuus seurakuntakodilla.

KARTTULAN SEURAKUNTAKOTI

Kissakuusentie 14

Ahtikirkko ke 12.4. klo 14. Johanna Porkola, Anne Keränen.

KARTTULAN SEUTU – MUUT

Hannu Jauhaisen muistoseurat su 2.4. klo 14 Virtalassa, Suonenjoentie 270. Anne Keränen. Esko Konttinen, ym.

Laulu- ja hartaushetki Ainolassa ti 4.4. klo 13. Anne Keränen, Tuula Makkonen.

Miesten lenkkipiiri ti 4.4. klo 17.15 Rytlyn leirikeskuksessa.

Lauluhetki Asukastuvalla to 6.4. klo 13. Anne Keränen.

Ehtoollishartaus Jaakkolassa to 13.4.

klo 13.30. Johanna Porkola, Anne Keränen.

Pääsiäisen ehtoollishartaus Karttulan sairaalan vuodeosastolla su 16.4. klo 13. Sanna Alanen, Anne Keränen.

■ **Kids Action Night** pe 21.4. klo 18 Pihkainmäen koululla.1.–6.-luokkalaisille (nuoremmat huoltajan kanssa). Luvassa jättinytävät (tuo aposteltavaa), musiikkia ja paljon erilaisia toimintapisteitä. Yhteistyössä Kuopion kaupungin nuorisopalvelujen kanssa.

MAANINGAN KIRKKO

Maaningantie 33

Messu su 2.4. klo 10. Sirpa Nummenheimo, Talvikki Attila-Pekonen.

Hiljaisuuden päivä la 8.4. klo 14. Lisätiedot ja ilmoittautumiset: hanna.rasa@evl.fi tai 040 4848 372 ke 5.4. mennessä.

Messu su 9.4. klo 10. Raija Jokela, Mari Vuola-Tanila.

Ahtikirkko ma 10.4. klo 15. Matti Pentikäinen, Talvikki Attila-Pekonen.

■ **Lasten pääsiäishartaus** ti 11.4. klo 10. Petteri Hämäläinen, Talvikki Attila-Pekonen. Heli Kyhyräinen ja Hanna-Maija Mehtonen.

Varttuneen väen ahtikirkko ti 11.4. klo 12. Petteri Hämäläinen, Talvikki Attila-Pekonen, Hanna Rasa.

■ **Barokin säveliä & Lutherin tekstejä** ke 12.4. klo 18. Talvikki Attila-Pekonen, sopraano; Lavrenchukin muusikkoperhe: jouset, trumpetti, piano, harmonikka. Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.

■ **Kiirastorstain messu** to 13.4. klo 18. Raija Jokela, Talvikki Attila-Pekonen, Nuorten MusaPaja

■ **Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus** pe 14.4. klo 10. Raija Jokela, Talvikki Attila-Pekonen, Kirkkokuoro.

■ **Pääsiäisyön messu** la 15.4. klo 23.30. Matti Pentikäinen, Talvikki Attila-Pekonen, Gospeliako.

■ **Pääsiäispäivän messu** su 16.4. klo 10. Veli Mäntynen, Talvikki Attila-Pekonen, Kirkkokuoro.

Messu su 23.4. klo 10. Sanna Alanen, Talvikki Attila-Pekonen.

MAANINKATALO

Maaningantie 32

■ **Vanhempien TietoTaito-tapahtuma** ke 29.3. klo 9.30. Vinkkejä ja neuvoja arkiaskareisiin, käsitöihin ja toisten tukemiseen. Tuo oma osaamisesi tai mummon vanha pullaresepti, tarkoitus on jakaa osaamista ja vinkkejä.

Kirkonkylän srk-piiri ti 4.4. klo 13. Seuraavan kerran 25.4.

Hetkinen Raamatun äärellä ke 5.4. klo 16 Vorloksossa.

Perheiden pääsiäisaskarteluilta ke 5.4. klo 17. Raija Jokela, Talvikki Attila-Pekonen, Heli Kyhyräinen ja Hanna-Maija Mehtonen.

Arkinen ateria ja pääsiäismyyjäiset lähetystyön hyväksi ti 11.4. klo 11. Aterian hinta: aikuiset 5 €, lapset 4 v. 3 € ja lapset alle 4 v. ilmaiseksi.

Luentosarja kymmenen käskyä ma 24.4. klo 18.30 seurakuntasalissa. Käskyt 9–10, *Mikä on sinun, onko se myös minun*, Jouko Kauhanen

MUSIIKKIA

Tarjolla harvinaisia musiikkiteoksia

Tuomiokirkossa palmusunnuntaina 9.4. klo 18 alkavassa *Behold The Lamb!* -konsertissa on tällä kertaa esillä harvoin kuultuja sekä Suomessa tiettävästi ensimmäistä kertaa esitettäviä teoksia. Konsertin aluksi kuullaan **Johann Sebastian Bachin** orkesterisarja No 2,

Rauno Tikkanen

h-molli sekä soolokantaatti *Ich armer Mensch, ich Sündenknacht* tenorille ja orkesterille. Konsertin päätteeksi kuullaan konsertin nimiteos *Behold The Lamb!* – *Katso, Jumalan Karitsa!* **Lloyd Larsonin**, **Molly Ijamesin** ja **Jay Rousen** 8-osainen sinfoniaorkesterille, kuorolle sekä lukijalle sävelletty, tyyliältään populaari ja elokuvamusiikista vaikutteita ammentanut pääsiäisaiheinen teos. Illan solistit ovat **Niall Chorem**, tenori ja **Päivi Väisänen**, huilu. Orkesterina toimii Kuopion tuomiokirkon projektorkesteri ja kuoron osuuksista vastaa Kuopion Tuomiokirkon Kamarikuoro. Konsertin johtaa **Rauno Tikkanen**. Pääsymaksu 15/10 €, sisältäen käsiohjelman.

Behold The Lamb! Tuomiokirkossa su 9.4. klo 18. Pääsymaksu 15/10 € sisältää käsiohjelman. Lipunmyynti tuomiokirkkoseurakunnan toimistossa virastoaikoina tai tuntia ennen konserttia kirkon ovelta. Vain käteismaksut.

Rakkauden ateria

Luterilaisen Kulttuurin Säätiö tuottaa yhteistyössä Suomalaisen Kamarioopperan kanssa kirkko-oopperan *Rakkauden ateria*. Kuopion ev.lut. seurakunnat on mukana rahoittamassa tuotantoa.

Teos juhlistaa Uskonpuhdistuksen merkivuotta sekä Suomen itsenäisyyden juhluvuotta 2017. Samalla se edustaa uutta suomalaista kirkkomusiikkia. Esityksessä on

positiivinen rakkauden ja suvaitsevaisuuden teema.

Oopperan libretto perustuu Johanneksen evankeliumin 13–16 lukuihin, jotka käsittelevät yhteyden, luopumisen ja palvelevan rakkauden teemoja. Libretto on kirkko-oopperan dramaturgin ja ohjaajan **Veera Airaksen** käsialaa ja sen teologisena asiantuntijana toiminut piispa **Jari Jolkonen**.

Rakkauden aterian on säveltänyt Sibelius-Akatemiasta vastavalmistunut säveltäjä **Mat-**

Piirakkamyyjaiset Yhteisvastuun hyväksi ti 25.4. klo 12.

MAANINGAN SEUTU – MUUT

Ystävät Kotikulmassa ma 3.4. klo 10.
Ystävät Viljamissa ma 3.4. klo 13.30. Ol-lintie 15.
Olkkari Päivilässä ma 3.4. klo 17.
Siioninvirsiseurat ma 3.4. klo 18 Tikka-silla, Keskusraitti 19. Simo Korkalainen
Crux Cafe -nuortenilta to 13.4. klo 18, Satamatie 5.
Messu Viljamissa ma 17.4. klo 13.30, Ol-lintie 15. Sirpa Nummenheimo, Richard Nicholls.
Ystävänkammari Viljamissa ma 24.4. klo 13.30.
Kirkkoretki Outokumpuun ja Joen-suuhun su 7.5. klo 8. Joensuussa tutustuminen ort. kirkkoon, Carelicum ja taide-museo. Paluu n. klo 16. Matkan hinta 40 €. Ilm. viimeistään 24.4. Margit Ruotsalaiselle 040 4848 346.

MÄNNISTÖ

Männistön seurakunnan toimisto
040 4848 379, ma–pe klo 9–15
mannisto@evl.fi

PYHÄN JOHANNEKSEN KIRKKO Kellolahdentie 8

040 4848 386

■ **Hyvän mielen arkinen ateria** to 30.3. klo 11. Ateria klo 11. Klo 12–13 Sana-lehden päätoimittaja Heli Karhumäki. Diakonian kevätretkelle 17.5. ilmoittautuminen. Sami Mitsman, Anne-Mari Mertanen. Linja-autokuljetus: Klo 10.25 Kellonniemen Sale, 10.27 Itkonniemi (Malminkatu 13 pysäkki), 10.30 Sotilaspojankadun pysäkki, 10.30 Tellervonkadun pysäkki (Lönnrotinkatu 11 kohdalla), 10.35 Pohjolankadun pysäkki (Pohjolankatu 28 kohdalla), Killisenkatu, Pohjolankatu, Lönnrotinkatu, 10.40 Saariaitan pysäkki, 10.45 Pyhän Johanneksen kirkko. Paluu klo 13.30. Päivän hinta 5 €.
■ **Elämää etsimässä -kerho** to 30.3. klo 14.30. Heikki Hyvärinen. Sana-lehden päätoimittaja Heli Karhumäki.

Messu su 2.4. klo 10. Oona Huttunen, Heikki Hyvärinen, Heikki Mononen. Viittomakielinen tulkkaus.

Siioinvirsiseurat su 2.4. klo 18. Heikki Hyvärinen. Jouko Ikola.

Rauhanyhdistyksen nuorten iltamessu la 8.4. klo 18. Sanna Mertanen, Aulikki Mäkinen. Teuvo Mononen, Heikki Myllyniemi.

■ **Palmusunnuntain kummin kaa -perhemessu** su 9.4. klo 10. Sanna Mertanen, Aulikki Mäkinen, Johanna Isokangas. Pyydä kummi mukaan ja tule kirkkoon kummin kaa. Lapsikuoro. Maksuton lounas, Kuopion sirkuksen ohjaamaa

sirkustelua kaiken ikäisille ja lähetystyön myyjäiset.

Hiljaisen viikon maanantain meditatiivinen iltahartaus ma 10.4. klo 18.

Viittomakielinen messu ti 11.4. klo 17.30. Seppo Laukkanen, Anna-Sofia Olkola. Kirkkokahvit.

■ **Lasten pääsiäiskuvaelma** ke 12.4. klo 10. Oona Huttunen, Heikki Hyvärinen, Sanna Mertanen, Johanna Isokangas.

Hyvän mielen arkinen ateria ja hiljaisen viikon messu ke 12.4. klo 11. Oona Huttunen, Heikki Hyvärinen, Aulikki Mäkinen, Heikki Mononen. Päiväkuoro. Messu klo 11, lounas ja kahvit klo 12–13. Linja-autokuljetus: Klo 10.25 Kellonniemen Sale, 10.27 Itkonniemi (Malminkatu 13 pysäkki), 10.30 Sotilaspojankadun pysäkki, 10.30 Tellervonkadun pysäkki, 10.30 Lönnrotinkadun pysäkki (Lönnrotinkatu 11 kohdalla), 10.35 Pohjolankadun pysäkki (Pohjolankatu 28 kohdalla), Killisenkatu, Pohjolankatu, Lönnrotinkatu, 10.40 Saariaitan pysäkki, 10.45 Pyhän Johanneksen kirkko. Paluu klo 13.30. Päivän hinta 5 €.

■ **Musiikillinen iltahartaus** ke 12.4. klo 18.

■ **Kiirastorstain ehtoolliskirkko** to 13.4. klo 18. Heikki Hyvärinen, Sanna Mertanen, Heikki Mononen. Altari riisutaan ja puetaan mustaan messun päätteeksi. Vain Kristus-kynttilä jää palamaan.

■ **Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus** pe 14.4. klo 10. Heikki Hyvärinen, Aulikki Mäkinen, Johanna Isokangas, kirkkokuoro. Urut vaikenavat. Kristus-kynttilä sammuu.

■ **Musiikkia Jeesuksen kuolinhetkenä** pe 14.4. klo 15. Heikki Mononen.

■ **Pääsiäispäivän messu** su 16.4. klo 10. Oona Huttunen, Aulikki Mäkinen, Johanna Isokangas, Kirkkokuoro. *Kristus nousi kuolleista. Totisesti nousi!*

Elämänmakuinen iltakirkko ma 17.4. klo 18. Oona Huttunen, Heikki Mononen.

Miesten piiri ke 19.4. klo 18. Sami Mitsman.

Messu su 23.4. klo 10. Oona Huttunen, Heikki Mononen. Tarja Säynevirta. Lähetyslounas ja -tilaisuus.

■ **Sateenkaarimessu** su 23.4. klo 18. Oona Huttunen, Sanna Mertanen, Aulikki Mäkinen, Heikki Mononen.

MUUT

Kirkkohetki Melankatu 10 toimintakeskuksella su 2.4. klo 13. Oona Huttunen, Heikki Mononen.

Messu Mäntylän palvelutalolla to 13.4. klo 13.30. Oona Huttunen, Johanna Isokangas. Sami Mitsman.

Messu Melankatu 10 osasto Ilmattarella to 13.4. klo 15. Oona Huttunen, Johanna Isokangas. Sami Mitsman.

PUIJO

Puijon seurakunnan toimisto
040 4848 410, ma–pe klo 9–15
puijo@evl.fi

PUIJON KIRKKO

Taivaanpankontie 3

040 4848 419

Paastonajan rukoushetki ja hiljainen kävely ke 29.3. klo 18. Mari Voutilainen.

■ **Uskon päivän ilta** to 30.3. klo 18.30. Kari Kuula, Anna Antikainen. Rovasti, toiminnanjohtaja Ulla Saunaluoma Kansan Raamattuseurasta. Lauluryhmä Verso.

■ **Messu** su 2.4. klo 10. Jaana Marjanen, Mari Voutilainen, Joona Saraste. Lauluryhmä Verso. Opiskelijat tulkkavat messun viittomakielelle. Lapsille pyhäkoulu. Version 10-vuotisjuhlahahvit.

Kutsu yhteyteen -messu su 2.4. klo 17. Jaana Marjanen. Opetus Olli Seppänen.

Paastonajan rukoushetki ja kävely ke 5.4. klo 18. Piio Lappalainen.

■ **Palmusunnuntain perhemessu** su 9.4. klo 10. Kari Kuula, Jaana Marjanen, Mari Voutilainen, Anna Antikainen. Nimikolähetti, pastori Tarja Säynevirta saarnaa. Gospelkuoro Vimma, Jaana Turunen. Lounas, vapaaehtoinen maksu Yhteisvastuukeräykseen. Kaikenikäisten kekkerit kirkonmäellä. Tarja Säynevirta kertoo Suomen Lähetysseuran työstä Thaimaan evlut. kirkossa. Virpomisvitsojen askartelua.

Lasten pääsiäishartaus ke 12.4. klo 9.15. Mari Voutilainen, Joona Saraste.

■ **Jukka Kankainen: Luukas-passio, Puijon kamarikuoro** ke 12.4. klo 19. Anna Antikainen, Petrus Marjanen, Joona Saraste. Solistit Joona Saraste ja Petrus Marjanen. Ohjelma 10 €.

■ **Kiirastorstain messu** to 13.4. klo 19. Kari Kuula, Mari Voutilainen, Teemu Voutilainen, Petrus Marjanen. Puijon Kirkkokuoro.

■ **Pitkäperjantain jumalanpalvelus** pe 14.4. klo 10. Jaana Marjanen, Teemu Voutilainen, Anna Antikainen. Lauluyhtye Vox Nova, Heikki Halme.

■ **Jeesuksen kuolinhetken rukous ja kärsimysvirsiä** pe 14.4. klo 15. Jaana Marjanen, Anna Antikainen.

■ **1. pääsiäispäivän messu** su 16.4. klo 10. Kari Kuula, Mari Voutilainen, Anna Antikainen.

2. pääsiäispäivän messu ja lapsen kaste ma 17.4. klo 10. Kari Kuula, Jaana Marjanen, Petrus Marjanen.

Messu su 23.4. klo 10. Mari Voutilainen, Teemu Voutilainen, Anna Antikainen. Markku Virta saarnaa. Lapsille pyhäkoulu.

Pitkäperjantain
jumalanpalvelus
Puijon kirkossa
14.4. klo 10

Kiirastorstain
ehtoolliskirkko
Pyhän Johanneksen
kirkossa
13.4. klo 18

PUIJON SEURAKUNTAKESKUS

Taivaanpankontie 3

Hymyilevä Matteus to 30.3. klo 18. *Meiltä unohtui*, Matt. 16. Keskustelutarja Matteuksen evankeliumista. Jukka Ordén.

■ **Mitä ajatella Jeesuksen ristinkuolemasta -luento** ma 10.4. klo 18.30. Kari Kuula.

MUUT

Hartaus ja virsiuokio Puijonlaakson toimintakeskuksessa to 30.3. klo 10.45. Teemu Voutilainen, Esa Sihvonen.

■ **Taizé-laulujen toiveilta Poukamassa** ti 11.4. klo 18. Lisätietoja Heli Nuutinen 040 748 9530.

■ **Pääsiäispäivän lounas ja uuden laulun messu Poukamassa** su 16.4. klo 12. Teemu Voutilainen, Joona Saraste. Lounaasta vapaaehtoinen maksu Yhteisvastuukeräykseen. Messu klo 13. Poukamantie 105.

Siioninvirsien veisuut Poukamassa ma 17.4. klo 18. Kari Kuula.

Takkailta Poukamassa ke 19.4. klo 19. *Pelko ja rauha*. Lisätietoja Heli Nuutinen 040 748 9530.

DIAKONIAKESKUS

Vuorikatu 21, Kuopio

Diakoniatyöntekijöiden vastaanotot ilman ajanvarausta maanantaisin ja keskiviikkoisin klo 10–12.

Diakoniasukuksen aulatilassa on maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin klo 10–12 luettavissa lehtiä ja asiakkaiden on mahdollista varata aikoja eri viranomaisille asiakastietokoneen kautta. Aulatilassa on avoin WiFi-verkko vierailijoita varten.

Katulähetyspiiri kaikille avoin ma 10.4. klo 15.

MUUT

Kierrätysmyymälä avoinna maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin klo 11–13 Keskuseurakuntatalolla, Suokatu 22, B-rapun pohjakerroksessa.

Kierrätysmyymälä suljettu ke 12.4.

Kuurojen lähetyspiiri to 30.3. klo 16.30 Keskuseurakuntatalolla, Suokatu 22, kerhohuone Samulissa.

PERHEASIAIN- NEUVOTTELUKESKUS

Asemakatu 7, Kuopio

Luottamuksellista keskusteluapua parisuhteen kysymyksissä. Yhteydenotot ma–pe klo 9–11 040 4848 480 tai sähköpostitse perheneuvonta.kuopio@evl.fi. Löydät meidät myös Facebookista: www.facebook.com/PNKkuopio

YHTEINEN NUORISO- JA OPPILAITOSTYÖ

VANHA PAPPILA

Kuninkaankatu 12

Pappilan perjantai pe 31.3. klo 20.

■ **Hiljaisuuden talo-illat** ma 3.4. klo 18. Anna Väättäinen.

Meidän Ilta ti 4.4. klo 14.

Pappilan perjantai pe 7.4. klo 20.

Meidän Ilta ti 11.4. klo 14.

Meidän Ilta ti 18.4. klo 14.

Pappilan perjantai pe 21.4. klo 20.

Meidän Ilta ti 25.4. klo 14.

KUOPION TUOMIOKIRKKO

Vuorikatu 12

Perjantaimessu pe 31.3. klo 19.

Perjantaimessu pe 21.4. klo 19.

SIILINJÄRVI

Kirkkoherranvirasto ja taloustoimisto avoimena arkisin klo 9–11 ja 12–14 p. 017 288 4600 (khranvirasto), 017 288 4620 (talouststo). Haarahongantie 4, 71800 Siilinjärvi. Poikkeuksellinen aukiolo ke 5.4. klo 12–14. www.siilinjarvenseurakunta.fi, www.facebook.com/siilinjarvenseurakunta, www.vapaaehtoistyö.fi/siilinjarvi

SIILINJÄRVEN KIRKKO

Haarahongantie 2

Keskipäivän rukoushetki keskiviikkoisin klo 12.

■ **Urkutöppöjän päätöskonsertti** pe 31.3. klo 18.30. Musiikkiopiston pianonsoiton opiskelijat urkujen ääressä. Suomalaisista musiikkia. Suomi 100 -juhlavuoden tapahtuma.

Sanajumalanpalvelus su 2.4. klo 10.

Matti Hoffrén, Satu Väättäinen, Vesa Kajava.

■ **Palmusunnuntain perhemessu** su 9.4. klo 10. Sanna Marin, Leena Laurinkari, Marjaana Kaisto, lapsikuoro ja kirkkomuskarilaiset.

■ **Viikkomessu** ma 10.4. klo 12. Heikki Kastarinen, Vesa Kajava, Kirsi Launonen.

■ **Hiljaisen viikon iltakonsertti** ma 10.4. klo 19. Mirja Juvonen, Airi Heiskanen, Marjaana Kaisto ja laulunopettaja Kaarina Ollilan oppilaat Kuopion Sibelius-Akatemiasta esittävät Pergolesin teoksen *Stabat mater* 1700-luvulta. Säestää uruilla Vesa Kajava.

■ **Hiljaisen viikon iltajumalanpalvelus** ti 11.4. klo 19. Satu Väättäinen, Airi Heiskanen, Virsikuoro.

■ **Perheiden pääsiäishartaus** ke 12.4. klo 18. Leena Laurinkari, Vesa Kajava, lapsityöntekijät.

■ **Kiirastorstain viikkomessu** to 13.4. klo 10.30. Satu Väättäinen, Matti Hoffrén, Airi Heiskanen, Virsikuoro.

■ **Kiirastorstain iltamessu** to 13.4. klo 19. Seppo Laitanen, Sanna Marin, Airi

TAPAHTUU

ti Heininen, mentorinaan professori **Veli-Matti Puumala**.

Jeesuksen roolin esittää baritoni **Kristian Lindroos**, joka on viime vuoden Lappeenrannan laulukilpailun voittaja. Opetuslasten kuoro koostuu Taideyliopiston Sibelius-Akatemian Kuopion yksikön opiskelijoista. Heitä on valmentanut lehtori **Heikki Liimola**, joka myös johtaa esityksen. Urkurina kuullaan musiikin tohtori **Jan Lehtolaa**.

Esityksen kertojana, Johanneksen roolissa nähdään produktion taiteellinen johtaja professori **Jorma Hynninen**.

Lavastus ideoidaan **Leonardo da Vincin Viimeinen ehtoollinen** -maalauksen pohjalta.

Teoksen tuottaa Suomalaisen Kamarioopperan toiminnanjohtaja **Risto Hirvonen**.

Ensi-ilta ja maailman kantaesitys Kuopion tuomiokirkossa maanantaina 10.4. klo 19. Liput ovelta 15 € / 20 €, ennakkoon lippu.fi, alkaen 15,50 € / 22,50 €.

VANHEMMUUDEN PALIKAT

www.parisuhteenpalikat.fi

Rakennuspalikoita vanhemmille

Vanhemmuuden palikat -illat alkavat Siilinjärvellä. Ensimmäisen illan 2.4. aiheena sitoutuminen, 23.4. tunteet, 7.5. sanat ja teot ja kevään loppuksi 21.5. luottamus ja anteeksianto. Illat järjestetään Siilinjärven seurakuntatalon päätysalissa klo 16–18.

Ilta rakentuu lyhyestä videosta ja yhteisestä keskustelusta. Illat ovat maksuttomia ja kaikille avoimia. Illassa on järjestetty lastenhoito, johon on ilmoittauduttava etukäteen: p. 0447284646.

Villit pillit soivat

Villit pillit -varjokuvasitys perjantaina 31.3. klo 11.30 ja 18 Vehmersalmen kirkossa. Esitys kertoo 1930-luvun elämästä Vehmersalmella. Pääosassa Vehmersalmen koulun 3. luokka, mukana seurakunnan vapaaehtoiset ja työntekijät. Urut ja villit pillit soivat ympäri kirkkoa tarinan inspiroimana. Vapaa pääsy.

Ennen ensimmäistä esitystä Villit pillit -kulkue lähtee liikkeelle satamasta klo 9.45 ja kiertää läpi kylän koulun kautta kirkolle.

SEURAKUNNAT 29.3.–26.4.2017

Heiskanen. Yksinlaulua Erkki O. Väänänen.

Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 14.4. klo 10. Leena Laurinkari, Marjaana Kaisto, mieskuoro Lauluveikot. **Pääsiäisyön messu** la 15.4. klo 23. Matti Hoffrén, Heikki Kastarinen, Airi Heiskanen, Gospelkuoro Lähde.

Pääsiäisaamun messu su 16.4. klo 10. Seppo Laitanen, Sanna Marin, Vesa Kajava, Sola Gratia -kuoro.

Sanajumalanpalvelus ma 17.4. klo 10. Unto Niskanen, Heikki Kastarinen, Airi Heiskanen. **Messu** su 23.4. klo 10. Partiomessu. Satu Väättäinen, Leena Laurinkari, Marjaana Kaisto.

SIILINJÄRVEN SEURAKUNTATALO

Haarahongantie 4

Kahvila Huili perjantaisin klo 9–12 alakerran kerhotilassa.

Lähetysten sydänäänät ke 29.3. klo 9 Lähetyskellarilla.

Raamattupiiri to 30.3., 27.4. klo 18 Koko-ushuoneessa.

Vanhemmuiden palikat -illat su 2.4. alk. klo 16–18 Päätyssalissa. Vanhemmuiden teemoja yhdessä keskustellen: 2.4. si-
toutuminen, 23.4. tunteet, 7.5. sanat ja

teot, 21.5. luottamus ja anteeksianto. Ilta-pala. Lastenhoito (ennakkoilmoittautuminen 044 7284646).

Sanan ja yhteyden ilta ma 3.4. klo 18.30 Pienessä salissa. Panu Rantakokko ja Unto Niskanen.

Donkkis-ilta ke 5.4. klo 18 Päätyssalissa.

Kirkonmäki kuhisee -tapahtuma su 9.4. klo 11–14. Ohjelmaa eri-ikäisille: mm. rukous- ja virsiruletti, lasten

ja nuorten leffa, tempurata, leivonnaismyyntiä, kahvila, keittolounas, arpajaiset.

Varaa ostosrahaa myyntikojuille, muuten maksuton tapahtuma. Yhteisvastuu-tapahtuma.

Arjen ateria ti 25.4. Isossa salissa klo 11–12.

Aikuiset 5 €, yli 2-v. lapset 2 €. Sponsoroi S-market Siilinjärvi. **Seurat** ti 25.4. klo 13 Pieni sali. Kristilliset eläkeläiset.

VUORELAN KIRKKO

Rissalantie 2

Kahvila Kupponen tiistaisin klo 13–16 alakerrassa.

Perjantaikahvila pe 31.3. klo 18 alakerassa.

Messu su 2.4. klo 13. Unto Niskanen, Satu Väättäinen, Vesa Kajava.

Raamattu- ja rukouspiiri ti 4.4. klo 18. **Arjen Ateria** to 6.4. klo 11–12. Aikuiset 5 €, yli 2-v. lapset 2 €. Sponsoroi POP Vuorela. Yhteisvastuu-tapahtuma.

Messu su 9.4. klo 13. Seppo Laitanen, Heikki Kastarinen, Airi Heiskanen, Auli Hokkanen

Perheiden pääsiäishartaus ke 12.4. klo 18. Sanna Marin, Marjaana Kaisto, lapsityöntekijät.

Kiirastorstain iltamessu to 13.4. klo 19. Satu Väättäinen, Vesa Kajava, Sola Gratia -kuoro.

Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus pe 14.4. klo 13. Leena Laurinkari, Marjaana Kaisto.

Pääsiäisen messu su 16.4. klo 13. Seppo Laitanen, Sanna Marin, Marjaana Kaisto.

Hyvän olon kevätmarrkinat naisille to 20.4. klo 18. Mm. kosmetiikan ja naisten vaatteiden jälleenmyyntiä, kevätkirppis. Tule hauskoille ostoksille, tai varaa oma pöytäsi viim. 17.4. www.siilinjärven-seurakunta.fi.

Rukoushetki Ilta-Hessu pe 21.4. klo 18. **Messu** su 23.4. klo 13. Satu Väättäinen, Leena Laurinkari, Marjaana Kaisto.

MUUT

Ehtoollishartaus ke 12.4. klo 14 Akuliinassa. Satu Väättäinen, Marjaana Kaisto.

Diakoniatyön retki to 11.5. Ruokoniemeen Virkistyskeskuksessa. Ilm. Virkistyskeskuksen toimistoon 4.5. mennessä. Osallistumismaksu 5 €.

Maahanmuuttajaystävänä -leiripäivät Ruokoniemessä pe 12.5. äideille ja lapsille, la 13.5. isille ja lapsille. Ilmoittautuminen viim. 7.4. www.siilinjärven-seurakunta.fi

JÄRJESTÖT

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS

Kuninkaankatu 22, Kuopio

Toimipiste avoinna keskiviikkoisin klo 10–13, virsihetki klo 11–12. Saatanan HY:n ja Aholansaaren tuotteita.

Seurat su 2.4. klo 18 Pyhän Johanneksen kirkolla.

Kirkkopyhä su 9.4. klo 10 Nilsissä, saarna Simo Juntunen. **Messu** ja seurat.

Veisuut ma 17.4. klo 18 Poukamassa.

Seurat su 23.4. klo 18 keskus-seurakuntatalon kerhuhuone Samulissa.

KUOPION YMPÄRISTÖN RAUHANYHDISTYS

Ahmatie 22, Kuopio

Nuortenpäivät: Messu su 9.4. messu klo 10 Kallaveden kirkossa.

Nuortenpäivät su 9.4. seurat klo 14 alkaen Ryillä.

Seurat su 16.4. klo 15.30 ja 17 Ryillä.

Seurat su 23.4. klo 15.30 ja 17 Ryillä.

Nilsin Kirkkopyhä su 23.4. messu klo 10 ja seurat klo 12 Nilsin kirkossa.

POHJOIS-SAVON EV.LUT. KANSANLÄHETYS

Sairaalakatu 11, Kuopio

044 532 4523, p-savonkl@sekl.fi, www.pskl.fi

Lyhtymessu Neulamäen kirkossa su 9.4. klo 16 Neulamäen kirkossa, opetus Matti Malinen, musiikki Anssi Huusko.

Lyhty-ilta su 16.4. klo 16 lähetyskodilla, opetus Martti Ängeslevä.

Sanan ja yhteyden ilta ti 18.4. klo 18 seurakuntakodilla, opetus Ilkka Sormunen.

DBN pe 21.4. klo 18–20 Petosen seurakuntatalolla.

Lähetyspyhä su 23.4. klo 10 Kallaveden seurakunnassa. Rovasti Seppo Väisänen saarnaa ja pitää lähetystilaisuudessa raamattuluennon aiheesta *Raadolliset ihmiset Kristuksen todistajina kotona ja kentällä*.

SUOMEN LUTERILAINEN EVANKELIUMI-YHDISTYS

Raamattu- ja lähetyspiiri to. 30.3. klo 19 Keskuseurakuntatalolla Aaronissa.

Lähetysmyyjäiset pe. 7.4. klo 10.30 Keskuseurakuntatalolla.

Sanajumalanpalvelus to. 20.4. klo 18 Kansanlahetyksen Lähetyskodilla, Sairaalakatu 11.

Raamattu- ja lähetyspiiri to. 27.4. klo 19 Keskuseurakuntatalolla Aaronissa, jo klo 18. Osaston toiminnan suunnittelua.

SLEY:n Itä-Suomen piirin työntekijä on Olli Olenius, +358 40 192 4447, olienius@sley.fi

NNKY

Suokatu 22 B, 4. krs, Kuopio

Kahvihuone Wirvoitus su 9.4. klo 14 kahviossa. *Liikunnan vaikutus terveyteen* -luento Marja Randelin.

Käsityöiltapäivä la 22.4. klo 13 B-porras, 4. krs.

Kirjallisuuskahvila su 23.4. klo 14 kahviossa. Hannele Karppinen esittelee Heli Hottinen-Puukon *Suomen kevät päivästä päivään*. Tuo oma lempirunosi mukaan!

Kuoro maanantaisin klo 13 Samulissa.

Kevätjuhlamme on su 21.5. klo 14.

AHOLANSAARI

Aholansaari keliirikkotauolla 1.4.–14.5. Toimisto palvelee tänäkin aikana.

Talkooviikko 22.–26.5.

Aholansaaren ystäväpäivät 26.–28.5.

Aikuisten kertausripari 26.–28.5.

Tiedustelut 050 4641 000, www.aholansaari.fi tai aholansaari@aholansaari.fi

SUOMEN RAAMATTUOPISTO

Rukous- ja raamattupiiri ma 3. ja 24.4. klo 16.30 Pelastusarmeijan kokoushuoneessa, Kauppakatu 55.

Sanasta suuntaa -raamattupiiri to 30.3., 6.4., 13.4. ja 20.4. klo 18. Sammakkolamentie 1 B, Merja-Riitta Jaakkonen.

Kotiseuraturat Raaja Mielosella, Kirkkopuistontie 3, as. 10, Maaninka, to 6.4. klo 18. Puhujina Rauno Riekkö ja Jouko Kauhanen.

Hyvän sanoman illat: Ti 18.4. klo 18.30 *Pitäkää yhteys, Fil.4*, Siilinjärven srk-talon pienessä salissa, Jouko Kauhanen, musiikkia Gospeliako-lauluryhmä. **Ke 19.4.** klo 18.30 *Lähtekää minun mukaani!*, Juankosken srk-talossa, kahvitus klo 18 alkaen, Jouko Kauhanen ja Raimo Myyräläinen. **Su 23.4.** klo 17 *Profeetta Daniel* Pelastusarmeijan salissa, Kauppakatu 55, luennoitsijana Matti Turunen. **Ma 24.4.** klo 18.30 *Käskyt 9 ja 10* Maaninkatalossa Maaningalla, Jouko Kauhanen ja Rauno Riekkö.

KUOPION KRISTILLISET ELÄKELÄISET

Yhdistyksen 40-vuotisjuhla ja Kristillisen Eläkeläisten Pohjois-Savon piirin kevätkuuh-

la ke 5.4. keskus-seurakuntatalossa. Messu klo 11. Saarna piispa Matti Sihvonen, liturgi Jari Muta, kanttori Anu Pulkkinen. Juhla alkaa klo 13. Juhlapuhujana liiton toiminnanjohtaja Päivi Kyrrö. Ruokailu ja kahvi 14 €.

Laulutuokio ja kerho ti 25.4. klo 12.30 keskus-seurakuntatalon Samulissa. Evankelista Juhani Happonen.

Laulun ja Sanan tilaisuus ti 4.4. klo 14 Palvelukoti Lepolassa.

Retki liiton kevätkokoukseen ja juhlaan Imatralle 22.–23.4. Tiedot ja ilmoittautumiset Kirsti Siikarla 050 322 8515.

KANSAN

RAAMATTUSEURA

Sanan Kulma, Tulliportinkatu 22, Kuopio

www.kansanraamattuseura.fi/kuopio, krk-kuopio@sana.fi, 020 768 1660

Uskon päivän ilta to 30.3. klo 18 Puijon kirkko, Taivaanpankontie 3. Mihin minä uskon? Mihin sinä uskot? KRS:n toiminnanjohtaja, rovasti Ulla Saunaluoma ja Puijon srk:n kappalainen, pastori Kari Kuula; lauluryhmä Verso. Tervetuloa kysymään uskon ydintä ja rukoilemaan itsesi ja läheistesi, koko kansan ja oman kotikaupunkisi puolesta!

Ajassa-ytimessä-yhteydessä Sanan Kulma pe 31.3. klo 18. Ulla Saunaluoma tuo uusimmat terveiset KRS:n työstä ja innostaa meitä kaikkia löytämään omaa paikkaansa yhteisessä työssä. Musiikkia ja kahvitarjoilu.

Iloa ja yhteyttä elämään Sanan Kulma ti 4.4. klo 13 Ylösnousseen todistajana, Lea Tuiremo.

Evankeliumia arjessa LiOT – tapa elää -opintopiiri Sanan Kulma ke 19.4. klo 18. Lähdetään liikkeelle; Toivo Halonen.

Sanan ilta Sanan Kulma pe 21.4. klo 18. *Tulevaisuus ja toivo* Johanneksen ilmentyksessä osa 4 Olli Seppänen, ylistysryhmä Jaspe.

Afrikkalainen majatalo la 22.4. klo 17 Lounasravintola Aika, Inkiläntie 7.

KIRKON KESKUSTELUAPUA

Luottamuksella, sinua kuunnellen

Puhu, se auttaa.

	Palveleva puhelin 0400 22 11 80 Arkinen 18-01, viikonloppuisin 18-03		Palveleva chat
	Palveleva netti		Palveleva kirje PL 210, 00131 Helsinki

kirkonkeskusteluapua.fi

Seuraava
Kirkko ja koti
ilmestyy 26.4.

TAPAHTUU

#samassapoydassa

Yhdessä syöminen pääsiäisenä, paaston päätyttyä, on vanha kristillinen perinne. Seurakunnissa järjestetään pääsiäisen aikaan tapahtumia, joissa kokoonnutaan syömään yhdessä. Se haastaa ajattelemaan, miten ruoan ja yhteyden saa jakautumaan maailmassa tasaisemmin ja riittämään kaikille. Tapahtumat näkyvät sosiaalisessa mediassa hashtagilla [#samassapoydassa](https://twitter.com/samassapoydassa).

Kummin kaa -perhemessu

palmusunnuntaina 9.4. klo 10 Männistön Pyhän Johanneksen kirkossa, Kellolahdentie 8. Messun jälkeen on maksuton lounas ja Kuopion sirkuksen ohjaamaa toimintaa.

Hiljaisen viikon messu keskiviikkona 12.4. klo 11 Männistön Pyhän Johanneksen kirkossa. Sen jälkeen Hyvän mielen arkinen ateria klo 12. Ruokailun hinta 5 €.

Pääsiäisyön messu ja iltapala lauantaina 15.4. klo 23 Kallaveden kirkossa, Rauhalahdentie 21.

Lounas ja uuden laulun messu

pääsiäissunnuntaina 16.4. klo 12 Poukamassa, Poukamantie 105. Vapaaehtoinen maksu Yhteisvastuukeräykseen.

Brunssi

pääsiäissunnuntaina 16.4. klo 9.30–10.45 Alavan seurakuntasalissa. Juhlameessussa klo 11 saarnaa piispa **Jari Jolkonen**. Kuljetukset messuun: Lehtoniemi klo 10.15, Neulamäki 10.30, Särkiniemi 10.40. Ilmoittautumiset kuljetuksiin 6.4. mennessä Piia Jääskeläinen 040 4848 326.

Löydä lisää
tapahtumia

Kevennä muistojen reppua

”Painaako reppu, kaipaatto kevenystä?” Tätä kysyy Sana-lehden päätoimittaja **Heli Karhumäki** Hyvänmielen aterialla Männistön seurakuntakeskuksessa puheenvuorossaan torstaina 30. maaliskuuta ja rohkaisee kuulijoita purkamaan henkisistä repuistaan turhaa painolastia.

Karhumäki kertoo kokemuksiaan siitä, miten jokainen voi keventää matkareppuaan elämän arkisen kompuroinnin keskellä. Meistä jokaisen elämässä on kipeiden kokemusten ja luopumisen surureuna, mutta vastapainoksi meillä on lupa nauttia elämän kauneudesta, keveistä iloista ja huumorista.

”Kristitty on kutsuttu iloon surujenkin keskellä. Armo on Jumalan rakkautta, joka poistaa meiltä turhan syyllisyyden ja häpeän kantamuksia. Tämä siunaus on tarkoitettu meistä jokaiselle.”

Karhumäki on myös Radio Dein murrepakinoitsija, jonka lämpimän humoristissa tarinoissa on aina mukana evankeliumin valoisa juonne.

Heli Karhumäki on mukana samana päivänä myös Elämää etsimässä -kerhossa teemalla *Kotiseudun vaiheet ja murre henkisenä voimavarana*. Lapualainen Karhumäki on käynyt läpi oman sukunsa vaiheita, josta löytyy iloa ja vapauttavaa uskoa Jumalaan, mutta myös kipeää siirtolaisuutta, perheiden ongelmia ja linnassa istuneita lurjuksia. Karhumäki kannustaa ihmisiä käymään rohkeasti päin lapsuusmuistojaan ja pohtimaan, miten ne vaikuttavat meissä ajattelu- ja toimintamalleina.

”Useimmilla on lapsuudestaan tallella kalliita, arvokkaita ja läm-

pimiä muistoja, jotka kantavat koettelemusten hetkinä”, Karhumäki sanoo. ”Lähes kaikilla meillä on kasvuvuosien perintönä myös pelkoa, häpeää ja turvattomuuden hetkiä. Omien vanhempien käytöksen syyt voivat juontua parinkin sukupolven taakse sukujen salaisuuksiin tai tragedioihin, joita ei tunnustettu ja käyty läpi. Niiden

rohkea läpikäyminen totuudessa ja rakkaudessa voi vapauttaa meitä armollisuuteen itseämme ja toisia kohtaan. Perimmäisen turvan meille voi antaa evankeliumi, sanoma Jeesuksesta.”

Männistön Pyhän Johanneksen kirkolla torstaina 30.3. Hyvänmielen arkinen ateria klo 11 ja Elämää etsimässä -kerho klo 14.30.

”Kristitty on kutsuttu iloon surujenkin keskellä

Kohti pääsiäistä

Palmusunnuntai

Palmusunnuntai aloittaa hiljaisen viikon, jolloin muistellaan Jeesuksen kärsimyksiä ja elämän viimeisiä vaiheita. Palmusunnuntai muistuttaa myös Jeesuksen saapumisesta Jerusalemiin. Jeesus ratsasti aasilla Jerusalemiin ja kansa heitti hänen eteensä tielle palmunlehtiä. Väkijoukko juhli häntä huutaen Hoosianna eli Oi, auta.

Kiirastorstai

Kiirastorstai muodostaa pääsiäisjakson käännekohtan. Tuhkakeskiviikkona alkanut katumusaika päättyy kiirastorstain ehtoollisjumalanpalvelukseen. Raamatullisena pääaiheena on ehtoollisen asettaminen. Lisäksi kiirastorstaina on vanhastaan muisteltu Jeesusta, joka pesee opetuslasten jalat.

Pääsiäisyö

Pääsiäisyön jumalanpalveluksen aiheina ovat Vanhan testamentin pääsiäiskertomukset, kasteen muistaminen ja tapahtumat pääsiäisaamuna puutarhahaudalla. Jeesuksen hauta on tyhjä. Jumala on herättänyt Jeesuksen kuolleista ja murtautunut näin haudan ja kuoleman kahleet. Me muistamme myös, että kasteessa olemme kuolleet ja nousseet ylös yhdessä Kristuksen kanssa.

Pääsiäistä vietetään kevätpäiväntasausta seuraavan täydenkuun jälkeisenä sunnuntaina.

Pääsiäiskirkkoja ja -tapahtumia on jokaisessa seurakunnassa, löydä sinulle sopivimmat liitteen sivulta 2 alkaen tai verkosta www.kuopion-seurakunnat.fi ja www.siilinjarven-seurakunta.fi

TAPAHTUU

Pääsiäisvaellukselle

Lähde pääsiäisen ilon kunniaksi ekumeeniseen **pääsiäisvaellukselle 17.4.** Karttulan. Päivä alkaa sanajumalanpalveluksella Karttulan kirkossa klo 10. Sen jälkeen vaelletaan vanhaa reittiä noin 14 km Savikosken, ortodoksihautausmaan, Sourun ruukin ja ortodoksis-seurakunnan tsasounan kautta Eevantalolle, Keihäskoskentie 150. Perillä on mahdollisuus saunomiseen ja keittoruokailuun (10 €). Kuljetus tarvittaessa takaisin Karttulan kirkolle järjestetty.

Tiennäyttäjinä toimivat **isä Harri** Kuopion ortodoksis-seurakunnasta ja **Petteri Hämä-läinen** Kallaveden seurakunnasta. Vaellukselle on mahdollista lähteä myös osaksi matkaa; pikkubussi hakee pysähdyspaikoilta. Mukaan kannattaa ottaa omat eväät ja vesipullo.

Vaellusreitti on osin vaikeakulkuinen.

Lisätietoja: Sisko Laitinen 040 4848 324 sekä Eeva Partanen 050 520 4848.

Valmistaudu pääsiäiseen Kirkonmäellä

Kirkonmäki kuhisee -tapahtuma 9.4. Siilinjärven seurakuntatalolla klo 11–14 perhemessun jälkeen. Virittäydytään pääsiäiseen yhdessä. Istuta oh-raruoho. Pyöritä rukousruuletia. Nauti leffasta. Askartele pääsiäistä. Seikkaile temppuradalla. Ohjelmaa eri-ikäisille. Tarjolla kuppila, keittoravintola, basaari ja arpa-jaiskoju, joita varten varaa mukaan taskurahaa. Tapahtumassa voi osallistua Yhteisvastuukeräykseen.

Paastonajan päivärukous Tuomiokirkossa arkinen klo 12 perjantaihin 7.4. saakka.

Palmusunnuntain perhemessu Puijon kirkossa su 9.4. klo 10. Nimikkolähetti, pastori **Tarja Säynevirta** saarnaa. Gospelkuoro Vima, **Jaana Turunen**. Lounas, vapaaehtoinen maksu Yhteisvastuukeräykseen. Kaikenikäisten kekkerit kirkonmäellä. Tarja Säynevirta kertoo Suomen Lähetysseuran työstä Thaimaan ev.lut. kirkossa. Virpomisvitsojen askartelua.

Mitä ajatella Jeesuksen ristin-kuolemasta -luento Puijon seurakuntakeskuksessa ma 10.4. klo 18.30. Jeesuksen ristin-kuolema on yksi kummallisimpia opinkoh-tia. Mihin kaikkivaltias tarvitsi sellaista? **Ka-ri Kuula** esittelee lu-

ennolla erilaisia vastauksia teologianhistorian varrelta.

Torinon käärinliina sanoin ja kuvin Muuruveden seurakuntatalossa ma 10.4. klo 19 ja Riistaveden seurakuntatalossa ti 11.4. klo 14. **Martti Turunen** näyttää kuvia ja kertoo käärinliinasta.

Pääsiäisyön messu Tuomiokirkossa la 15.4. klo 23. Piispa **Jari Jolkkonen** saarnaa. Kuopion Nuorisokuoro, jota johtaa **Jussi Mattila**. Pääsiäisyön messu näkyy myös verkossa Virtuaalikirkoissa www.virtuaalikirko.fi

International Easter Service Tuomiokirkossa ma 17.4. klo 14. 2. pääsiäispäivän ekumeeninen kaksikielinen (englanti, suomi) messu. Mukana Revd. Tuomas Mäkipää, Anglican Church in Finland.

Perheleirit

Äiti-tytärleiri 26.-28.5.

Paikka: Hirvijärvi
Hinta: 45 € aikuisesta ja 25 € lapsesta
Lisätietoja: Pialta p. 040 4848 293, pia.sahisousa@evl.fi

Rennosti – Isä-lapsileiri 26.-28.5.

Paikka: Rytty
Hinta: 45 € aikuisesta ja 25 € lapsesta
Lisätietoja: Niklakselta p. 040 4848 415, niklas.gronholm@evl.fi

Samalla pallolla 4.-6.8.

Kouluikäisille lapsille yhdessä oman aikuisen kanssa

Paikka: Rytty
Hinta: 45 € aikuisesta ja 25 € lapsesta
Lisätietoja: Katriltä p. 040 4848 334, katri.heikkinen@evl.fi

Tyttöjen ja poikien leirit

Pienten tyttöjen keppihevosleiri 5.-6.6.

2008-2009 syntyneille tytöille

Paikka: Rytty
Hinta: 15 €
Lisätietoja: Eijalta p. 040 4848 378, eija.huuskonen@evl.fi

Pienten poikien kesäpäivät 21.-22.6.

2007-2009 syntyneille pojille.

Paikka: Hirvijärvi
Hinta: 15 €
Lisätietoja: Hannalta p. 040 4848 474, hanna.karsama@evl.fi

Checkpoint one 5.-7.6.

2007-2009 syntyneille tytöille ja pojille

Paikka: Hirvijärvi
Hinta: 25 €
Lisätietoja: Ollilta p. 040 4888 628, olli.inkinen@evl.fi

Kesäleiri 1 5.-7.6.

2004-2009 syntyneille tytöille ja pojille

Paikka: Poukama
Hinta: 25 €
Lisätietoja: Jukalta p. 040 4848 292, jukka.korhonen@evl.fi

Toimintapöytäjäys 6.-7.6

Toiminnallinen kesänavaus. Luvassa vauhtia ja tekemistä.

2004-2009 syntyneille tytöille ja pojille

Paikka: Rytty
Hinta: 15 €
Lisätietoja: Niklas Grönholm p. 040 4848 415, niklas.gronholm@evl.fi

Kesäleiri 2 12.-14.6.

2007-2009 syntyneille tytöille ja pojille

Paikka: Hirvijärvi
Hinta: 25 €
Lisätietoja: Jatalta p. 040 4888 643, jatta.utriainen@evl.fi

Ilmoittautuminen

Leirille ilmoittaudut internetissä osoitteessa kuopionseurakunnat.fi/leirikesa

Ilmoittautumisaika on 3.-23.4.

Lahja – iloisia yllätyksiä 28.6.-3.7.

Hiippakuntaleiri tytöille ja pojille Partaharjulla. Majoitus teltoissa.

Hinta: 95 €/srk:n jäsen, sisaralennus -35 €, 120 €/ei srk:n jäsen
Lisätietoja: Eijalta p. 040 4848 378, eija.huuskonen@evl.fi

Kymppileiri 26.-28.6.

Vain ja ainoastaan vuonna 2007 syntyneille tytöille ja pojille. Tälle leirille yhteiskuljetus myös Riistavedeltä, Kuopion kaupunkialueen lisäksi.

Paikka: Hirvijärvi
Hinta: 25 €
Lisätietoja: Niklakselta p. 040 4848 415, niklas.gronholm@evl.fi ja Ollilta p. 040 4888 628, olli.inkinen@evl.fi

Vauhti -kesäleiri 10.-12.6.

Lähde rohkeasti mukaan kokemaan vauhtia ja vipinää kesäleirille.

2004-2006 syntyneille tytöille ja pojille.

Paikka: Hirvijärvi
Hinta: 25 €
Lisätietoja: Markulta p. 040 48 88 633, markku.holopainen@evl.fi

Teke-Vä leiri 21.-22.6.

Lähde leirille ja rakenna oma leiriohjelmasi. Tekemistä laidasta laitaan.

2004-2009 syntyneille pojille ja tytöille

Paikka: Rytty
Hinta: 25 €
Lisätietoja: Sirpalta p. 040 4848 297, sirpa.pesonen@evl.fi

Keskikesän leiri isommille – Ku 26.-28.6.

Tule, ole, elä, tee ja koe unohtumaton leiri 11-14 -vuotiaiden joukossa. Luvassa ajanviettoa pelaillen, palloillen ja puuhaten, ohjelmassa mm. Pokemono.

2003-2006 syntyneille pojille ja tytöille

Paikka: Rytty
Hinta: 25 €
Lisätietoja: Marjukalta p. 040 4848 357, marjukka.borgman@evl.fi

Kesäleiri 3 2.-3.8.

Vielä ehdit nauttimaan kesäleiristä! Lähde mukaan Ryttyyn nuotiotulille ja vihreille nurmille!

2003-2009 syntyneille tytöille ja pojille

Paikka: Rytty
Hinta: 15 €
Lisätietoja: Pialta p. 040 4848 293, pia.sahisousa@evl.fi

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT